

శ్రీ అరవిందులు

జగత్పావన పుణ్యము
యగు

శ్రీ ఆరవిందార్పణము

ప్రచురణము :

తెనుగు ప్రచురణశాఖ

శ్రీ అరవిందాశ్రమం.

Acc No. 7775

సర్వస్వామ్య సంకలితము:

294.592.1

AUR వెల :

రూ. 2-8-0 మేలురకము ప్రతి

రూ. 2-0-0 సాధారణ ప్రతి

పోష్టఖర్చులు ప్రత్యేకం.

శ్రీ అరవిందాశ్రమ ముద్రాణాలయం, పుదుచ్చేరి.

W.D.No. 592/ 1949—1500.

శ్రీ నో పనిషత్తు

శ్రీ అరవిందుల నిజ తత్త్వ స్వరూప
సయితము

విషయ సూచిక

తొలిపలుకు

1. శ్రీఅరవిందుల ప్రశంస	1
2. ఆర్య	10
3. ఆర్య నాల్గవ వర్షము	
ఉద్దేశము-లక్ష్యము	16
సంస్కృతి విభేదములు	22
నిజతత్వస్వరూపము	29
దివ్యజీవన	32
వేదాంతావిరుద్ధములు	39
రహస్యవేత్తల సిద్ధాంతము	41
ఈశోపనిషత్తు	123

వి ష య నూ చి క

కేనోపనిషత్తు	136
తైత్తిరీయోపనిషత్తు	143
గీతావ్యాసములు	155
యోగ సమన్వయము	174
మానవసంఘ వికాస తత్త్వము	190
మానవ వికృతాశయము	218
4. ఉపసంహారము	259

కేనోపనిషత్తు

ప్రథమ ఖండము	1
ద్వితీయ ఖండము	17
తృతీయ ఖండము	28
చతుర్థ ఖండము	47

అపూర్వ పద నిఘంటు

మూల గ్రంథములందు వాడబడిన
కొన్ని ముఖ్యఅంగ పదములకు తెనుగు
పర్యాయపదముల పట్టిక. (ఇవి తాత్కా-
లికముగ నుపయోగింప బడినవి.)

Intuition

Knowledge by identity: తాదాత్మ్యజ్ఞానము.

Transformation: పరివర్తనము.

Evolution: పరిణామము.

Involve: అంతర్వాహితము; అంతర్విలీనము.

Supermind: పరమనస్సు; అధ్యాత్మమనస్సు;
విజ్ఞానము; సత్యం ఋతం బృహత్.

Overmind: అతిమనస్సు.

Inspired: దైవప్రేరితము.

Subconscience: అధఃచ్ఛేతన.

Inconscience: నిశ్చేతన.

అ పూ ర్వ ప ద ని ఘ ం టు

Subliminal conscience: అధప్రకాశ చేతన.

Super conscience: పరచేతన.

Aspiration: ఆభీప్స.

Cognitive: గ్రాహ్యకము.

Synthesis: సమాహిత త్వము; సమన్వయము.

Subjective age: అంతఃకరణప్రాధాన్యయుగము.

Mental subjectivism: మానసిక ఆత్మీయత.

Sentiment: భావసంకల్పము.

Simple confederacy: అనిబద్ధ సమాఖ్య; సులభ
కట్టడి సముదాయము.

Looser World union: కుదుటబడని ప్రపంచ .
సమాజము.

Federal System: సంయుక్త విధానము.

Looser confederacy: కట్టుబడని పరిసంఘము

Federal order: పరిసంఘము.

సవరణ పట్టిక

పేజి:	పంక్తి:	తప్పు:	ఒప్పు:
26	10	ప్రగాడా	ప్రగాథా
27	2	ధీక్షిత	దక్షిత
29	4	నంటియుండు,	నంటియుండు
31	2	ములను	ములును
43	8	పాపమను	పాపమును
53	1	అధచ్ఛేతన	అధచ్ఛేతన
”	2	నిశ్చేతన	నిశ్చేతన
60	2	ఈ ప్రకాశము	ఈ ప్రకాశమును
76	11	నసింప	నశింప
93	2	నూక్త	నూక్త
112	8	దివ్యేచ్ఛ	దివ్యేచ్ఛ
118	5	మాహి	మహి
”	6	ఇల	ఇళ

స వ ర ణ ప ట్టి క

”	8	సారమ	సరమ
125	9	సదత్తులు	సదసత్తులు
135	11	ప్రభోద	ప్రబోధ
138	5	శరీర	“శరీర
139	12	ప్రభోద	ప్రబోధ
152	9	వాడును	వాడను
”	”	పూర్వుడును	పూర్వుడను
”	10	వాడును	వాడను
155	4	లమయి	లమయ్య
233	12	మింకూడదా	మింపకూడదా.
236	5	స్తబ్ధ	స్తబ్ధతల
246	10	నత్యవ	నత్యవ
అక్కడక్కడ: తెత్తిరేయ			తెత్తిరీయ
”		ఐతేరీయ	ఐతరేయ

(శ్రీ) అరవిందుల నిజతత్వ
స్వరూపమును సూచించు
తొలిపలుకు

తొలి పలుకు

శ్రీఅరవిందుల ప్రశంస

జగత్పావన పుణ్య మూర్తి యైన
శ్రీఅరవిందుల నీకాలమున మన యాంధ్ర
దేశమునను భరతఖండ మందంతట నేగాక
ఖండాంతర దేశములయందును గల జిజ్ఞా
సువులలో నధిక సంఖ్యాకులు వినియుందు
రనుట నిశ్చయము. కాని వీరియందా
యుగపురుషుని దర్శించినవారు కొలది
మంది మాత్రమే యన సందియములేదు.

మఱి నా యతీతగుణాధ్యుని తత్త్వతః—
 ఆములాగ్రము- తెలిసికొనిన వారత్యంత
 స్వల్ప సంఖ్యలే యన చిత్రమేమియులేదు.
 “తత్పరమాత్మ విష్ణు నితరుల్దర్శింపగా
 నేర్తురే,” యన్న మహాకవి వాక్కు ముమ్మా
 టికి సత్యమైనది. సమగ్రముగ నొకటి
 తెలిసికొనవలెననిన దానితో నైక్యత,
 కేవల తాదాత్మ్యము, తప్పనిసరిగ కలుగ
 వలెను. శ్రీఅరవిందులను మహాకవియని
 కొందఱును, తత్త్వవేత్తయని కొందఱును,
 యోగియని కొందఱును, కొందఱు జీవ
 స్మృక్తులనియు, మఱి కొందఱు నీదుకప్పిన

శ్రీ ఆ ర విం దు ల పృ శం స

నిష్పబోలిన విప్లవకారులనియు, వారివారి
యిచ్చమెయి పలు పలు విధములుగ
నూహించెడరు. ఆనాటి వంగదేశీయ
విద్యత్ సంపన్నుల మర్యాదమేరకు నచ్చపు
పాశ్చాత్య సంస్కృతియందు సుశిక్షితుడై
దేశమందలి యాంగ్లపాలక వర్గమం దత్యు
న్నత పదవి నలంకరింపగలడు తన తనయుం
డని యాశించిన తండ్రిచే కడు బాల్యము
ననే ఇంగ్లాండునకు పంపబడి పండ్రెండు
వత్సరములపాటు విద్య నభ్యసించి శిష్ట
భాషలందు విశిష్టప్రాధిమయు ఆంగ్లమున
మహత్వ కవిత్వ పటుత్వ సంపదను గాంచు

తొలి పలుకు

టయు, ఆవెనుక మఱి పండ్రెండు వత్సరములు బరోడా రాష్ట్రముం దధ్యాపకులుగ నుపవిష్టులయి స్వయం శిక్షణతో సంస్కృతము నందపార పండిత్యమును నర్మదా తీర వాసులాదిగాగల పెక్కండ్రు మహానుభావుల సమాగమన పరిచయ ప్రభావమున హైందవ ఆర్య సంస్కృతియం దనుపమ విజ్ఞతం బడయుటయు, ఆపయి మాతృరాష్ట్రము జేరి జాతీయోద్యమము పట్ల భారతీయుల మేల్కొలుప తీవ్రవాది పక్షమున యమోఘ కృషి సల్ప కాలవశాత్తు ఘోర నేరారోపణకు గురియై

శ్రీ అర విం దు ల పృ శం స

సంవత్సరముకు పైబడిన విచారణ కాల
మందు నేకాంత కారావాస ప్రాప్తినొంది
అందు భగవదాదేశమున నిరంతరయోగా
సూక్తులయి వాసుదేవ సాక్షాత్కారంబు
గాంచి విచారణాంతమున నిర్దోషుండని
విడిపింపబడుటయు, ఆవల స్వల్పకాలమునకే
రాజకీయ కార్యరంగమును వదలి మూడు
మూలయు పరాసువారి యధీనమైనదియు
నైన పుదుచ్చేరియందు దైవ యోగంబున
యనతికాలం బజ్ఞాతవాసం బొనర్చుటయు,
ఆమీద 'రిచ్ఛద్ధ'దంపతులచే ప్రేరితులయి
'ఆర్య'యను తత్త్వవైజ్ఞానిక ఆంగ్ల మాస

పత్రికను నడపుచు యేడవ సంవత్సరమున
 దానిని ఆపి, తమ లక్ష్యసిద్ధికయి యంతర్వ
 ర్తితమైన కృషియందతి నిమగ్నులయి తమ
 మార్గా వలంబులైన యంతేవాసులతో
 క్రమాభివృద్ధిని జెందుచున్న యాశ్రమ
 నిర్వహణ కార్యమునకు అప్పటినుండి
 శ్రీమాత యని పిలువబడు మీరాదేవిని
 నియోగించి సాలుకు మూడు పర్యాయము
 లొసగు దర్శన సమయమందు తప్ప నితర
 కాలమందంతయు వివిక్తసేవియై మొదలు
 మొదలు నిర్విరామముగను రాను రాను
 కదాచిత్తుగ నుల్లేఖించి యొసంగిన సందేశ

శ్రీ అరవిందుల ప్రశంస

నిచయంబు వలన నైనదితప్ప మరేబాహ్య
సంబంధము ప్రపంచముతో లేకయుండుట
యు, నీయూహల కాధారమగు నెడమియ్య
గలగినవి కదా! కాని, నిజమును తెలిసి
కొనుట కేకైక సాధనమైన తాదాత్మ్య
సిద్ధి మనలో నెవరికి కలదని చెప్పగలము.
ఈ సాధనము లేనపుడు శ్రీవారి రచనలే
యిందు తోడ్పడగలవు. ఈ రచన లపార
ములు అమోఘములు. నామ రూపాత్మక
మగు నీవిశ్వమందు బాహ్యదృష్టి కగోచర
ములయి యంతర్విలీనంబులై యున్న
గుహ్య సంశ్లిష్ట విశేష విషయముల జిత్రం

తొలి పలుకు

చు మహాకావ్యములును, చేతనా చేతన
 యుతమును వ్యక్తి సమష్టిగతము నగు
 విశ్వమునకును దాని మూలమునకును గల
 సంబంధమును తేటపఱచు తత్త్వదర్శన
 ములును, భగవదావిష్కార కేంద్రమైన
 జగత్తునందు వ్యక్తి సంఘము జాతి ఇవన్ని
 యు నిర్దిష్ట సిద్ధిని బడయ సహకారులగు
 యోగ దర్శనములును, వివిధ సాధక జనం
 భుల నయ్యా యెడ నెదుర్కొను క్లిష్ట సమ
 స్యల పరిష్కరణార్థ ముల్లేఖింపబడిన లేఖ
 లును గలవు. సర్వతోముఖింబయిన యీ
 రచనలను పాఠకులు తమ తమ దృక్పథ

శ్రీ అరవిందుల ప్రశంస

ముల నుండియే అన్వయించుట సహజము.
దానిచేగలుగు ప్రమాదము తప్పనదికాదు.
తమ కృషియందలి లక్ష్యమును దానిని
సాధించు విధానమును వీనిని తామెట్లు
హైందవ సాంప్రదాయమగు ప్రాచీన
వేదాంత దృక్పథముతో సమర్థించినది
స్ఫుటముగ నార్య నాల్గవ సంపుటి తుది
సంచికలో 'నార్య నాల్గవర్షమును' శీర్షిక
క్రింద శ్రీఅరవిందులు వ్రాసియున్నారు.
మనకీ సందర్భమున యది మిక్కిలి సహ
కారి కాగలదు. కాన దాని యనువాదము
నీదిగున జతపఱచినాము. అందు సంక్షేప

తొ లి ప లు కు

ముగ వ్రాయబడిన విషయములను విపు
లము జేయుటకు సందర్భాను సారముగ
మాతృగ్రంథములనుండి ఆయా విషయ
ములకు సంబంధించిన భాగముల కనువాద
ములును, అవసరమని తోచినచో సమన్వ
యము చేసి పొందికపఱచు వాక్కులను
చేర్చినాము:—

ఆ ర్య

శ్రీఅరవిందులు 1914-వ సంవత్సర
మందు తమ జన్మదినమగు ఆగష్టు 15-వ
తేదీన “ఆర్య”యను పత్రికను ప్రారంభించు
చూ సృష్ట్యాను బంధంబు లయిన మూల

ఆ ర్య

సమస్యల సాకల్యముగ పరిశీలించుటయును
ప్రాకృతశ్చిమములందలి మానవజాతియొక్క
వివిధ మత సాంప్రదాయములను సమరస
మొనర్చు నపార సమన్వయ జ్ఞాన నిరూ
పణమును తమ యుద్దేశ ద్వయంబనియు,
తత్త్వజిజ్ఞాసపరమగు సమన్వయ చింతన
ములను, ప్రాచీన శ్రుతుల యను వాద
వ్యాఖ్యలను, అంతశ్శిక్షణ యాత్మవికాసోప
కరణములయిన యాచరణవిధానముల, నీ
పత్రిక ప్రచురించుననియు సూక్ష్మముగ
సూచించి మొదటి సంవత్సరమునందు
దివ్యజీవనము, యోగ సమన్వయములకు

తోడు, వేదరహస్యము ఏర్పిరితీసిన సూక్తాను
 వాదము ఈశ కేనోపనిషద్భాష్యములను
 ప్రాచీనశ్రుతుల యనువాద వ్యాఖ్యలును,
 మూడవ సంవత్సరమున వీనికితోడు
 'మానవ ఐక్యతాశయము'ను ప్రారంభిం
 చిరి. మూడవ సంవత్సరమున వేదమందలి
 సాంకేతిక భావములను ద్రుఢ పఱచుటకు
 ఋగ్వేదమందలి వృత్రగాధ పరిశీలన
 మొంతేని యవసరమయ్యును వేదరహస్య
 మను వ్యాసముల నాపి యితరావశ్యక
 విషయములగు 'గీతావ్యాసములకు' మానవ
 సంఘాభ్యుదయ తత్త్వమున' కెడ మొసం

ఆ ర్య

గిరి. తైత్తేయోపనిషత్తుదనువాదవ్యాఖ్యలు కూడ ముఖ్యమైనవే యైనను ఆ యుపనిషత్తు కడు విస్తారమయినదగుటచే నాల్గవ సంవత్సరమందుకూడ దాని కెడమియ్యజాలరైరి. నాల్గవ సంవత్సరాంతమునకు దివ్యజీవనలో స్వల్పభాగము తప్ప మిగత యంతయు పూర్తిజేసిరి. గీతా వ్యాసముల యందొకఖండము పూర్తి ఆయెను. మానవై క్యతా శయమును మానవసంఘాభ్యుదయ తత్త్వమును ముగించిరి. అట్లే యోగ సమన్వయమందు దాదాపు త్రిమూర్త హత రాజయోగ వివ

తొలి పలుకు

రణములను పూర్తిజేసిరి. ఈ రీతి నాల్గు సం
వత్సరములకు పైబడినకాలము పత్రిక నం
తయు వరుసగదివ్యజీవన, వేదరహస్యము,
ఋగ్వేద నూక్తానువాదము, ఈశకేన యుప
నిషద్భాష్యములు, గీతా వ్యాసములు,
యోగ సమన్వయము, మానవసంఘవికాస
తత్త్వము, మానవ ఐక్యతాశయములను
సుదీర్ఘ వ్యాసపరంపరా పుంజములతో
పూరించుటచే పాఠకుల కీ రచనలయందలి
వాస్తవోద్దేశ్య మేమైనది సుబోధక మగు
టకు తామిందుపన్నిన పూహము ముగి
యుతరి నీ వివరణమును వ్రాయ నవసర

294, 5921

Acc. NO. 4444

AUR

ఆర్య

మేర్పడినది. సర్వతోముఖమయిన యీ
అమోఘ కృషి కడు దీర్ఘమగు నాల్గు
వత్సరముల కాలము వరుస క్రమముగ
జేయుటచే కొందఱు తత్త్వవిషయముల నెల్ల
రకు సుబోధకముగ వ్రాయ గడంగిరనియు
కొందఱు నిర్దిష్టరూపముదాల్చిన మత
సాంప్రదాయమును గట్టిగా ప్రచురింప
దొడగిరనియు యూహింప నవకాశముండె.
దీనిని తొలగించి నిజ మెఱుకపఱచుటకై
ఆర్య నాల్గవ వత్సరాంతమున నీ వ్యాస
మునందు నీ గ్రంథముల నన్నిటిని సంక్షేప
సమీక్షను గావించిరి.

తొలి పలుకు

ఆర్య నాల్గవ వర్ణము ఉద్దేశ్యము - లక్ష్యము

“తత్త్వ విషయములను గూర్చిన
తాత్కాలిక వర్తమానములను తాత్కాలిక
భావములను జనానురంజకముగ ప్రచు
రించు నుద్దేశము మాకెన్నడును లేదు.
హిందూదేశమందలి కొన్ని తత్త్వవైజ్ఞా
నిక-మత-పత్రికలయందునుంబోలె ధ్రువ
పఱచి వ్యాపకము మాత్రము జేయవలసి
నట్టియు నిర్దిష్ట రూపమును దాల్చినట్టి
యొకానొక తత్త్వదర్శనము లేక మత

ఉ ద్దేశ్య ము ల క్ష్య ము

సాంప్రదాయము యొక్క పునరుద్ధాట
నయు మాయుద్దేశము కాదు.

“మనల నెదుర్కొనుచున్న నవయుగ
మున కుపకరింపగల భావములను రూపొం
దించు నట్టి సమన్వయోత్మక తత్త్వచింత
నయే మాయుద్దేశము. జాతిని నూత్న
జీవనమునకు కొనిపోగల మహత్తర జీవన
పరివర్తనమువైపు మానవత్వము పురోగ
మించుచున్నదను భావముతో ప్రారం
భించి—చింతనాపరులగు మానవులు గల
దేశములన్నిటి యందీ భావము ఆ ఆశయ
మిప్పుడు పలురూపములతో నున్నది—

తొలి పలుకు

ఆయుధ్యము యత్నములందు జాతికి నెఱుక
 పఱచి దారి చూపించు ఆధ్యాత్మిక,
 ధార్మిక, మఱియు నితర సత్యాన్వేషణమే
 మేము లక్ష్యముగా గైకొంటిమి. ఆ
 ప్రయత్నమునకు పునాది కాగల ఆధ్యాత్మిక
 కానుభవము ప్రాయిక సత్యములు మా
 కదివఱకే లభించియున్నవి. అది లేనిచో
 నీయత్నము చేయు నధికారమే యుండదు.
 కాని వానియొక్క, వాని ఫలితార్థములు
 వాని సారాంశములయొక్క సమగ్ర
 నిర్వచనములను నిరూపించవలసి యుండె.
 దీని కొఱకు నిర్విరామ చింతనయు పలు

ఉ ద్దే శ్య ము ల క్ష్య ము

మార్గముల యున్నతమును సూక్ష్మమును
మఱియు నతి శ్రమదాయకమగు చింతన
చేయవలసివచ్చినది.”

అధ్యానానుక్రమముగ పత్రికయందు
ప్రచురింపబడిన వీ యుగ్గిందములు. అం
దొకటి—యోగ సమన్వయము నందలి
ఉత్తర భాగము—ఆత్మ సంసిద్ధి యోగము
యేడవ సంవత్సరమున పత్రిక నాపువఱకు
ఇంకను ముగియలేదు. ఆఱవ సంవత్స
రాంతమునకు గీతావ్యాసము లందలి ద్వితీ
య ఖండము ముగిసినది. కావున ఆర్య
యంతయు మొత్తముపయిన నీ గంధరచ

తొలి పలుకు

నలతో సమాప్తమయినది. తాత్కాలిక
తత్త్వవిషయములను సర్వజనాను రంజక
ముగ ప్రకటించుటకుగాని, యేదో యొక
నిష్పక్షపాదము దాల్చిన మత సాంప్రదాయ
మును వ్యాపకము జేయుటకుగాని ఆర్యను
ప్రచురించుటయందు శ్రీ వారెన్నడును
యుద్దేశించి యుండలేదనియు, మానవ
జాతి నొక కొత్త యుగ మెదుర్కొను
చున్నదనియు, జాతిని నూత్నజీవనకు కొని
పోగల మహత్తర పరివర్తనము కేసి
నయ్యెనడచుచున్నదనియు, ఈ యుద్య
మమునందు జాతికి నిజమును యెఱుకపఱచి

ఉ ద్దే శ్య ము ల క్ష్య ము

సరియైన తోవను నడపింపనోపిన సత్యా
న్వేషణమే శ్రీవారి లక్ష్యమనియు, ఈ
యత్నమునకు పునాది కాగల ఆధ్యాత్మ
కానుభవ మిదివఱకే వారికి లభించి
యుండెననియు, కాని వాని ఫలితార్థముల
యొక్క సమగ్ర విర్వచనమును నిరూపింప
వలసి యుండెననియు, దీనికై వారు నిర్వి
రామ చింతనను పలు మార్గముల జేయ
వలసి వచ్చేననియు మొదలు వివరించిరి.
ఈ నిర్విరామ బహుమార్గ చింతనా జనిత
ఆధ్యాత్మికానుభవ ఫలితార్థ సమగ్ర నిర్వ
చన నిరూపణములే యీ యుద్గ్రంథములు.

ఇయ్యవి నూతనయుగ స్థాపనోద్యమమందు
మానవజాతికి మిక్కిలి సహకారులు.

సంస్కృతి విభేదములు

“మానవాభి మతములందు భేదమును
కల్పించి చివర కిపుడై క్యతకు తారసిల్లు
చునున్న ప్రాకృశ్చిమ విజ్ఞాన సంస్కృతి
ద్వయంబున కానినుండి సమన్వయము
సమకూర్ప మేమిందు యుద్దేశించితిమి.
కారణాంతరముచే నయ్యది వలనుపడ
దయ్యె. అసంపూర్తియగు యొక వ్యాసా
వళి తక్క మిగత “ఆర్య” యంతయు
సమరస మొనర్చు యుత్తమ సత్యమును

సంస్కృతి విభేదములు

హైందవ మత దృక్పథమునుండియే
యాలోకించి మఱియు నీ దృక్పథము
నుండియే పాశ్చాత్య విజ్ఞానమును
పరికించినది.”

“సృష్టియొక్క మూల సత్యమునకును
మనకు గోచరానుభవములగు దాని రూప
ములకును మధ్యగల సంబంధమును పరిశీ
లించునది తత్త్వజ్ఞానము. ఆత్మ సత్యమే
మూలసత్యమని ప్రగాఢమైన యనుభవము
సూచించుచున్నది. రెండవదన్నో జీవన
సత్యము ; రూపము దానిని కల్పించు శక్తి,
వీర్యవంతమగు భావము, కార్యనిర్వహణ

దక్షత, వీనిని గుఱించిన తత్త్వము—
 ఇందు ప్రాకృతశ్చమములు భిన్నమార్గముల
 నవలంబించినవి. జీవన సత్యమునే గట్టిగా
 నమ్మి ప్రతీచి కొంతకాలము సర్వస్వమును
 జీవన సత్యమునకే ధారపోసి ఆత్మను
 త్యజించినది ; లేదా నద్దాని నవేద్యము
 నవిజ్ఞేయమని త్రోసివేసినది. ఆ విపరీత
 స్థితినుండయ్య దిప్పుడు వెనుకకు మరల
 ప్రారంభించినది. తూర్పన్ననో ఆత్మసత్య
 మునే గట్టిగా నమ్మి కొంతవఱకు ముఖ్య
 ముగ హిందూదేశమందు దానికే సర్వ
 స్వమును ధారపోసి జీవన సాధ్యతలనన్నింటి

సంస్కృతి విభేదములు

త్యజించినది, లేదా జీవనను సంకుచిత
పఱచినది అథవా క్షౌప్త పరిమితికి తెచ్చి
నది. ఆ విపరీతస్థితినుండి తూర్చిప్పుడు
వెనుకకు తిరుగ నారంభించినది. ప్రతీచి
ఆత్మసత్యమునకును అధ్యాత్మజీవన సాధ్య
తకును ప్రబోధము గాంచుచున్నది. తూర్పు
జీవనసత్యమునెడ ప్రబోధముగాంచి ఆత్మ
జ్ఞాన మద్దానితో కొత్తపొందిక గల్పింప
సమకట్టుచున్నది. ఈరీతి రెండింటిమధ్య
కల్పితమైన వైరుధ్యము వాస్తవమైనది
కాదని మామతము.”

మానవజాతి యొక్క టి అయ్యును

విభిన్నాభీప్సితలు గల్గియుండుటచే ప్రా
 కృశ్చిమ సాంప్రదాయములని సంస్కృతి
 రెండుగ పరిణమించినది. సృష్టియొక్క
 మూలము సాధారణముగ మనకు కనిపిం
 చని “బుద్ధిగ్రాహ్య మతంద్రియము” నైన
 యాత్మ. మనకు గోచరంబయి యనుభ
 వములో నున్నవి నామరూపములే. వీని
 కిని ఏతన్మూలమగు నాత్మకును మధ్య గల
 సంబంధమును పరిశీలించునది తత్త్వజ్ఞాన
 ము. ప్రగాడానుభవము ఆత్మసత్య
 మునకే ప్రాధాన్య మిచ్చుచున్నది.
 నామ రూపములను కల్పించుశక్తి, వీర్య

సంస్కృతి విభేదములు

వంతమగు భావము, కార్యనిర్వహణ దీక్షిత వీనితోకూడిన జీవన సత్యము రెండవది. ప్రతీచి రెండవదియగు జీవన సత్యమునే గట్టిగానమ్మి మొదటిదియగు నాత్మ సత్యమును కొంతకాలము త్యజించి దాని నవేద్యమని త్రోసివేసినది. ప్రాక్కన్ననో మొదటిదియగు ఆత్మసత్యమునే పూర్తిగా నమ్మి ముఖ్యముగా హిందూదేశమందు రెండవదియగు జీవన సాధ్యతల నన్నింటి త్యజించినది. లేదా క్లుప్త పరిమితికి తెచ్చినది. ఈ విపరీతస్థితులనుండి ప్రాకృశ్చిమములు రెండును వెనుకకుమలుల నారంభిం

చినవి. అనగా ప్రతీచి ఆధ్యాత్మిక జీవన సాధ్యతకును ప్రాక్కు జీవనసత్యమునకును ప్రబోధముగాంచి జీవనను ఆత్మజ్ఞానము తో కొత్త పొందిక కల్పింప సమకట్టు చున్నవి. ఇది ఇంకను ప్రారంభదశయందే యున్నది. కాని రెండు సంస్కృతులమధ్య కన్పట్టు వైరుధ్యము కల్పితమే కాని వాస్తవమైనది కాదని శ్రీవారి మతము. ఇట్లగుటచే సూత్రయుగ నిర్మాణము కేవల మాధ్యాత్మిక చింతనల వలన గాక, జీవన విస్తరతవలన మాత్రమేగాక, జీవన- ఆత్మ సత్యముల పొందికవలననే కలుగ గలదు.

ని జ త త్వ స్వ రూ ప ము

ని జ త త్వ స్వ రూ ప ము

“సృష్టియొక్క సత్యము ఆత్మయైనందున జీవన మాత్ర వికాసమే కాగలదు. ఆత్మ జీవనమూలమేగాక దాని కాధారమును, దాని నంటియుండు, సత్యమును, దాని యుత్కృష్టతర పరమావధియు నగుచున్నది. మనకు గోచరించెడు జీవన రూపము లేక కాలమున దాని వేషములును ఆత్మాభివ్యక్తోపకరణములు నగుచున్నవి. అయ్యవి వేషరూపమును వదిలి యాత్మయొక్క సిద్ధోపకరణములుగ తనయందు పరిణమించువఱకు మనుజుడు జ్ఞానాభివృద్ధిని

జెంది యాభ్యాత్మిక గుణశక్తులందు
 పెంపొందవలెను. దివ్య పూర్ణతయందు
 వృద్ధి నొందుటయే మనుష్య జీవితము
 యొక్క నిజ ధర్మము. ఆతని భౌతికస్థితిని
 దైవముయొక్క ప్రతిబింబముగ రూపొం
 దించుట ఆతని పరిణామందలి యర్థము.
 ఇదియే 'ఆర్య' యందలి తత్త్వసిద్ధాం
 తము-మూలసూత్రము."

సృష్టియొక్క మూలము ఆత్మ యైనం
 దున సృష్టియంతయు నాత్మవికాసమే
 కాగలదు. మనకు గోచరానుభవంబు
 లయిన సృష్టిగత నామరూపము లొక్క

ని జ తత్త్వ స్వ రూ ప ము

తూరి ఆత్మను వ్యక్తముజేయు నుపకరణ
ములను ఆత్మను మరుగుపఱచు ముసుగు
లును అగుచున్నవి. అవి కేవలము ముసు
గులు కాక ఆత్మయొక్క సిద్ధోపకరణము
లగువఱకు మానవుడు జ్ఞానాభివృద్ధినిజెంది
అధ్యాత్మిక గుణశక్తులందు పెంపొంద వలె
ను. దివ్యపరిపూర్ణత గాంచుటయే మాన
వుని నిజధర్మము. ఆతని భౌతికస్థియంతయు
దైవమును ప్రతిబింబించు నటుల పరివర్త
నము గాంచుటయే పరిణామమందలి
యర్థము. మానవునితోగూడ సృష్టి యం
తయు నీరీతి పరివర్తనము గాంచుటే నవ

తొలి పలుకు

యుగ స్థాపనము. అంత నుల్లవైనది గాక
యతి కష్టసాధ్యమైనది—కాని తప్పనిసరి
మైనది. ఇదియే శ్రీఅరవిందుల నిజతత్త్వ
స్వరూపము.

దివ్యజీవన

“ఈ సత్యమును మొదలు తత్త్వ
విజ్ఞాన దృక్పథమునుండి పరిశీలించవలసి
వచ్చినది. జ్ఞాన విచారమునందు తత్త్వ
నిర్దేశము మిగిలినదానికంతకు బీజము.
దేనిపై నన్నియు నాధారపడియుండునో
లేక దేనియం దన్నియు నిమిడియుండునో
ఆ తుదిసత్యమును యతిప్రాయిక సత్యముల

ది వ్య జీ వ న

నది నిర్వచనము చేయును. కావున
'దివ్యజీవన'కు మేము ప్రాధాన్య మొసం
గితిమి. ఇందు వేదాంత సిద్ధాంతముల
నుండి ఆత్మ, ముఖ్య-ప్రాణము ; సచ్చిదా
నందము, జగత్తు ; జ్ఞానము, అజ్ఞానము ;
పునర్జన్మ ; అధ్యాత్మ ; వీనిని గురించిన
వేదాంతభావములతో ప్రారంభించితిమి.
కాని సాధారణముగ వేదాంతమన్న జీవన
విముఖత యనియె ఎన్న బడుచున్నది.
నిస్సంశయముగ నయ్యదీఘకీనే యత్యధి
కముగ నవలంబించినది. సర్వమును బ్రహ్మ
యను ఆదిసత్యమునుండి ప్రారంభించియు

చివరకది జగత్తు కేవల మనాత్మ అబ్రహ్మ
 మని నిశ్చయించినది ; అసత్యాభాసముగ
 పరిణమించినది. మేమావేదాంత భావ
 ములనుండి యతిసమగ్రమగు నద్వైత
 మును ప్రతిపాదింప పూనుకొంటిమి. మనః
 ప్రాణ శరీరము లాత్మయందుండి జగత్
 సృష్టి కాధారమైన అధ్యాత్మమనస్సు లేక
 పరమనస్సు — అతీతమనస్సు — వలన
 నుత్పాదింపబడినవనియు, మనస్సాయతీత
 మనస్సునకు వృద్ధిజెందుటచే జగత్తునందలి
 ఆత్మయొక్క నిజ సత్యమునకును జీవన
 నిజసత్య యుత్కృష్ట ధర్మమునకును

ది వ్య జీ వ న

మానవుడు జేరగలడనియు చూపించితిమి.
ఆత్మ సచ్చిదానందము. దానికిని జగత్తు
నకును మధ్య మానని వైరుధ్యము లేనే
లేదు. జగత్తును మన మజ్ఞానదృష్టితో
జూచుచున్నాము. దానిని జ్ఞానదృష్టితో
జూడవలెను. భౌతిక పదార్థమందు గోచ
రంబగు అచేతనమందు చిక్కువడి క్రమా
భివృద్ధి గాంచుచు చేతనాయుత పూర్ణతకు
మరలెడు మార్గమందున్న జ్ఞానమే మన
యజ్ఞానము. ఆ మరల్పును సమకూర్చి
మానవజీవితమందధ్యాత్మ జీవన నావిష్క
రించుటయే పునర్జన్మ ప ర ం ప ర ల వ ల ని

తొ లి ప లు కు

ప్రయోజనము. పరిణామ మందలి సత్యమును మేమంగీకరించుచున్నాము. పాశ్చాత్యు లద్దానికొసంగిన భౌతిక రూపమున గాక దాని తత్త్వార్థసత్యమును, భౌతిక పదార్థమందు ప్రాణము మనస్సు ఆత్మ చిక్కుపడుటయును, పదంపడి వాని క్రమా విష్కారమును, మేమంగీకరించు పరిణామ భావము. ఈ పరిణామాగ్ర మందధ్యాత్మ జీవన-దివ్య జీవన కలదు.”

ఆర్య యంతయు సమరస మొనర్చు యుత్తమ సత్యమును హైందవ మత దృక్పథ

ది వ్య జీ వ న

మునుండియే యాలోకించినది. కావున
శ్రీఅరవిందుల నిజతత్త్వస్వరూపమును
తత్త్వతః పరిశీలించిన “దివ్య జీవన”ము
నందు ఆత్మ-మనస్సు-ప్రాణము ; సచ్చి
దానందము-జగత్తు ; జ్ఞానము-అజ్ఞానము;
పునర్జన్మ ; ఆధ్యాత్మ ; వీనిని గుఱించిన
ప్రాచీనవేదాంత భావములతో ప్రారంభించి,
సమగ్రమగు నద్వైతంబు ప్రతిపాదించి,
ద్వంద్వంబుల నవిరోధంబులని సమన్వయ
ముచేసి, జగత్ సృష్టి హేతుకమైన పర
మనస్సు—అతీతమనస్సు—ఇప్పటివలె మరు
గున గాక బహిర్గతమై వ్యవహరింప గల్గు

టయే సిద్ధి కేకై క మార్గంబని నిరూపించి,
 భౌతిక పదార్థమందు ప్రాణము మనస్సు
 ఆత్మ యివి మొదలు చిక్కువడి క్రమ
 ముగ నావిష్కారము జెంది దివ్యజీవనను
 భౌతికమందు నెలకొల్పుటయే సాధనఫలిత
 మని విశదపఱచిరి. నవయుగ మందు,
 రానున్న కృతయుగమునందు, జీవనము
 దైవముయొక్క విశుద్ధ ప్రతిబింబముగ
 నలరార గలదనియు, అది సమకూరుట
 కిందు పరమనస్సవరోహణము తప్పనిసరి
 యనియు, దివ్యజీవనము నందలి సారాంశ
 మని తెలియనగు.

వేదాంతావిరుద్ధములు

“ప్రాచీన వేదాంత సిద్ధాంతముల కీ సత్యములు విరుద్ధములు కావని నిరూపించ నవసర మేర్పడినది. కావున యీ దృక్పథ మునుండి వేదమునకును రెండు యుపని షత్తులకును గీతకును వ్యాఖ్యానములను చేర్చితిమి. కాని వేదము కర్మముల వలనను పండితులచేతను తికట మకటము-అయో మయము-కావింపబడినది. దానం జేసి కొన్ని వ్యాసములలో నిప్పటికిని సుఖువుగా మాత్రము వేదముషుల రచనా విధాన ములను వారి సాంకేతికములను అయ్యవి

తొలి పలుకు

సూచించు సత్యములను విశద పఱచితిమి.
ఉపనిషత్తులలో ఈశ కేనలను మాత్రము
గైకొంటిమి. పూర్తిచేయ వలెనన్న
తైత్తిరేయముకూడ చేర్చవలసియుండెను
కాని యది పెద్దది. దానికి పత్రికలో
నెడమియ్యలేకపోతిమి.”

ఆర్య రెండవ సంవత్సరమున ‘ఏర్చి
తీసిన సూక్తము’ల యనువాదమునకు
మారుగ ‘ఆత్రేయ ఋషుల అగ్నిసూక్త
ము’ల కనువాదము వ్రాయుచో ‘తొలి
పలుకు’ నందు తమ యనువాద విధాన
సరణిని విపుల పఱచి ‘రహస్య వేత్తల

వేదాంతావిరుద్ధములు

సిద్ధాంత' మను వ్యాసమునందు వేదబుష్ప
ల రచనా విధానమును వా రుపయోగిం
చిన సాంకేతికములను అండలి భావములు
చక్కగా వర్ణించినారు. దీని ఆంధ్రాను
వాదమును యిందు దాదాపు సంపూర్ణ
ముగా వేద రహస్యము బోధపడుటకును
శ్రీవారి మూల సిద్ధాంతము లేరీతి వేద
సత్యముల కన్న భిన్నములు కావని చూ
పించుటకును చేర్చినాము.

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంతము

“ఉపనిషత్తు లందలి యున్నతాధ్యా
త్మిక భావము వేదమందు కలదు కాని ఆ

భాషాసరణి కానరాదు. అది దైవ ప్రేరిత
మైన జ్ఞానము. ఆత్మ—మనస్సత్యములను
భావ విశేషములుగ మాత్రము గైకొన్న
జిజ్ఞాసువులు సూత్రకారు లింకను కానట్టి
యు యదార్థము. ప్రస్ఫుటము, దృగ్గోచ
రము, ఘనము అయినట్టి యనుభూతిని
గాంచిన ద్రష్టల తేజస్వినుల భాష యంద
లిది. అందలి భావ పొంకమి ప్రాచీనము
నిశ్చయానుభవ సిద్ధమైనట్టిది. పరిశోధనా
భ్యాసజనిత వైఖరియు గల్గియున్నది. ఇందు
ప్రాచీన చైత్యతత్వ శాస్త్రమును అధ్యా
త్మ జీవన విధానమును గలవు. వీనినుండి

ర హ స్య వే త్త ల సి ధ్ధాం త ము

నెలువడిన తత్త్వనిర్ణయములు ఉపనిషత్తులు, తరువాతి మేధాఫలితములు హేత్వర్థ ప్రమాణములు వేదాంత సాంఖ్యయోగములగుచున్నవి. తత్త్వగ్రంథములు జ్ఞాన కాండ యనంబఱి మోక్షమును ఏకైక పరమావధిగా గాంచినవి. వేదము కర్మ కాండ యనంబఱి మన ఈ ప్రస్తుతపు బంధములను పాపమను నయ్యది తిరస్కరించి తోసివేయుటలో యాశించునది సిద్ధి ఆత్మోపలబ్ధి అమృతత్వము.

“రహస్యవేత్తల సిద్ధాంతము అన్నిటి వెనుక అన్నిటి నతిక్రమించి మనస్సున

కంధరాని అవిష్టేయము నిత్యము
అనిర్వచనమైన దొకటి కలదని గుర్తించు
చున్నది. వ్యక్తి కానప్పు డది 'తత్',
'ఏకంసత్' అనబడుచున్నది. వ్యక్తిగత
మైనపుడు అన్నిటియందు నిగూఢమైయున్న
దైవముగ ప్రత్యక్షమగుచున్నాడు. అనేక
నామములున్న ను నామ రహితుడును,
నామ రూప గుణవిశేషము లన్నియు తన
యందు గల్గియున్నను అప్రమేయుడు
గుణాతీతు డాయన.

“ఆ దైవము మూలకారణమును తుది
ఫలమును రెండు అగుచున్నాడు. ఆ నిత్య

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

డు, సృష్టికర్త, ఈశుడును, పురుషుడు
స్త్రీయును, సత్తాయు చైతన్యమును, జగ
త్పితామాతయు, జగద్వ్యాపియు పుత్రు
డును అగుచున్నాడు. అతడు, దుద్ర విష్ణు
ప్రజాపతి హిరణ్యగర్భ సూర్య ఇంద్ర
అగ్ని వాయు సోమ బృహస్పతి వరుణ
మిత్ర భగ ఆర్యమలోనగు విశ్వే దేవత
లగుచున్నాడు.

“మ న య ం దు ను మన వెలుపలను
ఆత్మోపలబ్ధి తోడను బాహ్యదృష్టితోడను
జూడగల ఈ విశ్వమును దైవము కడు
సంక్లిష్ట లోక సరణితో నిర్మించెను.

తొ లి ప లు కు

అయ్యవి పైకిప్రాకు భూస్వర్గముల పంక్తి
యు ; వివిధ అపోధారయు ; సప్త, అష్ట,
నవ, దశ, రశ్మితేజమును ; పలు విశాలో
న్నత సానువులతో గూడిన అద్రియు.
ఋషులు దీనిని ముమ్మాడగు శ్రేణులుగ
వర్ణించుచున్నార. మూడధోలోకములు—
స్వర్గము, భూమి, అంతరిక్షము ; మూడు
మధ్య లోకములు—శోభామానము లగు
సూర్య (సవితః) లోకములు ; మూడూర్ధ్వ
లోకములు—దైవముయొక్క పరానంద
లోకములు. ఇవి యితర సూత్రములతో
కలసి బహు క్లిష్ట మగుచున్నవి.....

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

ఇవి తత్త్వ సాంకేతికములు. ఏలన,
సృష్టియంతయు ఆత్మయొక్క ఆవిష్కార
మేగాన లోకములయొక్క ప్రతి బాహ్య
సరణియు తనయందలి యొక్కొక భూమి
కలో అయ్యదియే చైత్యశక్తి యొక్క
బాహ్యసాంకేతికమొ ఆ శక్తియొక్క భౌతిక
ప్రత్యామ్నాయమై తత్సరణికి చేరిన
యంతర్భూమికల కాధారము కావలెను.
ఈ సూత్రములే సప్తవ్యాహృతులు. పురాణ
ముల యందీలోకసరణినే చూడ గలము.
వీని నీ క్రింది పట్టిక రూపమున వ్రాయ
వచ్చును.

తత్త్వ-మూలము	లోకము-వ్యాప్తి
1. శుద్ధసత్తు—సత్.	పురుషుని యొక్క
అత్యుత్తమ సత్య
లోకము (సత్య
లోకము—సత్యం)
2. శుద్ధచైతన్యము
—చిత్.	అనంతేచ్ఛ —
చిత్స్యక్తి లోకము
(తపో లోకము—
తపః)
3. శుద్ధానందము—
ఆనంద.	సృష్టి కారణ ఆనం
ద లోకము. (జన
లోకము—జనః)

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

4. జ్ఞానము లేక బృహల్లోకము
సత్యము—విజ్ఞానము (మహల్లోకము—
నము. మహాః)
5. మనస్సు. తేజోలోకము(స్వః)
6. ప్రాణము. (స్నావి వివిధ సంభూతి
ర పురుష) లోకములు (భువః)
7. అన్నం-శరీరము- భౌతిక లోకము
భౌతికము. (భూః)

“పురాణములందలి ఈ సప్తలోకములు
వేదమందు దొకరీతి వర్గీకరణము చేయ
బడినవి—మూలమందు యేడు లోకములు,
ఆచరణయందు అయిదు, సాముదాయిక

తొలి పలుకు

వర్గీకరణమున మూడు.

1. పరమ- సచ్చిదా దివ్య త్రిలోకము
నందము. లు.

2. సంధానలోకము. సత్యం ఋతం బృ
(అతీత మనస్సు హత్ (స్వర్గమం
పరమనస్సు) దభివ్యక్త మగు
మూడు ప్రకాశ
వంతమగు నాక
ములు)

3. మూడధోలోకములు.

శుద్ధమనస్సు. దివి (మూడు నాక
ములు)

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

ప్రాణశక్తి.

మ ధ్య భూ మి క
(అంతరిక్షము)

భౌతికము.

భూ మి (పృ థ్వి
త్రయం)

“ఒక్కొక్క భూమికయు తనయందు తన
యధీనతలో నితర లోకములు యావిష్కా-
రము నొందుటచే మార్పునొంది చిత్తశక్తి
యొక్క సృష్టి హేతుక తేజంబుచే
స్వయం నిర్ధారితములగు వర్గీకరణమువలన
పలు రాష్ట్రములగ విభాగము కాగలదు.
ఈ యల్లికయందు ద్రష్టలయొక్కసూక్ష్మ-
దృష్టి-సంశ్లిష్టతలను రసవంతమగు కల్పన

లను ఇముడ్చునలెను. ఈ రాష్ట్రములిప్పుడు
విరోధి రాజన్యుల పాలయినవి. దేవతలు
వానిని జయించి ఆర్యారాధకునకు యొసం
గుదురు.

“కాని ఈ లోకము లెక్కడ యున్నవి?
ఎందుండి సృజింపబడినవి? ఈ విషయ
మున వేదఋషుల భావమత్యంత గంభీర
మైనది. మానవుడు పృథ్వి మాతాగర్భస్థు
డయి ఈ మర్త్య లోకమును మాత్ర
మెఱుగును. ప్రకాశవంతమైన రహస్య
మందుంచబడిన దివ్యలోకములుగల పరా
చేతనోన్నతాతీత మొండు గలదు. తా

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

నెటిగియున్నదానిక్రింద అధచ్ఛేతనము లేక
నిశ్చేతన మొకటి కలదు. ఆ చూలాలైన
రాత్రియందుండి తాను చూచు ఈ
లోకము లుద్భవించుచున్నవి. ప్రకాశ
వంతములగు నా యూర్ధ్వలోకములకును
అంధకార బంధురంబైన యధోలోకముల
కును మధ్యనున్న విక్కడి లోకములు.
మనజుడు ప్రాణమయ లోక మందుండి
ప్రాణమయ పురుషుని గైకొనుచున్నాడు.
మనోమయ లోకమునుండి తన మనస్సు
నున్నా ; వానితో నెల్లపుడు రహస్య సం
బంధము కల్గియున్నాడు. తా నిచ్చగించిన

చో బాహుటముగ వానిని చేరగలడు.
వానియందు జననం బందగలడు. సత్య
లోకములగు సూర్యలోకములకు ప్రాకి
పర చేతనను ప్రవేశించి పరమును జేర
గలడు.

“ఈ మానవారోహణము వేయి సారు
లు తాను భూతనుడయ్యును సాధింపగలడు.
పృథ్వి యాతని తల్లి యెట్లొ దివియు నతని పి
త యగుచున్నది. తనలోని గంభీరాగాధము
లకును యున్నత తరాగ్రములకును తాను
ప్రబోధముగాంచుట కతనికి యధికారము
కలదు. ఈ ప్రబోధమే యాతని నిర్దిష్టా

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

భ్యుదయము. తనయందుగల యున్నతో
న్నత భూమికల నెక్కుకొలది నూత్న
భూమికలాతని జీవనకు దృష్టికి లభ్యంబై
యాతని ఉపలబ్ధికి తేత్రమును ఆత్మకు
గేహమును అగు.

“దేవతలు లోకశ్రేణులను విశ్వమందు
సృజించినటులనే మానవుని చేతనయందీ
క్రమారోహణ వర్గీయభూమికలను నెల
కొల్పి యాతనిని మర్త్యస్థితినుండి అమృ
త త్వమునకు జేర్ప కృషిచేయుదురు.

“వేదమందలి భావము, అనుచరణ
విధానము, మర్త్యడమృతత్వమును బడయ

నాకాంక్షించుటనుగూర్చియే అగుచున్నది.
అమృత త్వమును గూర్చిన యత్యంత
ప్రాచీన సువార్త వేదము. దైవప్రేరిత
ద్రష్టలయొక్క ఆద్యశిక్షణనీ మంత్రములు
దాచియున్నవి.

“సృష్టికిచేరిన మూలాధారములు సత్ప
దార్థము, చేతనయొక్క తేజస్సు, ప్రజ్వ
లించుశక్తి, అధీనమైన యానందము. మన
యందు వీని సమ్మేళనము పరిమితము,
ఛిద్రము, కుంతితము, భేద్యము అస్పష్ట
ము కాగలదు. లేక, అనంతము, తేజో
మయము, భూమము, పూర్ణము, అకుంతి

ర హ స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

తము కావచ్చును. పరిమితి-బంధనము-
మృత్యుపదము. అవ్యయమందు ఆత్మా
దీనత చేకూరినంతనే, సుస్థిరానంతముల
యందు నిలిచి చరించు సామర్థ్యము కల్గ
గనే, అమృత త్వము లబ్ధంబగు. కావున
సత్పదార్థమునందభివృద్ధి గాంచి నిరంతర
ము ప్రజ్వరిల్లు ఇచ్చాగ్ని జ్ఞానతేజములను
ప్రకాశింపజేసి చేతనను పొడిగించి శక్తిబల
ముల విస్తరింపజేసి ఘనత రానందమును
స్థిరపఱచి జీవుని అప్రమేయ శాంతియందు
విముక్తునిజేయుకొలది మానవుడు అమృ
త త్వము సాధింపగల్గు.

“భూమంబగుటయే త్రితజన్మమెత్తుట
యగును. అభీప్సతోగూడిన అన్నమయ
పురుషుడు కష్టించి శ్రమపడు ప్రాణమయుం
డగు. ఆపయి నాతడు సూక్ష్మ శారీరియగు
మనోమయ చైత్యపురుషుడగు. ఈ సూక్ష్మ
శారీరి యెల్లెడలనుండి సత్యధారలు గుమి
గూడి ప్రవేశింప నున్నీలనుడయిన విశ్వ
మయతంగాంచు. విశ్వమయుం డీ యుప
లబ్ధియందు పెంపొందుచు ఉన్నతతర శాంతి
ఆనంద సమరసములకయి కృషి యొనర్చు
అధ్యాత్మమయుండగు. వీరు ఆద్యు లందలి
పంచ వర్ణములు. వీని నన్నింటి నతికృ

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

మించి కేవలమునుజేరజూచు కేవలుడైన
ఆర్యుడును కలడు.

“ఈ మహత్తరమగు అంతర్పరివర్త
నము నకు సాధనము పరమనస్సత్యము.
అది మనస్సునకు బదులు తేజోవంతమగు
దృష్టిని, దివ్యచక్షువును, మర్త్య జీవనకు
బదులు అమృతత్వమును చేకూర్చును.
కావున మానవుని పురో గమనము మొద
లు క్రియాచరణమువలన గల్గు సర్వ తాకి
డులను, అనుభవములను భరింప నోపిన
సుసంపూర్ణమగు ప్రాణమందాత్మ విస్తరత
యును నిర్మలమగు మానసిక చైత్య విశుద్ధత

యును పొందవలెను, ఆవెనుక మానువుని
దైన ఈ ప్రకాశము శక్తిని మించి యనంత
సత్యము అమృతేశ్వరయందు పరివర్త
నము నొందవలెను.

“మన సాధారణ ప్రాణమును చేతన
యును అంధకారనిశిని పోలినవి. ఉన్నతో
త్తమ సత్యసూర్యుడు దయమగుచో సుష
సమాగమంబగును. ఉపతోకూడ ప్రయో
జనకార్థమైన క్రతువు యాసన్నమగును.
క్రతువుచే నుషయు నష్ట సూర్యుడును
పునరావృత్తియగు నిశియందుండి సదా
జయింపబడును. ప్రాణియొక్క అంధకార

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

గు హా ం త రా శ ము ల నుండి వెలుగు
మందలు విముక్తములగు. క్రతువుచే మన
కొఱకు విస్తారమగు నాక వర్షములు కురి
పింపబడును. ఊర్ధ్వసత్తునందుండి సప్త
అపోధారలు భూమిపయి ఝుఱితో నవరో
హించు. ఏలన, వృత్రాసుర బంధములు
దివ్యమనస్సుయొక్క విద్యుత్కాంతులచే
విదళించబడినవి. మనల నది మహోత్తమ
స్వర్గములకు తన యానందామృతధారలచే
లేవ నెత్తుచున్నది.

“ఊర్ధ్వలోకస్థులగు శక్తులకు మనము
పొందు లాభములను చేయు పనుల నర్పిం

చుటయే యజ్ఞము, క్రతువు. కానరాని
దేవతలకు తన్నుదా నర్పించుకొని యూప
స్తంభమునకు బంధింపబడిన యజ్ఞపశు
వగు జీవునితోకూడిన నిస్సహాయ మూక
యజ్ఞమీలోకమంతయు. బంధ విమోచ
నము చేయువాక్కును-మంత్రమును-కను
గొనవలె. తేజోవంతమగు సూక్తమును
హృదయమందు పూరింపవలె. జీవు డాపయి
యజ్ఞపశువే గాక యజనూనియై యుండ
గల్గి చేతచాయుత స్వేచ్ఛార్పణముగ మాన
వుని మనః ప్రాణములు మార్పు జెంద
వలెను.

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

ఋతమైన యజ్ఞము వలనను, తన
యంతరాళ మందుండి దేవతల కొరకు
పవిత్ర సూక్తముగ వెలువడి సర్వమును
సృజించునట్టి సర్వమును వ్యక్తముజేయు
నట్టి వాక్కుచేతను మానవుడు సర్వమును
సాధింపగల్గు. సిద్ధిని విజయమును గాంచు.
ప్రకృతి తనను కోరి వరించు కన్యగా తన
ను చేరు. అత డామెయందలి ద్రష్టయై
ప్రభువువలె యామెను పాలించును.

దేవతా హ్వన ప్రార్థనా త్మక మగు
సూక్తిచేతను, దేవతాప్రతిష్ఠకై న స్తోత్ర
మగు సూక్తి చేతను, దేవతాప్రాప్తి—

ఆత్మాభివ్యక్తమున—కై న సూక్తి చేతను
 మానవుడు తనయందు దేవతలను నెల
 కొల్పి నవద్వారయుత గేహంబగు తనశరీర
 మునందు సజీవములగువారి ప్రతిమలను
 ప్రతిష్ఠించి, దివ్యజన్మలందు వర్ధిల్లి, తన
 యాత్మ వసించుటకు తనయందు భూమము
 ప్రకాశవంతమగు లోకములను నిర్మించు
 కొనును.....తన పూర్ణపురుషత్వమును
 నిర్మించుకొని దుష్టసేనల నిర్మూలింప తన
 దేవతలకు తోడ్పడును. తన ప్రకృతిని విభా
 గించి, చీల్చి, మలినపఱచిన తన యాధ్యా
 త్మిక శత్రుబలగము లంత చంపబడుదురు.

ర హ స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

“కొన్ని వేళలందీ క్రతువు యాత్ర
యాన మని వర్ణింపబడివది. ఏలన, అది
పురోగామి. ఉద్గామి. అదియొక లక్ష్య
యుతము—విశాలత, సత్యసంధత, తేజ
ము, ఆనందము. లక్ష్యసిద్ధికై శుభము,
సరళము, సుఖదాయకమగు మార్గమును,
దుర్గమ మైనను ఆనందభరితమైన సత్య
మార్గమును, కనుగొని వెంబడించుటకు
ఆది యాహ్వానింపబడినది. దైవికమయి
ప్రజ్వరిల్లు యిచ్చాబలముచే పర్వతము
నందువలె భూమికనుండి భూమికకు నారో
హించును.

“ఇది సుఖపు శాంతమయిన నడక కాదు. కడుదీర్ఘము భీకరము, నిర్మోగ మోట మగు పోరాటమే. ఆర్యుడు కష్టించి, పోరాడి, జయించవలె. అతడు శ్రమ నొందని కృషీవలడు, యాత్రి, ఉగ్రుడైన యోధుడు కావలె. అతని పురోగమనం బంతయు దేవతలు-రాక్షసులు, సురలు-అసురులు, ఇంద్ర-వృత్ర, ఆర్య-దస్యుల మధ్య జరుగు యుద్ధమే.

ఈ విభజనకారులు, దోపుడు కర్తలు, దుష్టశక్తులు, విభజనక్రియకు మాత్రమగు దిలి తనయులు, ఈ దానవులు, ఋషులచే

ర హ స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

పెక్కు సమష్టి నామములతో బేర్కొన
బడిరి—రాక్షసులు, వృకులు, అశనులు ;
పత్యేక నామములు కూడ వాడబడినవి.
వృత్ర, ఘోర విరోధియగు సర్పము, దివ్య
సృష్టి సాధ్యతలను దివ్య కర్మలను తన
యంధకారమయమగు చుట్టలచే నిరోధిం
చువాడు ; నముచి, బలహీనత యొక్క
స్వరూపమై మనుజు నెదుర్కొనును. వల,
పణిలు, విషయలోలురు, ఉన్నత తేజ
మును దాని ప్రకాశములను దొంగలించి
దాచి మలినపఱచి దురుపయోగము
చేయువారు. ఈ మూర్ఖులందరు మన య

తొలి పలుకు

జ్ఞానము, పాపము, బలహీనత, బంధము
వీనియొక్క కేవల మూర్తిభూతములకన్న
కడు గొప్పలయి మనుజునితో సదా పోరా
డుదురు.....వీరిని పారదోలి, లొంగ
గొట్టి, చంపి, సహకారులగు బలీయ దేవ
తల సహాయమున అంధకారమున పడ
త్రోయవలెను.

“వేదమందలి దేవతలు జగదీశ్వరుని
నామములు, రూపములు, వ్యక్తులు. దివ్య
సత్త (పురుషుని)యొక్క ముఖ్య విశ్వరూ
పులకు ప్రతినిధులు. విశ్వమును వారభి
వ్యక్తముచేసి దానియందు తా మభివ్యక్తు

ర హ స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

లగుదురు. తేజము యొక్క పుత్రులు,
అదితి తనయులు. మానవుని యాత్మను
తమ సోదరునిగను సహకారిగను కని
సించి, వాని లోకమును తమ తేజము,
శక్తి, సౌందర్యముల యధీనతకు తెచ్చు
నటుల వానియందు తాము పెంపొందుట
చే వానికి తోడ్పడి వానిని వృద్ధిజేయ
నాశింతురు. దివ్య సౌజన్య-సయోధ్యలకు
దేవతలు మానవుని యాహ్వానింతురు.
అందుకు మారుగా మానవుడు తానుచేయు
క్రతువునకు వారి నాహ్వానించి తన దేహ
ములను, బలములను, తన స్వచ్ఛందముల

తొలి పలుకు

ను, మధువులను—ప్రకాశించు ధేనువు
యొక్క పాలు, వెన్న, ఆనందలత నుండి
స్రవింపబడిన రసమును, యజ్ఞాశ్వమును,
యవలును—వారి కర్పించును. వారిని
తన జీవమందును వారొసంగు సంపదలను
తన ప్రాణమందును పరిగ్రహించి వారి
యుత్కృష్టము, తేజోవంతమగు దైవత
ములను వృద్ధిజేసికొనును.

“ఒకసారి వేదఋషుల సాంకేతము
లందలి కీలకమును గుర్తించితిమేని వేద
మందలి భావములను సుళువుగా తెలిసి
కొన గలము. కాని వానిని కేవలము

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

సాంకేతములే యని పొరబడకూడదు. వేద
ఋషుల కీ దేవతలు ప్రాణవంతమగు నిజ
స్వరూపములు. జీవుని గతాగతములు విశ్వ
మందలి సూత్రముల సూచనల సంఘట్ట
నము మాత్రమేగాక, వానికి రూప మొసం
గి భరించు విశ్వ శక్తుల సంఘటనయే య
గు చున్నది. ఇవి సురలు-అసురులు. విశ్వ
రంగము నందును వ్యక్తిగత జీవుని యం
దును ఆ నిజమైన నాటకము ఆ పాత్రల
తోడనే నటింపబడుచున్నది.

“యజ్ఞ మే దేవతల కారాధితము ?
ప్రవర్ధమానమగు దేవత్వమును మనుజుని

లో నావిష్కరించి రక్షించుటకు యెవరి
నాహ్వానింపవలెను ?

“మొదలు అగ్ని. అతను లేనిదే
జీవుని యజ్ఞవేదిపై యజ్ఞజ్వాల ప్రజ్వలిం
ప నేరదు. ఆ యగ్నిజ్వాల సప్త జిహ్వత్మ
కమగు నిచ్చాశక్తి, జ్ఞానముతో కూడిన
దైవశక్తి. ఈ చేతనయుతము వీర్యవంత
మగు ఇచ్ఛ మర్త్యునియం దదిష్టితమై
యున్న యమర అతిథి, విశుద్ధహోత,
దివ్యకృషీవలుడు, భూ నాకముల నడుమ
వర్తించు మధ్యవర్తి—హు తా శ ను డు.
మన యర్పణలను విశ్వ శక్తులకు చేర్చి

ర హా స్య వే త్ర ల సి ధ్ధాంత ము

అందుకు బదులు మనుజులకు విశ్వ దేవత
లొసంగు శక్తి తేజ ఆనందములను కొని
వచ్చు హవ్య వాహనుడు.

“తర్వాత మఘవానుడగు ఇంద్రుడు.
దివ్య మనస్సుగా ఆత్మావిష్కారము నొం
దిన శుద్ధసత్తయొక్క శక్తి. భూమినుండి
స్వర్గమునకు తన జ్వాల సూర్యముగ ప్రస
రించు సహజ జ్ఞానయుత శక్తి ధృవమొండు
అగ్ని యెట్లగుచున్నాడో అట్లే ఇంద్రుడును
స్వర్గమునుండి భూమి కవరోహించు సహజ
శక్తియుత తేజోధృవేతర మగుచున్నాడు.
ప్రకాశవంతమగు అశ్వములతో మన

లోకమునకేగు యోధుడయి తన విద్యుత్తులులతో నంధకారమును విభేదములను చేదించి, ప్రాణ పదములగు స్వర్గపోధారలను క్రుమ్మరించి, కోల్పోయిన లేక దాచబడిన వెలుగులను తాదాత్మ్యజ్ఞానము— అంతర్బోధ—యను సారమేయ జాడలచే గుర్తించి మన మనో నాకమున సత్య సూర్యుని యుచ్చస్థితికి కొనివచ్చు నాతడు.

“ఆ పయి, సూర్యుడు—పరమ సత్యాధినేత—సర్వమును సృజించు లేక అభివ్యక్తపఱచు నాతడు—ఏలన, సృష్టి సత్ చిత్తుల యావిష్కారమే. జీవులను పోషిం

ర హ స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

చి వికసింపజేయు తండి). దివ్య ఉషస్సు
జాడను మనల జేరునట్టి మన మన్నే
షించునట్టి తేజము లీ సూర్యుని మందలు.
అయ్యవి మనయందు ఉత్కృష్టానందము
వఱకు నిశిబద్ధమైన భూమికనుండి భూమిక
ను బయలుపఱచి ప్రత్యక్షము చేయును.

“ఆ యానందమునకు ప్రతినిధి యైన
దైవముసోమ. భూజాతములందును జీవనా
పస్సులందును దాచబడియున్న దతని
యానందామృతము ; ఇక్కడ మన ఈ
భౌతిక శరీరమందును యాతని అమృత
రసము కలదు. దానిని స్రవింపజేసి దేవ

తల కర్పించవలె. దాని బలముచే వీరు
వృద్ధికొంది జయింతురు.

“ఈ ప్రధాన దేవతలలో నొక్కొక్క
రును తనదగు యధికారమును నిర్వహిం
చుటలో నాతనికి తోడ్పడు యితర దేవత
లను కల్గియున్నారు. మన మర్హత్వము
నందు సుస్థిరముగ సూర్యసత్యము ప్రతి
ష్ఠింప బడవలెనన్న నపరిత్యాజ్యములుగ
ముందు జరుగవలసిన నియతులు కొన్ని
కలవు. విశాలమగు శుద్ధత, సర్వ పాపము
లను, అన్యత వక్రతలను నసింపజేయు
స్ఫుటమగు విస్తరత యుండవలెను—ఇదే

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

వరుణుడు ; మన సర్వచింతనలను, కర్మల
ను, ప్రేరణలను, సమరస మొనర్చు
నోపిన ప్రకాశవంతమైన ప్రేమ, గ్రహణ
శక్తి—ఇదే మిత్ర ; నిర్మలము వివేకవంత
మగు యభీప్స-యత్నముల అన్యుతాఖండ
లత—ఇదే ఆర్యమ ; పాపము, స్థూలిత్వ
ము, బాధ, వీనిని పారత్రోలి సర్వవిషయ
ములను సుఖముగ అయత్నీకృతముగ
సరిగ యనుభవించుట—ఇదే భగ ; ఈ
నాల్గును సూర్య సత్యముయొక్క శక్తులు.
“మన ప్రకృతియందు సోమునియొక్క
పూర్ణానందమును స్వచ్ఛందముగ నెల

తొలి పలుకు

కొల్పుటకు సుఖము ప్రకాశవంతము అకుం
తితమైన మనఃప్రాణ శరీరములు అవసర
ములు. ఇయ్యది అశ్వినులచే సమకూర్ప
బడగలదు. తేజోతనయకు వైవాహితు
లయి, మధుపానముచేసి, సిద్ధసంతృప్తులను
సమకూర్చి, వికలత రుగ్మతలను మాన్పి,
మన జ్ఞాన క్రియాభాగముల నాక్రమించి
సుగమము జయప్రదమగు నారోహణము
నకు మన మనఃప్రాణ శరీరములను సిద్ధ
పఱచెదరు.

“రిభులింద్రునికి సహకారులు. శిల్పు
లు. మానవశక్తులగు రిభులు యజ్ఞక్రతు

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

పు వలన సూర్యునియొక్క ఉన్నత స్వధా
మమున కారోహించుటచే అమృత త్వ
మును జెంది తాము సాధించినదానిని
మానవులు తిరిగి సాధించుటకు తోడ్పడు
దురు. మనస్సుచే వా రింద్రుని యశ్వము
లను హంపొందించెదరు. అశ్వముల రథము
ను, దేవతల ఆయుధములను, యాత్రకు
యుద్ధమునకు కావలసిన సాధన సంపత్తిని
వారు సిద్ధము చేయుదురు. సత్య తేజము
నొ సంగున ట్టి వృత్తుని వ ధిం చు న ట్టి
ఇంద్రునకు మరుత్తులు సహాయపడుచున్నా
రు. సర్వ చింతనకు, వాక్కునకు పెనుక

నుండి వాని నుత్సహించుచు పరమచేతన
యొక్క తేజము సత్యము ఆనందముల
కొఱకు పోరాడెదరు వారు.

“స్త్రీ శక్తులకూడ యున్నవి. ఏలన,
దేవతపురుషుడును స్త్రీయునై యున్నది.
అందరిలో మొదలు అదితి. దేవతల
యనంత జనని. సత్యచేతనయొక్క పంచ
శక్తులును కలవు—మహి లేక భారతి.
దివ్యమూలమునుండి సర్వమును బహిర్గత
ముచేయు దివ్య విపుల వాక్కు ; ఇళ,
మనకు వీర్యవంతమైన దృష్టిని కలుగజేయు
సత్యముయొక్క బలాధ్యమైన ఆది వాక్కు ;

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

సరస్వతి, దాని ప్రవహించుధార, దైవ
ప్రేరితమైన వాక్కు ; సరమ, నాకశ్వా
నము, అధచ్ఛేతన గహ్వరమున కవరో
హించి యందు దాచబడియున్న తేజము
లను కనుగొనుచున్నది ; దక్షిణ, సరియైన
వివేచన శక్తి; యజ్ఞమందు క్రతువును
హవిన్సులను దేవతలకు వారివారి భాగము
లను పంచిపెట్టును. ప్రతి దేవతయు తన
దైన స్త్రీశక్తిని గల్గియున్నాడు.

“ఈ క్రతువు, పోరాటము, ఆరోహ
ణము. మన శుద్ధమానస, చైత్య, భౌతిక
చేతనలను క్రమముగ పోషించు దేవతల

తల్లిదండ్రులును మన తండ్రులుగా నాకము
చే, తల్లియగు పృథ్విచే భరించి వహింప
బడుచున్నది. వారి విపుల స్వచ్ఛంద ప్రసర
ణమే మనము సాధించు దానిని నిర్ణయిం
చును. వాయువు—మాతరీశ్వరు—అంతరీ
క్షము చేతను ప్రాణశక్తి చేతను నారెంటిని
సంధానము చేయును. పర్జన్య—నాకవర్ష
ప్రదాత ; ధధిత్రావన—దివ్య యుద్ధాశ్వ
ముః అగ్నియొక్క శక్తి ; మూడవ భూమిక
యందు మన త్రిపురుషమును పరిపక్వము
జేయు త్రితాపత్య ; యింకా యితర దేవ
తలును గలరు.

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

“మన సిద్ధి కీ దేవతలను వృద్ధి నొందించుట మిక్కిలి అవసరము, మఱియు నా సిద్ధి అన్ని భూమికల యందును బడయవలెను—మన భౌతిక శారీర-పురుష-చేతనల విశాలతయందును; మన యుద్యమమును మందుకు కొనిపోవు వాహనముగ చేకొనబడిన అశ్వమునా బఱగు ప్రాణ శక్తి యొక్క పూర్ణవేగము, గతి, అనుభవములందును; హృద్వేగరణల విశుద్ధానందమునందును; మన భౌతిక చైత్య సత్తాల మనో ప్రకాశ వినిర్మలత యందును; మన సర్వ జీవనమును పరివర్తనము చేయగల

పర మనోతేజము, యుషస్సు, సూర్యుడు,
ప్రకాశవంత మగు మందలతల్లి, వీరి
ఆగమనమునందును—ఏలయన, ఆ తీరున
సత్యము మన కధీనమగును. సత్యము వలన
ఆనంద వార్ధియు, ఆనందమునందు కై వల్య
సిద్ధియు గల్గును.

“పురాణమందలి త్రిమూర్తి మూలము
ను పర దైవతము యొక్క యుత్కృష్ట
పూర్ణతలును యగు మువ్వ రుత్త మ దేవ
తలు ఈ వికాసమును ఊర్ధ్వ పరిణామము
ను సాధ్యము కావెంటరు ; విశ్వ మందలి
ఈ సంశ్లిష్ట మూల శక్తు లను వాని

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

మహా త్తమ సరణియందు పోషించెదరు.
 బ్రహ్మణస్పతి-సృష్టికర్త ; తన వాక్కుచే,
 ఉద్భోషచే, సృజించును—అనగా, నిశ్చేత
 నాంధకారము నందుండి సర్వ సృష్టిని,
 చేతనయుత జ్ఞానమును, ప్రాణ చలనము
 ను, రూపములను అభివ్యక్తము చేయును.
 రుద్రుడు-ఉగ్రుడు, సదాశివుడు, మహా
 బలుడు, జీవమును నెలకొల్పుటకు ప్రాణ
 సంఘటనపయి నధిష్టించియుండు ; ఆయన
 ఆయుధపాణి. సృష్టిని ముందుకు బలత్కార
 ముగ లేవనెత్తు దైవముయొక్క ఘోర
 శివమూర్తి, అడ్డగించుదానినెల్ల చెండించు

ను ; విరోధించి తప్పుజేయుదానినంతయు
 విదళించును; ఘాతీ నొందిన, బాధజెందిన,
 మొరలిడెడు, శరణుజొచ్చినదానినంతయు
 నోదార్చి రక్షించును. విష్ణు—ఈ లోకము
 లన్నింటి తన మూడంగలలో ధరించు
 భూరివ్యాప్త మూర్తి ; పరిమితమగు మన
 మర్హ్యత్వములో నిందుని క్రతువునకు
 విశాలమగు స్థాన మేర్పఱచు నాతడు ;
 అతనితో అతని వలన మనకు నెచ్చెలి
 ప్రియుండును సఖుడును సుందరమూర్తియైన
 దైవమును కనుగొనగల ఉచ్చస్థాయికి
 మనము జేరగలము.

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

“సృష్ట్యాత్మక ని శ్చే త నా బ్ధ్యం ధ
కారమునందుండి యున్నత రూపములతో
ఊర్ధ్వముఖంబయిన శిఖరములతో జీవన
అపోధారలను విద్యుల్లతలను యొసంగు
మేఘములతో మన పృథివి రూపొందింప
బడి స్వర్గమువైపు లేవనెత్తబడుచున్నది.
క్రింద నుండు అధశ్చేతనాబ్ధినుండి మధు
ప్రకాశ ధారలు పై కెగసి ఊర్ధ్వమందుండు
పరచేతనాబ్ధి నాకాంక్షించు ; పైనుండి
ఆ యబ్ధి తేజో, సత్య, ఆనంద, వాహిను
లను మన భౌతిక శరీరమునకు సయితము
క్రిందికి పంపును. ఈ విధముగ వేదఋషులు

మన ఆధ్యాత్మికారోహణ సూక్తమును భౌతిక ప్రకృతి సాంకేతికములతో స్తుతించిరి.

“ఈ ఆరోహణమును మన పూర్వులు-
పూర్వోపితరులు - మునుపే సాధించి వారి
సంతతి కింకను ఆ మహదాత్ములు తోడ్ప
డు చున్నారు. నూతన యుషస్సులూ పూర్వ
యుషస్సులను పునరావృత్తి యొనర్చుచూ
భవిష్య ద్యుషస్సులవై పు ముందుకు చూ
చుచున్నవి. మానవ యనుభూతియందు
పలుమారు పునరావృత్తి కాగల యొక
విధమగు ఆధ్యాత్మిక విజయములే కణ్వా,
కుత్స, అత్రి, గోతమ, సునస్సేప యను

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

నవి. సప్తఋషులు, అంగీరసులు, సూక్త
మును పఠించి, గహ్వరమును భేదించి,
పోయిన మందలను కనుగొని, దాచబడిన
సూర్యుని తిరిగి తెచ్చుటకు యింకను
సదా సిద్ధముగ వేచియున్నారు. ఈలా
మిత్రుల తోడను, శత్రుల తోడను, సహ
కారుల తోడను, నిండియున్న కథనరంగము
జీవి. ఇదంతయు జీవ వంతము, ఫలదము,
వ్యక్తిగతము, చేతనయుతము, ప్రాణవం
తము. యజ్ఞము వలన సూక్తిచే ప్రకా
శించు ద్రిష్టలను వీరులను క్రతుపుత్రు
లుగ మనము సృజించుకొను చున్నాము.

ఋషులును దేవతలును మనకు తేజోవంత
ములగు మందలను కనుగొనుచున్నారు;
రిభులు మనస్సుతో దేవతల రథములను
అశ్వములను ప్రకాశించు ఆయుధములను
రూపొందించుచున్నారు. ముందుకు మీదు
కు సకిలించుచు దుముకుచు మనలను నెక్కిం
చుకొని పోవు అశ్వము మన ప్రాణము.
దాని శక్తులు వేగవంతములగు సైంధవ
ములు. విముక్తిగాంచిన మనో శక్తులు
విశాలమైన రెక్కలుగల పక్షులు ; ఈ
మనోమయ పురుషుడు, ఈ జీవి పైకెగయు
హంస; నూరు అయఃకుడ్యములను భేదించి

ర హా స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

సోమామృతమును రక్షకులనుండి బలత్తా
రముగ గైకొనివచ్చు గరుత్మంతుడు.
హృదయ గహ్వరము నుండి వెలువడు
దైవోన్ముఖంబయిన యొక్కొక ప్రకాశ
వంతమగు చింతనయు హోత, బ్రహ్మయు
నై తేజోవంతమైన యనుభూతిని పూర్ణ
సంసిద్ధిని గూర్చిన దివ్య సూక్తమును
స్తుతించును. ప్రకాశించెడు సత్య హిరణ్య
మును మన మాకాంక్షింతుము. స్వర్గ
నిదానమునే మనము కామించెదము.

“నూనవ జీవుడు పురుషులతో నిండిన
లోకమును, ఉత్తమ విజయమునకు సహ

కాదులు లేక నిరోధులగు యోధులెదు
 యొక్కను రాజ్యమును, దేవతలు మన
 కధితులై యున్నట్టి అసురులు స్వాధీనము
 చేసికొన యత్నించు గేహమును, అగు
 చున్నది. అందలి శక్తుల పూర్ణతయు పురు
 షుని యొక్క విశాలతయు స్వర్గ సదస్సునకు
 విస్తరింపజేసి, అమర్చి, శుద్ధి జేయబడిన
 బలిపీఠ మగుచున్నది.

“ఇవి వేదమందలి ముఖ్య సాంకేతిక
 ములు. పూర్వులయిన పితరుల శిక్షణ
 యొక్క అతి సంక్షేపము అసంపూర్ణమగు
 వర్ణన. ఈ రీతిగ నర్థము చేసికొనినచో

ర హ స్య వే త్త ల సి ధ్ధా ం త ము

ఋగ్వేదము అగోచరము అయోమయము
అనాగరికము అయిన నూక్త నిచయంబను
భావము తొలగిపోవును. మానవునియొక్క
ఉత్తమాభీప్స యొక్క గానమగుచున్నది.
జీవుని అమృతారోహణమును గూర్చిన ఇతి
హాసమందలి వీణాగాన గాధ లగుచున్నవి.

“ఇప్పటి కింతమాత్రము. ప్రాచీనశాస్త్ర
మును, గతమైన జ్ఞానమును, పూర్వచైత్య
-భౌతిక సాంప్రదాయమును అయిన వేద
మందు ఇంకను ఏమి కలదో కనుగొన
వలెను..... బాహ్య జీవనయొక్క క్షణ
భంగురములగు విచిత్రములచే కండ్లు

తొలి పలుకు

భ్రమింప జేయబడినట్టియు, భౌతిక యాం
త్రికోప పరిజ్ఞాన జయభేరులచే చెవులు బధి
రము గావింపబడినట్టియు, యీ కలియుగ
మందు పూర్వశిక్షణల గూర్చిన వాక్కు
లందు పలువురు బౌద్ధికము యూహపోషిత
మగు వింతను మాత్రమే చూపించ గలు
గుదురేగాని ప్రజ్వలించు రహస్య హృద
యమును చేరజాచెదరనుట కవకాశ మతి
స్వల్పము. వేద రహస్యము విప్పినప్పుడు
కూడ రహస్యముగానే యుండగలదు.

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

ఋగ్వేద భాగములు

“ఋగ్వేదము దాని భాగములయందంతయు నొక్కటే-అందలి పది మండలములలో మనమేది తీసికొన్నను ఒకే విషయమును ఒకే భావమును ఒకే సాంకేతికోపమానములను ఒకే పదజాలములను చూచెదము. ఋషులు కనుగొనిన దొకే సత్యము. దాని నభివ్యక్త పఱచుటలో నొకే భాష నుపయోగించెదరు. ఋగ్వంశితయందలి పది మండలములలో నారు మండలములు ఒక్కొక్కటి యొకే ఋషి.

లేక ఋషిసంతతికి చేరినవి. రెండవ మండ
లము గృత్సమద ఋషి సూక్తములు;
మూడవది విశ్వమిత్ర, నాల్గవది వామ
దేవ, అయిదవది అత్రి, ఆరవది భరద్వా
జ, ఏడవది వశిష్టఋషులకు చేరినవి. ఈ
మండలము లన్నిటియందు మొదలు అగ్ని
సూక్తములు వాని వెంబడి ఇంద్ర సూక్త
ములు గలవు. ఇతర దేవతలగు బృహస్ప
తి, సూర్య, రిభు, ఉషలోనగు వారి
సూక్తములతో మండలము ముగియును.
తొమ్మిదవ మండలి పూర్తిగా సోమమును
గూర్చిన సూక్తములు. ఒకటవ యెనిమిదవ

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

పదియవ మండలములు వివిధ ఋషిప్రోక్త
ములు. కాని సూక్తము లన్నియు దేవత
క్రమానుసరణిని మొదలు అగ్ని ఆవెనుక
ఇందుడును ఆపయి యితర దేవత
లను గుఱించినవి. వేద సూక్తముల
వరుసక్రమము నందొక నిర్దిష్ట భావ వికా
సము చూడనగును. వేద సాంప్రదాయ
మందు ఖ్యాతి గాంచినట్టియు, ఉత్తమ
జిజ్ఞాసువులు, పవిత్ర గాయకులును అయిన
ఋషులచే రూఢి పడిన సాంకేతికముల
ద్వారా వేదమందలి సాధారణ భావము
వివిధాంశములతో క్రమముగ వికసించు

నట్లు నిర్ణీతమైనదిగా మొదటి మండలము
కన్పించుచున్నది. ఇంకను అధికమగు
ఋషిసంఖ్యచే వేద భావమునందలి తుది
పోకడలను కడు నూత్న భాషాకల్పిత
సూక్తములతో చివరదియగు దశమ మండ
లము విరాజిల్లుట కేవల తటస్థ విషయము
ను కాదు. ఇందే పురుషసూక్తము కన్పట్టు
చున్నది. ఆధునిక పండితులు బ్రహ్మ
వాదమునకు వేదాంత తత్వజ్ఞానమునకు
మూలము నిందే కనుగొనుచున్నారు.
అగ్నిని ప్రార్థించు ప్రథమ సూక్తము, ఇతర
దేవతలతో సహా ఇంద్రునికైన రెండు

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

మూడు సూక్తములు, దృఢపఱుప బడిన
సత్యమునుగూర్చిన కేంద్రభావమును నూ
చించుచున్నవి. మరుత్తులతో పాల్గొనిన
యొకదానియందు తప్ప ఇంద్రుడు ఏక
దేవతగయున్న మిగత యెనిమిది సూక్త
ముల యందు సోమ-గోవులు-నిరోధించు
వృత్ర-వీని గూర్చిన సాంకేతికములును,
మానవుని తేజస్సునకు గొనిపోవుటయందు
ఇంద్రుని ఊనర్చిన మహత్కార్యమును
మనము కనుగొనుచున్నాము. కాన,
ఋగ్వేదముందలి ఈ మొదటి పది సూక్త
ములు వేదము నాధ్యాత్మిక తత్వపరముగ

నన్వయించుటకు అతి ప్రధానములు.”
ముఖ్యముగా వీనిని, వీని కనుగుణ్యము
లగు నితర సూక్తములను పరిశీలించి శ్రీ
అరవిందులు వేద ఋషుల సాంకేతికము
లను అవి సూచించు భావములను రచనా
విధానము నిష్పటికి సుళువుగా మాత్రము
నిర్ణయించిరి.

ఈ రీతి ఋగ్వేదమందలి అంగీరస గా
ధను అమూల్యముగను అందలి ముఖ్య
సాంకేతికముల నన్నింటిని సాకల్యముగను
పరిశీలించి నిశ్చితాభిప్రాయమును తేల్చి
వ్రాసిన ‘రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత’మను నీ

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

వ్యాసము కడు దీర్ఘమైన దగుటచే నందలి
సారాంశమును సుళువుగా గ్రహించుటకు
శ్రీవారి సిద్ధాంతములు దీనికన్న భిన్నము
లు కావని సూచించు భాగములను చిన్న
అక్షరములతో చేర్చి వ్రాయుచున్నాము.

భాషా స రణి

వేదమందలి భాష దైవప్రేరితమైనది.
అది యదార్థము, ప్రస్ఫుటము, దృఢోచ
రము, ఘనము అయినట్టి యనుభూతిని
గాంచిన ద్రష్టలదే తేజస్వినులదేకాని సత్య
మును భావ విశేషముగ మాత్రము గైకొ
న్న జిజ్ఞాసువులది కాదు.

అక్షయము - సాంకేతికములు

పాపమును బంధములను తిరస్కరించి
త్రోసి వేయుటలో వేద మాసించినది
ఆత్మోపలబ్ధి, సిద్ధి, అమృతత్వము.
రహస్యవేత్తల సిద్ధాంతము అన్నిటి వెనుక
అన్నిటి నతిక్రమించి అవేద్యము అనిర్వచ
నమైన సత్య మొకటి కలదని గుర్తించు
చున్నది. అది వ్యక్తిగతము కానప్పుడు
'తత్' 'ఏకం సత్' అనబడు చున్నది.
ఆ సత్యము, చైవ మన్నిటికి మూలమే గాక
అన్నియు నగుచున్నాడు. అతడే ఇంద్రాది
విశ్వదేవతలును, క్రతువు వలన గల్గిన

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

ప్రజ, అశ్వము, యోధులును. మానవుని
ఆత్మ హంస వలె భౌతిక మనోచేత
నాకశములపై కెగసి మనకై యుత్తమ పర
మ రహస్యమందు సచ్చిదానంద మూర్తియై
వేచియున్న దైవమును చేరజూచును.
అతడే మన ప్రియుడు, సచివుడు. సృష్ట్య
పోధారనుండియు, పురుషాద్రియంథలి
సోమలత నుండియు, స్రవింపజేసి అమృ
తానందమును జెంద మనము పానము
జేయు దివ్యామృత మధుప్రదాతయును
మూలమునగు నాతడు. ప్రాచీన రహస్య
వేత్తలర్చించు భావరూపములివి కొన్ని.

సృష్టియందలి లోకములు సూత్రములు

ఆ దైవము సృష్టిని కడు సంశ్లిష్టలోక
సరణితో సృజించినాడు. మూ డధోలోక
ములు—స్వర్గము, భూమి, అంతరిక్షము;
మూ డూర్ధ్వలోకములు—దైవముయొక్క
ఆనందమయ లోకములు—సచ్చిదానంద
లోకములు ; ఊర్ధ్వ అధోలోకములను
సంధానముజేయు మూడు మధ్యలోకము
లు—సత్యం ఋతం బృహత్తులను అభి
వ్యక్తముచేయు నాకములు—తేజోమయ
మగు త్రినాకములు. వీనిని గూర్చిన వేద
ఋషుల భావము కడు గంభీరమైనది.

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

మానవుడు పృథ్వియందు జనించి మర్త్య
లోకము మాత్రమే యెఱుగును. తేజో
వంతమును గుహ్యము నయి దివ్య ధామం
బగు చేతనాతీతోన్నత లోక మొకటికలదు.
అటులనే సర్వమును జననంబొందుచున్న
క్లు కన్పించు నిశి—మనకు తెలిసినదానికి
క్రిందనుండు అధశ్చేతనము లేక నిశ్చేతన
ము—కలదు. ఈ తేజోమయమగు యూర్ధ్వ
లోకములకును అంధకార బంధురంబగు
నధోలోకములకును మధ్యనుండనదీ మన
లోకము. మానవుడు పృథ్వి నుండి శరీ
రము నెట్లో ప్రాణలోకమునుండి ప్రాణము

ను, మనో లోకమునుండి మనస్సును, కై
 కొనుచున్నాడు. వానితో రహస్య సంబం
 ధము గల్గియున్నాడు. తా నిచ్చగించినచో
 భావోబముగ ప్రవేశించగలడు వాని
 యందు. సూర్య లోకములను చేరగలడు.
 ఈ ఆరోహణము తనయం దీ భూమిక
 లుండుటవలననే జరుగ గలదు. భూమిక
 నుండి భూమిక కతడారోహించుకొలది ఆ
 తని జీవనకు క్రొత్త లోకము లున్నీలన
 ములై యాతని కీ యాధ్యాత్మికానుభవము
 కల్గును. ఒక్కొక్క యారోహణమును యొక
 క్రొత్త భూమికయందలి జన్మయగు. దేవత

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

లీ లోక సరణిని విశ్వమందు సృజించి
యుండుటచే ఆ తీరుననే వానిని మాన
వుని చేతనయందును నిర్మింతురు. మర్త్య
స్థితినుండి యమృతత్వము వఱకు గల
ఆరోహణమందు మనోచైతన్యస్థితులే మా
నవునికి యుత్కృష్టమయినవి కావు. దేవ
తల సదనమయి మనస్సున కావల సూర్య
తేజముతో వెలుగు కేవల సత్యలోకము
నకు కూడ నారోహింప గలడు. అప్పుడత
డమృతత్వమును జెందును.

మనదగు మర్త్యత్వమునకును మన
మా కాంక్షింతు అమృతత్వమునకును

గల భేదము వేద భావమును సాధనను
 విపులముజేయు సూచన యగుచున్నది.
 సచ్చిదానందము సృష్ట్యాంతర్గత మూలము. మనము
 సత్త్వరందభివృద్ధి కొంది ఇచ్చాజ్ఞావలతోడను జ్ఞాన
 తేజము తోడను ప్రకాశించి చేతన హద్దులను
 దాటి శక్తిగల దార్శ్యములందు విస్తరించి ఆనంద
 మనందు సుస్థిరులమయి అప్రమేయ శాంతియందు
 ఆత్మ విముక్తత గాంచుకొలది అమృత త్వమును
 సాధింప గల్గుదుము. భూ మం బ గు ట యే
 క్రొత్త జన్మ మెత్తుటయగు. అభీప్సతో
 కూడిన దేహధారి కష్టించు ప్రాణమయుం
 డగు. ఆతడు మనోమయ చైత్య పురుషు
 డుగా మారు. ఈ జిజ్ఞాసి విశ్వమయుం

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

డగు. విశ్వమయుడు ఘనతరశాంతి ఆనంద
సమరసములగోరు ఆధ్యాత్మకుడగు. వీరై
దుగురు ఆర్యజాతికి చేరినవారు. అతీతాద్య
మును చేరజూచు కేవలార్యుడునూ గలడు.
ఈ అంతఃపరివర్తనమంతకు కారణ భూత
ము పరమనస్సత్యము. అయ్యది తేజో
వంతమగు దృష్టిని దివ్య చక్షువును మన
స్సుకు బదులుగా నొసంగు. అనిత్యమైన
ప్రాణమును ఆనంద ప్రాణభరితముగ మా
ర్చును. మృత్యు బద్ధమైన శరీరమును
స్వేచ్ఛామృత చైత్యపురుషునిగ చేయును.
కాన మానవ వికాసము మొదలు సర్వ

తాకిడులను భరింపగల ప్రాణ విస్తరత
నిర్మల మనస్సు శుద్ధచైతన్యము గల్గియుం
డుట యగును. రెండు మానవుని తేజో
శక్తులు అనంత సత్యముగ అమృతేచ్ఛలు
గ మూడుటయే. మన సాధారణజీవన అంధ
కార మయమైన నిశి. సత్యసూర్యుడుద
యయు కాబోవుతరి ఉపస్సాగమనంబగు.

యజ్ఞము

ఉపస్సువెంబడి క్రతువు ప్రారంభించు.
క్రతువువలన ఉపస్సును నష్టసూర్యుడును
పునరావృత్తియగు నిశియందుండి జయింప
బడుదురు. యజ్ఞమువలన అన్నిటిని చుట్టు

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

కొని నిరోధించు వృత్రాసుర బంధములను
దివ్యమనోవిద్యుతులచే ఛేదింపబడుటవలన
నాకవర్షములును ఉత్తమ సృష్టియందలి
సప్తపోధారలును క్రుమ్మరిల్లగలవు. ఈ
మన యజ్ఞము సృష్టియందలి ఉత్తమశక్తు
లకు మన లాభములను క్రతువుల నొసం
గుటయే. జగత్తంతయు యజ్ఞమే. హృదయ
మునుండి తేజోవంతమగు సూక్తి వెలువడ
వలెను. సూక్తిచే దేవతల నాహ్వానించి
ప్రతిష్ఠించి ఈ శరీరమునందు వారిని
పెంపుజేయవలెను. సూక్తిచే సూర్యుడు
సర్వమును సృజించును. బ్రహ్మణ స్పృతి

ఆహ్వానించును. త్వష్టి) హాపొందించును.
జిజ్ఞాసువు స్తుక్తిని కనుగొని తన పూర్ణతను
నెలకొల్పును. విరోధుల పరిమార్చు దేవ
తలకు తోడ్పడును. తన ప్రకృతిని వికలత
నొందించు అధ్యాత్మక వైరులంత చంప
బడుదురు.

క్రతువు కొన్నివేళల యాత్ర యాన
మని వర్ణింపబడుచున్నది. దివ్యేచ్ఛయొక్క
జ్వలించు వీర్యముచే నది దుర్గమ మయిన
సత్య మార్గమున ఆనందముతో నడున
వలెను. ఇది సహకారులగు సురలయొక్క
విరోధులగు అసురులయొక్క పోరాటమే.

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

దేవతలు భగవంతునియొక్క వివిధశక్తులు. వీరు విశ్వమును సృజించి తా మందు అభివ్యక్త మగుదురు. మానవుని తమ సోదరునిగా గ్రహించి తమతోడి సాంగత్యమున కాహ్వానింతురు. అతనిని తమ తేజోమయమగు కూటమికి తీసికొనెదరు. బదులుగా మానవుడు వారిని యజ్ఞమున కాహ్వానించి తన వేగములను గుఱ్ఱములను, నిర్మలతలను ఘృతమును, మధువులను ఆనందలత రసమును, అర్పించును. వారిని, వా రొసంగు ఫలములను తనయందు స్వీకరించి సూక్తిచే సోమముచే వృద్ధి నొందించి

తొలి పలుకు

దైవత్వమందు సిద్ధిగాంచును. ఈరీతి వేద
సాంకేతికములందలి కీలకము తెలిసికొన్న
చో చక్కగా నర్థము చేసికొనగలము. ఋ
షుల కీదేవతలును అనురులును కేవల భావ
రూపములే గాక ప్రాణాయతమగు నిజ రూప
ములు. మానవుని జీవితము జగత్సూత్ర
భావములను మూర్తీభవించి పోషించు
విశ్వశక్తులపోరె అగుచున్నది.

దేవతలు

క్రతువే దేవతలకొఱకు? మానవునియం
దు ప్రవర్థమానంబగు దైవమునువ్యక్త ప
ఱచి రక్షించుట కెవరి నాహ్వానించవలెను?

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

మొదలు అగ్ని. జ్ఞానముతోకూడిన
దివ్యేచ్ఛ. ఇతను లేనిదే జీవుని వేదిక
యందు యజ్ఞజ్వాల ప్రజ్వలింపదు. తర్వా
త ఇంద్రుడు. శక్తితోకూడిన తేజము.
ప్రకాశవంతములగు నశ్వములతో దివ్య
మనస్సు ఈలోకమందు ప్రవేశించి అజ్ఞా
నాంధకారమును ఛేదించును. ఆ పయి
సూర్యుడు-పరమ సత్యాధినేత—తన తేజో
మయమగు మందలతో ఉపస్సునెంబడి
మనయందు ప్రవేశించి నిశిబద్ధమయిన
దానియందు పరమానందము వరకు గల
భూమికల నొకదానివెంట నొకటి వ్యక్త

ము చేయును. ఆవెనుక సోమ—ఆనందాభి దైవము. ఆనందము పృథివిపై పెరుగువానియందును జీవనాపస్సులయందును దాచబడియున్నది. మన శరీరమునందుకూడా. దానిని మనము స్రవింపజేసి దేవతల కర్పించి వారలను వృద్ధిపెంచి మనము జయించవలెను. సూర్యునికి సహాయులుగ వరుణ—పాప విచ్ఛేదియగు విపుల నిర్మల విశుద్ధత ; మిత్ర—చింతనక్రియ ప్రేరణల సమరస మొనర్చినడపించు ప్రేమశక్తి ; ఆర్యమ-నిర్మల వివేకముతోకూడిన అభీప్స - ఉద్యమము

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

ల పూర్ణత ; భగ-పాపము, స్థానిత్యము
బాధ వీనిని తొలగించి సర్వ విషయము
లను చక్కగా ననుభింపజేయుశక్తి ; అను
నీ నల్లురు గలరు. సోమమువలని యానంద
మును మనము భరించునటుల యకుంతి
తము ప్రకాశవంతము అయినదిగ మన
మనఃప్రాణ శరీరముల సిద్ధపఱచు అశ్వ
నులు. దివ్య మనస్సగు ఇంద్రునికి మనో
రూపములు కల్పించుటయందు సహకారు
లగు రిభులు. వీరు ఇంద్రుని గుఱ్ఱములను
అశ్వముల రథమును దేవతల ఆయుధము
లను యాత్రకు యుద్ధమునకు కావలసిన

ఉపకరణములను తయారు చేసెదరు.
అట్లే మరుత్తులును. చింతనము వాక్కు
వీని వెనుకనుండి వానిని ప్రేరేపించి
సత్య తేజానందములకై పోరాడెదరు.
మాహి-దివ్యమూలమునుండి సర్వమును
బయల్పఱచు శక్తి ; ఇల-ప్రాణయుత మగు
దృష్టినిగల్గించు ఆదివాక్కు ; సరస్వతి—
దేవప్రేరితమైన ఉక్తిప్రవాహము ; సార
మ-అధచ్ఛేతన గుహాయందు దాచబడిన
వెలుగులను కనుగొను స్వర్గశ్వానము.
దక్షిణ-క్రతువును హవిస్సులను చక్కగా
పరిశీలించి ఆయా దేవతలకు పంచిపెట్టు

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

నది. ఈ అయిదును సత్యచేతన యొక్క
శక్తులు. ప్రతి దేవతకు యాతని స్త్రీశక్తి
కలదు. ఈ క్రతువు—పోరున—కాధార
మైన మనో నాకమను తండ్రీయు; జడ
మగు భూమాతయు; మననో శరీరముల
జతనంబొనర్చు ప్రాణంబగు వాయువును,
నాకవర్షముల నిచ్చు పర్జన్యుడును, దివ్య
యుద్ధాశ్వ మయిన దధిక్రావనయును,
మూడవ భూమిక యందు త్రిపురుషముల
పూర్ణముచేయు త్రితాపత్యయు యింకా
అనేకులు దేవతలు కలరు.

మన సిద్ధి ఈ దేవతలందరు వికాసము

జెందిన నేకలుగ గలదు. ఈ సిద్ధి అన్ని భూమికలందును గలుగవలెను. శరీరము నందు ప్రాణమునందు మనస్సునందు హృదయమందు కలిగిననే పరివర్తనము జరుగ గలదు. ఆ తీరున సత్యాధీనతయు సత్యము వలన ఆనందమును దానిచే కైవల్యమును గల్గును. పురాణ ప్రసిద్ధములగు త్రిమూర్తుల మూలమగు మువ్వరు దేవతలు ఈ యూర్థ్వ పరిణామమునకు తోడ్పడుదురు. బ్రాహ్మణ స్పృతి—సూక్తిచే సర్వమును సృజించును, వ్యక్తము చేయును. రుద్ర-స్పృష్టిని పైకెత్తి, విరోధించుదానిని కొట్టి

రహస్యవేత్తల సిద్ధాంత సంగ్రహము

వేసి, అడ్డుతగులుదానిని త్రోసివేసి, ఘాతి
జేంది బాధ పడుదానిని శరణుజేందిన
దానిని రక్షించును. విష్ణు—సర్వవాపియై
లోకముల భరించును. మర్త్యులందు ఇం
దుని పనికెడు మిచ్చును. అతనితో నతని
వలన మన కొఱకు నెచ్చలి ప్రియుడును
సుందర దైవముగను వేచియున్న అతని
ధామమునకు మనము చేరెదము. నిశ్చేత
నాబ్ధినుండి ఉత్తమరూపములతో స్వర్గము
నకు తలయెత్తు శిఖరములతో మనభూమి
నిర్మితమైనది. మనో స్వర్గము విద్యుల్లతలను
ప్రాణము నిచ్చు అపస్సులతో కూడిన

తొలి పలుకు

మేఘములను గల్గియున్నవి. అధఃచ్ఛేతన
నుండి స్వచ్ఛందమగు వాహినులు ఊర్ధ్వ
పరమ చేతనకు ఆరోహించును. ఈలా
శాతక ప్రకృతి రూపములతో నాధ్యాత్మిక
భావములను ఋషులు వర్ణించిరి. ఈ ఆరో
హణమును మన పూర్వ లిదివరకే
సాధించియున్నారు. వారు తమ సంతతకి
తోడ్పడ సిద్ధముగా నున్నారు.

ఈ శో ప ని ష త్తు

“ఈశోపనిషత్తు శైలియందును భావ
పోషణయందును తప్పక ఛాందోగ్య బృహ
దారుణ్యములకన్నను చాలావఱకు తైత్తి
రేయ ఐతేయములకన్నను వెనుకటిదియై
కడు పూర్వ వేదాంత రచనలకు చేరి
యున్నది. కాని, ఛందోబద్ధమైన యుపని
షత్తులలో నిది యత్యంత ప్రాచీనమైనది.
ఉపనిషత్తులు రెండు మహా యుగములకు
చేరినవి. మొదటిదియగు పూర్వయుగము

నకు చేరినది వేదమూలములకు దగ్గరగ
 నుండి వేదఋషుల చైత్యభావ విధాన
 మును ప్రతిఫలించుచూ వ్యావహారి
 కాధ్యాత్మికతను కాపాడుచు వచ్చినది.
 ఈవలి యుగమునకు చేరిన రెండవదాని
 యందు భావరూపములు నవీనమై ఆద్య
 సాంకేతికముల కధీన సంబంధములులేక
 వేదభావ తత్త్వముల ముఖ్యాంశములను
 వదలుటకు ప్రారంభించి అతాకికము సన్యా
 సాత్మికమగు ఈవలి వేదాంతమునకు
 పునాదియైనది. ఈశ మొదటిదియగు వేద
 గణమునకు చేరినది. తీవ్ర మాయవాది

ఈ శో ప ని ష త్తు

యైన శంకరుల కిదొక్కటే దాటరాని
కష్టముల గలిగించినది. ద్వంద్వములను
సమరస మొనర్చుటయే దీ ని యం ద లి
ముఖ్యోద్దేశ్యము. జీవనలక్ష్యమగు అమృ
తత్త్వమునకు ఈలోకమునే తేత్రముగ
గైకొనుచున్నది. శరీరధారియగు నీ మా
నవుని యందే ఇక్కడనే సాధనానుభవ
ములకు శరీర-జీవన-సన్యాసముతో నక్క
ర లేక సర్వలోకములు సదత్తులు జీవన
మరణములు అమృతత్త్వము యున్నటుల
భావించు ప్రాచీనవేద సాంప్రదాయముతో
నేకీభవించుచున్నది. ఈ భావమెన్నడును

హిందూతత్వ సిద్ధాంతములనుండి తుది
ముట్ట పోలేదు కాని వ్యవహారికమును
త్యజించుటయే స్వేచ్ఛావిధిగను ప్రశంస
నీయమైన యొకే లక్ష్యముగను యధిక
ముగ నొక్కిచెప్పు మార్గమును యెదు
ర్కొనలేని రెండవ పక్షముగ తేలినది.

“పరమబ్రహ్మ సత్యముతో జగత్తు
జీవన కర్మలు మానవావధి వీని యన్నిం
టికి గల సంబంధము గూర్చిన సమస్యను
పరిశీలించునది ఈశోపనిషత్తు. సంగ్రహ
మైన పదునెనిమిది మంత్రములలో జీవన
మూల సమస్యల చాలావర కన్నింటి,

ఈ శో ప ని ష త్తు

పరమాత్మ ఏతత్ సంభూతములు, పరమే
శుడు యాతని వర్తనములు ఈసర్వమును
విశదపఱచు కీలకముగ శీఘ్రగతి పరిశీ
లించినది. ఇందలి ఉద్దేశ మన్యోన్యాను
రూపమగు సరళితోకూడిన క్రమానుసార
ములగు నాలుగు భావ పోకడలయందు
విపుల పఱుపబడినది.

ప్రథమ సంచలనము.

చలనము చలనరూపములతో కూడిన
జగత్తుయందు వ శిం చి పరిపాలనజేయు
నేకము సుస్థిరమగు నాత్మతో మొదటి

తొ లి ప లు కు

దానియందు పునాది యేర్పఱుప బడినది.

(1మం-1పా)

ఈ భావమును పు ర స్క రిం చుకొని
మానవునికి దివ్యజీవన విధానము సూచింప
బడినది. ఆశను బహిష్కరించి సర్వమును
త్యజించుటచే సర్వమును యనుభవించుట;
కోర్కలేక సర్వమును ఈశ్వరునకు చేరి
నది, ఇది ఈశ్వరునికైన ఈశ్వరుని నభి
వ్యక్తముజేయు కేంద్రమను భావముతో
నన్నియు యనుభవించుట. (1మం-2పా)

బహుళంబగు జగ ద్వర్తన ము మధ్య
ఈశునితో నేకమయి ఆత్మయొక్క అనన్య

ఈ శో ప ని ష త్తు

పనయనంబయిన స్వేచ్ఛను మూలముగా
గొని భౌతికజీవన కర్మముల సమర్థించు
ట నుద్దోషించినది. ఇతరంబనుదృష్టి
లేక ఈశ్వరునితో నేకత్వముగాంచిన కర్మ
లంటుకొనవు గనక నరుడు జీవప్రమాణ
మగు నూరేండ్లు సర్వ కార్యములను
జేయుచు ఇక్కడ జగత్తునందు జీవించ
వలెనని నొక్కిచెప్పుచున్నది. ఇదే దివ్య
జీవనము. (2మం.)

జగత్తునం దేకంబగు నీశ్వరు డభివ్యక్త
మగుటయందు తెలివిలేక ప్రవేశించిన,
అడ్డుతగిలినదానికి ఫలము మరణించి అంధ

తొలి పలుకు

కార బంధురంబగు స్థితీయందు చిక్కు
వడుటయని చివరకు ప్రకటించినది—
అత్మతో నైక్యత జెందక నాత్మను త్యజిం
చు వారు యీ లోకములు చేరుదురు.

(శిమం.)

రెండవ సంచలనము.

దీనియందు మొదటిదాని భావములు
పునర్లక్షితములై విపులముజేయ బడినవి.

ఎవ్వడు సర్వమును తనయందు గల్గి
తా నన్నిటియం దున్నాడో, ఏకత్వము
అచలనము ఎవని యున్నతతర సత్యమో,
ఆ ఏకమగు బ్రహ్మమును—ఈశుడును—

ఈ శో ప ని ష త్తు

బహుళమయిన జగత్తును యభేదములని
చూపించినది. (4-5మం.)

దేనివలన మనుజుడు తనను విశ్వ, ఆద్య
ఆత్మలతో నైక్యతం గాంచునో తనయం
దాత్మచే నద్దాని సంభూతులనెల్లను దుఃఖ
మోహ వివర్జితుడైగాంచునో ఆ యేక
త్వాను భూతియందు జీవన విధాన
మూలము పరిసమాప్తియు కనుగొనబడు
చున్నవి. అనగా యెల్లజీవనకు మూలము
ఆత్మ-బ్రహ్మము. జన్మసాఫల్యము తనయం
దు బ్రహ్మమును తత్సంభూతములగు నెల్ల
జీవులతో విశ్వముతోసహా దుఃఖము మో

హము లేక జూడ గల్గుటయే. (6-7మం.)

మూడవ సంచలనము.

దీనియందు జీవనను కర్మములను
సమర్థించు భావమునకును వాని దివ్య
పరిపూర్ణత సూచనకును మరలుచున్నది.

జగత్తునందును ఏకమగు పురుషుని సం
భూతములందును ఈశుని ఆత్మాభివ్యక్తి
పథములును స్థితులును నిర్దేశింపబడినవి.
ఆతని సంకల్పేచ్ఛల వలననే సృష్టియొక్క
యంతర్విధి యేర్పడినదని యుద్ఘోషించు
చున్నది.

ఈ శో ప ని ష త్తు

అనగా బ్రహ్మమునందుండి వ్యక్తమగు
నీ జగత్తునందలి యెల్ల స్థితిగతులును ఆ
బ్రహ్మముయొక్క సంకల్పము యిచ్చల
వలననే బహుకాలముగ నడుచుచున్నవి.

(రిమం.)

విద్య అవిద్య ; సంభూతి వినాశములు.

మృత త్వమునుండి అమృతత్వమునకు
ముందుకుజను, యుపక్రమించు, క్రమాభి
వృద్ధిగాంచు ఆత్మోపలబ్ధి కీ రెండునుకలసి
సహకారు లగుచున్నవని సమర్థింపబడినది.
అనగా ఈ లోకమందలి జీవనము ఎక్కడ
నో యుండు లోకమందలి జీవనకే పీఠిక

యను నూచనను తొలగించి జీవన లక్ష్యమగు అమృతత్వమున కీ జీవనయే త్రేతముగా జేయుచున్నది. (9-14మం.)

నాల్గవ సంచలనము.

ఇందు సూర్య అగ్ని సాంకేతికముల ద్వారా పరమసత్యలోకము అమృతత్వ లోకములను భూమికలను గూర్చిన భావమును తిరిగి చెప్పుచున్నది. (15-16మం.) ఈజన్మమందలి ప్రక్రియలను (17మం.) మరణానంతర స్థితిని (18మం.) సాంకేత రూపమున సూచించుచున్నది.

ఈ శ్లో ప ని ష త్తు

ఈశ్వరునియందుండి ఈశ్వర సంకల్పే
చ్ఛల వలన నిరంతర మావిష్కార మగు
చున్న దిదంతయు గాన నేను నాది యను
భావమువదలి ఈశ్వరునితో నైక్యతంగాంచి
సర్వమును జుగుప్సలేక యనుభవించుచూ
తనయందాత్మయే యెల్ల జగత్తులో సంభూ
తి గాంచినదని దుఃఖ మోహములులేని
యనుభూతిజెంది జీవనను దివ్య జీవనగ
పరివర్తన మొనర్చుటేయను నీ యుపని
షత్తుయొక్క ముఖ్యప్రభోదము శ్రీఅరవిం
దుల సిద్ధాంతమును ధృవపఱచుచున్నది.

కే నో ప ని ష త్తు

“బ్రహ్మ చేతనకును మనో చేతనకును
మధ్యగల సంబంధమును విచారించుచున్న
వియపనిషత్తు. భౌతికమునందు పనిచేయు
ప్రాణశక్తి మనో శక్తులచే వ్యక్తమగునట్టి
జడముకాని సూక్ష్మశక్తులు దేవతలు.
అశరీర శక్తుల నతిక్రమించి వానిని భరిం
చుచు వానికన్న భూమంబగు యాత్మ—
బ్రహ్మము—యొకటి కలదు. శారీరుల
మగు మనయందది సూక్ష్మరూపముతో

కే నో ప ని ష త్తు

నుండు అధిదైవతము స్థూలమగు అధి
భూతమున కన్న వేరైనదియై మనఃప్రాణ
ములచే సూచింపబడుచున్నది. మనఃప్రాణ
ములయందు దేవతలకు స్వాభావికమగు
ప్రక్రియ లభించుచున్నది. ఉపనిషత్తు అధి
దైవతము అధ్యాత్మములకు గల సంబంధ
మును విచారించుచున్నది. విశ్వదేవతలగు
ఇంద్ర-వాయు-అగ్నులచే మనస్సు ప్రాణము
వాక్కు ఇంద్రియములు నియతంబగు
చున్నవి. ఈసూక్ష్మ విశ్వశక్తులే సృష్టికి
మూలములై మనఃప్రాణములను నిజముగ
సంచలింపజేయుచున్నవా? లేక వాని

కన్నిటి వెనుక యొక్కటియై నై కృపఱచు
ఉత్తమ శక్తి కలదా యని ప్రశ్నించు
చున్నది యుపనిషత్తు. సృష్టికి వెనుక నట్టి
మహత్తరశక్తి గలదని బదులిడుచున్నది.

శరీరధారియగు జీవి మనస్సునం దభి
వృద్ధి-వికాసము-గాంచినప్పుడే మనో మ
యుడై మనఃస్రావశరీరములను గుర్తించును.
మనస్సారీతి తన వెనుక నుండుదాని
నెఱుంగదు. కాని అది మనస్సు నెఱుంగు.
మనోమయుండగు పురుషుడు దాని రూప
ములనుండి తన నిజాత్మను విముక్తమైనది
గ జేయగనే అది తానని ఎఱింగి దానిచే

కే నో ప ని ష తు

మనస్సుకన్న యెక్కువ సత్యమైన దానికిని
 మనస్సునకును గల వాస్తవ సంబంధమును
 కూడ గుర్తించును. మనస్సును దాని
 యుపకరణములును దాటి తనయందు
 బ్రహ్మమునందు ప్రవేశింపగల్గు తెల్లనునది.
 మనోమయ పురుషునకు పరమ లక్ష్యమగు
 నంత-సృష్టియం దన్నిటికన్న ముఖ్యమగు
 సమస్య యగు: మనఃప్రాణశరీరముల కన్న
 మహత్తరమైన దొకటి కలదనినయెడ
 మనుజులిక్కడ పాశించి, వెంబడించు
 రూపానుభవములతో కూడిన జీవనము
 మాత్రము ప్రభోదముగాంచిన జీవి ఆశిం

చు ఫలము కానేరదు. మృత్యుమయమగు
 నీలోకమునుండి విముక్తిగాంచి దానికావల
 నుండు తన స్వధామమగు అమృతత్వము
 ను బడయవలెను. కాని ఈ బ్రహ్మచేతన
 సాక్షాత్కారము భౌతిక - మనోలోకము
 లకు భిన్నమై వానికి వాని చర్యలకు
 సంబంధములేక యుండలేదని యుపనిషత్తు
 చెప్పుచున్నది. బ్రహ్మ జగ దీ శ్వరుడు.
 మర్త్య చేతనమందలి దైవశక్తు లతనివి.
 బ్రహ్మము పోరి జయించుట నలననే
 వీరికి జయముకలిగి వృద్ధిజెందిరి. దానికన్న
 అధిక సత్యమును ఆనందోత్కృష్టమును

కే నో ప ని ష త్తు

పరిపూర్ణము నేది యగుచున్నదో అద్దాని.
బాహ్యోల్ప ప్రవర్తనమే జగత్తు. అయ్యది
యనంతము అమృతశక్తిమయమగు ఆనంద
ము. విశుద్ధము కేవలమగు ఆ యానంద
మునే మనుజు లన్వేషించి యుపాసింప
వలసినది. ఈ లోకమందలి కోర్కెలను
కాదు. తన సర్వకోశములయందు దానిని
వెంబడించుటయే యేకైక సత్యము. యే
కైక జ్ఞానము. ఈ జ్ఞానము నెవ్వరెఱింగి
సర్వ భూతములయందు జూచెదరో వా
రమృతత్వమును గాంతురు. వారిని యెల్ల
భూతములు వాంఛించును. ఈ జ్ఞానమునకు

తొలి పలుకు

తపస్సు, ఆత్మ నిగ్రహము, కర్మలు పునాదులు ; వేదములు అంగములు ; సత్యము యునికిపట్టు. ఈ జ్ఞానమును పొందినవాడు పాపమును ఛేదించి విపులము అనంతమగు మనో స్వర్గములోను అంతకుపైనుండు యుత్కృష్ట లోకములోను ప్రతిష్ఠింపబడును. సర్వభూమికల యందు అమృత త్వమును బడయును.

ఉపనిషత్తునందలి భావ మిదియగుటచే నిది శ్రీవారి సిద్ధాంతముల నెంతేని ధృఢ పఱచుచున్నది.

తైత్తిరే యోగ నిషత్తు

ఇది వెనుక చెప్పినట్లు వేదగణమునకు
చేరినది. ఆర్య-5-వ సంపుటియందు
బ్రహ్మవల్లియందలి మొదటి మంత్రభాగ
మునకు మాత్రము శ్రీవారు అనువాద
వ్యాఖ్యానములను ప్రారంభించిరేకాని ఈ
కార్యమును పూర్తి చేసియుండలేదు.
శ్రీవారి సిద్ధాంతములు ప్రాచీనవేదాంత
సిద్ధాంతములకన్న భిన్నములుకావని నిరూ

పించుట కిదెంతయు సహకారి కావున సూక్ష్మముగ దీని నిందు పరిశీలించుచున్నాము.

“బ్రహ్మవిదుడు సర్వము నెఱింగిన బ్రహ్మతో సహా సర్వ కామములను పొందగలడు. అనగా నిత్యానందములయందైక్యతం గాంచుటయేగాక ఆత్మసంపూర్ణతానందము నందు ఉత్కృష్టాత్మజీవనను పొంది వ్యక్తిగతుడైన యాత్మ కోర్కె రూపమున తా నన్వేషించుచున్న సృష్టియందలి పరమార్థ పూర్ణవికాసమే యగు ఆనందము ననుభవించుటయం దైక్యతం గాంచును.

“అధ్యాత్మంబగు నా బ్రహ్మమునుండి
 నూత్నము స్థూలంబయిన భౌతిక పదార్థ
 ము క్రమావరోహణంబు గాంచి యందుం
 డి యోషధులును వాని యందుండి అన్న
 మును దాని యందుండి పురుషుడును
 క్రమావరోహణగతి ప్రభవించినవి. స్రాదు
 ర్భూతమైనవి. ఈ అన్నరసమయ పురు
 షుని యందు ప్రాణమయుడును ప్రాణ
 మయ పురుషునియందు మనోమయుడును
 వానియందు విజ్ఞానమయుడును వానియం
 దు ఆనందమయుడును నిండి అంతర్వీలీనం
 బులయి యున్నారు. అనగా ఈ శరీరము

నందే ఈకోశము లీ పురుషులతో సహా
 ప్రతిష్ఠితములైయున్నవి. దేవతల స్వాభావి
 క విచేష్టా చింతాములే మనఃప్రాణములు.
 విజ్ఞానము సర్వమును, యజ్ఞమును, కర్మ
 ను, రూపొందించుచున్నది. అదే సత్యము
 ఋతము బృహత్తు. మనఃప్రాణశరీరము
 లను ఉత్కృష్టానందము నకు సంధాన
 మొనర్చునది. బ్రహ్మము తా ననేకము
 కావలెనని ఇచ్చగించి తపస్సు-శక్త్యాదు
 తము-చేయుటచే ఇదంతయు సృజింప బడి
 నది. సూక్ష్మ స్థూలంబయిన భౌతిక పదార్థ
 మును అందుండి క్రమముగ శరీర ప్రాణ

తైత్తిరేయోపనిషత్తు

మనస్సులు వికాసము చెందినకొలది ఆత్మ
ప్రకటితమగుచు ద్వంద్వము లేర్పడినవి.
కాని, ఇవన్నియు నా సత్యమే. ఏలన
మొదలు బ్రహ్మ మసత్తుగాయుండి సూక్ష్మా
తి సూక్ష్మంబయి రూప రహితంబయి
యుండె దానియందుండి తన స్వభావముచే
తనవలననే ఇదంతయు చక్కగా రసవంత
మైనదియై, ఆనందముతో కూడినదై, ప్రభ
వించినది. ఇట్లు సృష్టికిని బ్రహ్మమునకు
అంతరము లేదని ఎవరు తెలిసికొనునో
వానికి భయము లేదు. అంతరమును
చూచువాడు, 'రెండును వేరని తెలిసికొను

వాడు, భయమును పొందుచున్నాడు. ఏ
 ఆనందము వలన సర్వమును చరించు
 చున్నదో ఆ యానందము అధికా
 ధికోన్నతము. ఆ ఆనందమయ పురుషుని
 ఎవడు తెలుసుకొనుచున్నాడో వాడు
 అన్నమయాది ఆనందమయఆత్మలను పొం
 దుచున్నాడు. అన్నియు నిక్క-డ గలవా
 డగుచున్నాడు. పుణ్యము చేయలేదని
 గాని పాపమును చేసినని గాని దుఃఖం
 చక ఆ రెంటిని ఆత్మానుభూతి కై నవని
 ఎఱుంగును. ఇది యానందల్లి యందలి
 భావము.

తైత్తిరేయోపనిషత్తు

బ్రహ్మ మెట్టిదని ప్రశ్నించగా వాక్కు-
 చక్షుశ్శ్రోత్రాది ఇంద్రియములను మనః
 ప్రాణ శరీరములను గల వీ భూతములు,
 ఇవి ఎవనివలన పుట్టి ఎవనివలన జీవించి
 ఎవని యందు లయమగుచున్నవో అదే
 బ్రహ్మమని జిజ్ఞాస చేయుమని తండ్రి
 చెప్పగా భృగువు తపస్సుచేసి మొదలు
 అన్నమును—శరీరమును — బ్రహ్మమని
 తెలిసికొని తండ్రికి తెలియజేయగా నతడు
 తపస్సే బ్రహ్మము. తపస్సుజేసి బ్రహ్మను
 తెలిసికోమనెను. అంత ప్రాణము బ్రహ్మ
 మని తెలిసికొని తండ్రిని యడుగగా

తిరిగి తపస్సు చేయుమనెను. మనస్సును
 బ్రహ్మమని తెలిసికొనెను. తండ్రిచే నియ
 తుడై యావల విజ్ఞానమును బ్రహ్మగా
 నెఱింగెను. తిరిగి తండ్రి తపస్సుచే బ్రహ్మ
 జ్ఞాన చేయుమనగా తపస్సుచే ఆనందము
 బ్రహ్మమని తెలిసికొనెను. ఇట్లు వారుణిచే
 ప్రేరితుడయి భృగువు తెలిసి కొనినది
 హృదంతరాళమున 'బుద్ధిగ్రాహ్యమై అతీం
 ద్రియమైన' బ్రహ్మవిద్య. బ్రహ్మము నీవిధ
 ముగ తెలిసికొనినవారు అన్నాదికమును,
 శరీరము ప్రాణము మనస్సుల మహత్తును,
 మహాః-విజ్ఞానమును, సచ్చిదానందములను

తైత్తిరేయోపనిషత్తు

గలవాడగును. బ్రహ్మము నెఱింగినచో
బ్రహ్మభి వ్యక్తోపకరణములగు శరీరాది
కము విస్తృతంబగు. కావున శరీరమును
నిందించకూడదు. శరీర ప్రాణము లన్యో
న్యాశ్రయములు; శరీరమును త్రోసి
వేయరాదు. జలాగ్నులు రెండును ఒకటి
వలన నొకటి కలిగినవి. ఇవే భూమియు
అగుచున్నవి. భూమి, జలము, అగ్ని,
వాయువు లొకటినుండొకటి కల్లుచున్నవి.
శరీరము విస్తరించినది గావలెను. ఆకాశ
ము పృథ్వీ అయినది. అనగా ఆకాశము
వాయువు అగ్ని జలము భూమి క్రమముగా

కొలిపలుకు

బ్రహ్మమందుండి యేర్పడినవి అని తెలిసి
కొనిన శరీరాదికము విస్తృతంబగు. ఇట్లు
తెలిసికొనిన అన్నమయాత్మను ప్రాణ
మయాత్మను మనోమయ ఆత్మను విజ్ఞాన
మయ ఆత్మను ఆనందమయ ఆత్మనుపొంది
ఈలోకములందు కోరినరూపము గలవాడై
నేను శరీరిని, యితర కోశములునూ నావి,
సూక్తిని నుడువువాడను నేను, ఋతమందు
పుట్టినవాడును, దేవతలకన్న పూర్వుడును,
అమృతచాభికల వాడును, నన్నమృతము
గ నితరుల కొసంగుచున్నాడో నన్ను
పోషించుచున్నాడు. నేను అన్నమును తిని

తైత్తిరీయోపనిషత్తు

హరించబడుచున్నాను నేను విశ్వాతీతు
డను సువర్ణజ్యోతిని అని గానముచేయుచు
సంచరించును. అని భృగువల్లి ముగియు
చున్నది.

కావున తైత్తిరీయమునందు బ్రహ్మమే
ఆనందేచ్ఛవలన రూప నామాత్మక మైన
సృష్టిగా ప్రథమమున జడ పదార్థమునం
దవరోహించి అన్నమయాదికోశ-ఆత్మలుగ
ఆనందమయము వఱకు క్రమాభివ్యక్తము
గాంచుచున్నాడు. మనదగు మనోమయమే
ఈ పరిణామమందలి తుది ఘట్టముకాదు.
విజ్ఞానమయమందును తద్వారా ఆనంద

మయ మందును విస్తరించి అన్నిటియం
దిక్కడనే వ్యవహరింపవలెను అని నూ
చింప బడినది. కాన శ్రీవారి సిద్ధాంత
మును మిక్కిలి ధృవపఱచుచున్నదిది.
నారాయణవల్లియందలి కడపటి యనువా
కము క్రతువు—యజ్ఞము—నేరీతి తత్త్వ
సాంకేతికముగ నెఱుంగవలసినది తెలుపు
చున్నదికాన శ్రీవారు “వేద రహస్యము”
నందు రచించిన సాంకేతిక విధానమునే
వేదగణమునకుచేరిన యీ యుపనిషత్తును
నూచించుచున్నది.

గీ తా వ్యా స ము లు

“మానవు డాచరించు కర్మలను చేయు
పనులను గురించిన గూఢప్రశ్న విషయమే
“గీత”యందలి భావము ఆదినుండి. జగ
ద్వర్తనములందు నిమగ్నులమయి సర్వో
త్కృష్ట పదమగు బ్రహ్మమునందా రూఢు
లమయి నిలువగల్గుటేలా? యను గడ్డు
సమస్యయై తోచు దుర్ఘట విషయమును
గూర్చినదే. ఈ విషయమునే పదునెనిమి
దవ అధ్యాయము యొక్క చివర భాగ

మున 45-నుండి 66-వఱకు గల 22-
 శ్లోకములలో గీతా ప్రబోధమందలి కేంద్ర
 భావముగ తా నెన్నుదానిని గీత విపులము
 జేయుచున్నది. సన్యాసమార్గము ప్రయో
 జనకారి కాదని గీత యెన్నడును భావించ
 దు. కాని యా మార్గము సమస్యను
 తేల్చుటకన్న తెగ వేరై యుచున్నదని
 గుర్తించి దానినంత గుణవంతమైనదిగ
 నెన్నక తాను సూచించు మార్గమును
 శ్రేష్ఠమైనదిగ గణించుచున్నది. రెండు
 మార్గములునూ స్వాభావికముగ అజ్ఞాను
 డైన మనుజుని విశుద్ధాధ్యాత్మ చేతనకు

గీ తా వ్యా స ము లు

తీసికొనిపోగలవు కాని దేనిని సమర్థింప
జాలక మరలుచున్నదో ఆ సన్యాసమార్గ
మున కన్న గీతా మార్గము జీవి ప్రకృతు
లను ఆత్మయందై కృత యొనర్చి సమర్థించి
మానవుని దై వత్వమునందు సంపూర్ణునిగ
జేయుచున్నది.

“సిద్ధి, స్వభావ, స్వధర్మములు 45-48.
శ్లోకములలో చెప్పబడినవి ; ప్రతిజీవుడును
తన స్వభావజనిత కర్మలయం దభిరతు
డయి సర్వభూతములు ఎవనియందుండి
జననం బగుచున్నవో ఇదంతయు నెవనిచే
నిండియున్నదో ఆతనిని స్వకర్మలచే నర్చిం

చిన సిద్ధిని పొందగలడు. సిద్ధి అనగా తన
యందు గల భగవంతు నభివ్యక్తము జేసి
జగదీశ్వరునితో నైక్యతగాంచి, చేతన,
జ్ఞాన, ఇచ్ఛ, ప్రేమ, ఆనందములతో
పరమాత్మనందైక్యము గాంచుటే. జీవుని
యందలి యున్న తాద్యాత్మిక శక్తి క్రమాభి
వృద్ధిగ దివ్య సత్యమును వ్యక్తముజేయ
జూచు క్రియా విశేషమునందు స్వభావము
స్వధర్మము లసూత్రము ఇమిడియున్నది.
కాన ఇతరుల ధర్మమునకన్న గుణహీన
మైన దైనను స్వధర్మమే నరుడాచరింప
తగినది. స్వభావనియతమైన కర్మ చెడ్డ

గీ తా వ్యా స ము లు

దైనను చేయుటచే పాపమును జెందడు.
తప్పితమైనదైనను స హ జ మైన - తనతో
బుట్టిన-కర్మను విడువరాదు. అంతరాత్మకు
అర్పితముగ స్వకర్మ నొనర్చిన సిద్ధి
లభించును.

“జ్ఞానమార్గము యొక్క పరమావధి
యగు బ్రహ్మప్రాప్తి సిద్ధిగల్గిన వెనుక
ఎట్లు లభించునది 50-56 శ్లోకములలో
చెప్పబడినది. వీనిని చక్కగా గమనించి
శ్రద్ధతో నంతరార్థమును గుర్తించిననే
గీత ప్రతిపాదితమయిన మార్గము నెఱుం
గ జాలుదుము. అన్నిటియం దస క్తమైన

బుద్ధితో (రాగ ర హి తు డై) జితా
 త్ముడై కోర్కెలులేనివాడై ఉత్తమ నై
 ష్కర్మ్యసిద్ధిని సన్యాసమువలన మనుజుడు
 పొందుచున్నాడు. ఆత్మైక్యతను గాంచు
 టచే విషయము లాత్మాభి వ్యక్తమున
 కైనవే యను దృష్టితో కేవల విషయ
 ములుగా మాత్రము కోరక సదా కర్మల
 యొనర్చుటచే నైష్కర్మ్యసిద్ధిని పొందును.
 కర్మలుచేయుచు చేయనివాడే యగును.
 నైష్కర్మ్యసిద్ధిని పొందినవాడు జ్ఞానము
 సూచించు యుత్తమపదమగు బ్రహ్మమును
 -అక్షర పురుషుని-యెట్లుచేరునది సంగ్రహ

ముగ చెప్పుచున్నది. “విశుద్ధమైనబుద్ధిని
మన అధ్యాత్మిక సత్తాతో జతపఱచి, అచం
చల మగు సుస్థిరేచ్ఛచే సర్వసత్తాను స్వాధీ
నములో యుంచుకొని, శబ్దాది విషయ
ములను ఇంద్రియ ద్రవ్యములను త్యజించి
రాగము ద్వేషములను వదిలి, నిర్వ్యక్త
యేకాంతమును పొంది, స్వల్పాహారియై,
వాక్ష్మరీర మనస్సులను స్వాధీనములో
నుంచుకొని, ధ్యానమం దంతరాత్మతో
సదా నైక్యముగాంచి, కోర్కెలను రాగ
ములను పూర్ణముగ వదిలి, అహంకార
మును, దౌర్జన్యమును, దర్పమును, కామ

మును, కోధమును, పరిగ్రహేచ్ఛను,
త్రోసివేసి, నేను నాది యనునవి లేకుండా
శాంతితేజ సమేతుడైనచో బ్రహ్మమయు
డగుట కర్హతగల్గును.”

నిర్మలమైన బుద్ధి నిరంతర మంతరా
త్మనే బోధించునట్లుచేసికొని, సర్వ సత్తా
ను స్థిరేచ్ఛచే భగవంతున కైనదే యని
నియతముజేసి, ఆత్మ ప్రకటనకే గాక
విషయములందు వేఱు భావములేక, దేని
యందును రాగము ద్వేషములేక సము
డై, తన్మయుడై, మితాహరియై, మనో
వాక్కియములను వాని యిచ్చమేరకు

గీ తా వ్యా స ము లు

పోనీక ఆత్మాధీనతలో నుంచుకొని, ఎడ
తెగని ఆత్మైక్యతనుగాంచి, ఇదంతయు
ఆత్మకన్న భిన్నము గాదను వైరాగ్యము
తో, నేను, నాది, ఇదికావలె, ఎట్టెనను
పగపట్టి సాధించవలెననుట మానివేసి
శాంతితేజమును కాంచినచో బ్రహ్మము,
సర్వవ్యాపియైన అక్షరపురుషుడగును.

రాబోవు రెండుశ్లోకములు గీతయందలి
నిర్దిష్టమార్గమును సూచించుచున్నవి.
“బ్రహ్మమైనవాడు ఆత్మస్థిమితుడై దుఃఖం
చక కాంక్షించక అన్ని భూతములకు
సముద్దై నా యెడల యుత్తమ భక్తిని

గాంచుచున్నాడు. భక్తి వలన నన్ను, ఎవరైనది ఎంతైనది యదార్థమును ఆ మూలాగ్రము తెలిసికొనును. ఆలా నన్ను తెలిసికొని అంత దానియందు (ఆ పురుషోత్తమునియందు) ప్రవేశించును.”

“నన్ను సమగ్రముగ భక్తివలన తెలిసికొని పురుషోత్తమ స్త్రాక్షిని చెందినవాడు నాయందుండి సర్వకర్మలను చేయుటవలన కూడ నా ప్రసాదమువలన శాశ్వతము అవ్యయమైన పదవిని పొందుచున్నాడు.”
నైష్కర్మ్యసిద్ధిచే బ్రహ్మభూతుం డయి పురుషోత్తమునిమీది భక్తిగల్గి ఆయనను

గీ తా వ్యా స ము లు

తత్త్వతః తెలిసికొని ఆయనయందు జేరి
సర్వ కర్మలను సయితము చేయుటచే
ఆయనకృపవలన కై వల్యమును పొందును.
సన్యాస మార్గము బ్రహ్మప్రాప్తికి గాను
నైష్కర్మ్యమును కర్మ సన్యాసముగనే
గ్రహించుచున్నది. కాన కర్మనిమగ్నుడైన
మానవుడు ఉత్తమబ్రహ్మపదము జెంద
గలడాయను సమస్యను ఛేదించుచున్నది.
గీతా మార్గము పురుషోత్తముని యందు
చేరి సర్వకర్మలను చేయుటచే కై వల్యము
గల్గునని నిరూపించినదికాన సమస్యను
తేల్చి ప్రకృతి పురుషుల. నాత్మయం

తొలి పలుకు

కైక్యము చేసి సమర్థించినది.

గీతా యోగ ప్రబోధమందలి సారాంశము శిష్యున కీలా చెప్పబడినది. ఆవల 57-66 శ్లోకములలో నది ఎట్లు అర్జునునిదైన కర్మకేగాక సర్వకర్మలకు ప్రయోగింపదగినది సూచించుచున్నది. ఇవి యోగము యొక్క అత్యంతాంతర్భావమును గల్గి తదుత్కృష్టానుభూతికి దారితీయుచున్నవిగాన మనమాదృష్టితో నన్వయించుకొనవలెను.

“నీ సర్వమునందు నా కర్పితుడవై, సర్వకర్మలను చేతో యుతముగ నాకు

గీ తా వ్యా స ము లు

సమర్పించి, బుద్ధి యోగ మవలంబించి,
సదా నాచేతనతో నేకమైయుండుము. నా
చేతనతో నీవు నిరతైక్యతనుగాంచిన నా
యనుగ్రహమువలన నెల్ల కష్టములను
దుర్గములను దాటెదవు. అహంకారముచే
విననియెడల నాశనము జెందెదవు. అహం
కార ప్రేరితుడవై యుద్ధము చేయ నని
నీవు తలంచిన యది కల్లయేయగు. నీ
ప్రకృతి నిన్ను నియమించుచున్నది.
మోహితుడవై దేనినిచేయ నిచ్చగించవో
దానినే నిస్సహాయుడవై నీ స్వభావము
వలన పుట్టినవగు నీ కర్మలచే బద్ధుడవై

నీవు చేసెదవు. ఈశ్వరుడు సర్వభూతముల
హృదయమందుండి తనమాయ వలన
యంత్రముపైన నెక్కించి గిరగిర త్రిప్పు
చున్నాడు సర్వభావములతో నాయనను
శరణుజెందుము. ఆయనకృపవలన నీవు ఉ
త్తమశాంతియు శాశ్వతపదవిని జెందెదవు.
దాచబడియున్నదాని కన్న రహస్యమగు
జ్ఞానమును నీకు తెలియపఱచితిని పూర్తి
గా దీనిని పర్యాలోచనచేసి నీ ఇష్టము
వచ్చినట్లు చేయుము. అన్నిటికంటే రహ
స్యమైన ఉత్తమవచనమును నీకు జెప్పె
దను వినుము. నాకు చాలా ఇష్టుడవు

గీ తా వ్యా స ము లు

కావున నీ మేలుకోరి చెప్పుచున్నాను. నా
మనస్సుకలవానివి, నన్ను ప్రేమించి
నర్పించువానివి, నాకై యజించువానివి
కమ్ము, నాకు నమస్కరించుము నీవు నన్ను
చేరెదవు ఇది నీకు నేనుచేయు సత్యప్రతిజ్ఞ
నీవు నాకు ప్రియుడవుగనుక సర్వ ధర్మము
లను పరిత్యజించుము నన్నే శరణుచెందు
ము సర్వ పాపములనుండి నిన్ను నేను
తొలగించెదను చింతపడకుము.”

మన సర్వసత్తా భగవదావిష్కార
మునకై నది కాన దాని నంతయు నతనికి
నివేదించి చేతస్ఫూర్తిగ కర్మ లకతని

కర్పించి బుద్ధితో నతని గ్రహించి ఆతని
 చేతనతో నైక్యతంగాంచిన ఎల్ల కష్టము
 లను ఆతని యనుగ్రహము వలన దాటె
 దము. అలా చేయక నేను నేనేయను
 భావముతో చేయవలసినదానిని చేయను
 అని తీర్మానించుకొనిన ఆ తీర్మానము
 వ్యర్థమైనదే యగుచున్నది. ఏలన, మోహి
 తుడవై నేను చేయను అనుకున్నకర్మ నీ
 స్వభావమువలన జనించినదిగాన తప్పక
 చేసెదవు. ఇంతేకాక ఈశ్వరుడు హృద
 యస్థుడయి బహిర్గతుడుగాక యంతర్వర్తి
 యై తన మాయవలన యంత్రములపై

గీ తా వ్యా స ము లు

నెక్కించి సర్వభూతములను త్రిష్పచున్నా
డు. ఇది సత్యము కాన సర్వభావములతో
నాతని శరణుజెందిన శాంతము శాశ్వత
మగు పదవి చేరగలవు. ఇది అతిరహస్య
మైన జ్ఞానము. అన్నిటికంటే రహస్యము
నూ కలదు. నీచింతన ప్రేమ నీయజనము
నాయందుంచి నాకై ప్రేరితములుగ నెఱిం
గిన నీవు నన్నుచేరెదవు. నాతో నైక్యము
గాంతువు. ఇది సత్యము. కావున ధర్మ
చింతనముతో ప్రొద్దుపుచ్చక నన్నే—
పురుషోత్తమునే—శరణుజెంది చరించుము.
సర్వము నావలన నడుచుచున్నది కాన

నీకు పాపములంటవు. దుఃఖింపకుము.

“సర్వధర్మములను విడుము, భగవంతునకే అర్పించుకొనుము. నీయందు, నిన్నుచుట్టి, నిన్నతిక్రమించి యున్నదైవమునకే; ఇదే నీకు కావలసినది. ఇదే సత్యము. ఉత్తమమైన మార్గము; అదే వాస్తవమైన మోక్షము.”

గీతా ప్రవచన మీరీతి కర్మాచరణం బెట్లు బ్రహ్మప్రాప్తికిని, పురుషోత్తమపదప్రాప్తికిని, దారి తీయగలదని శ్రీఅరవిందులు గీతా వ్యాసములలో విశదపఱచిరి.

గీ తా వ్యా స ము లు

“జీవనసత్యమందలి యతి బహుళము
విశేష క్లిష్టాంశమైన కర్మ కధ్యాత్మ సత్య
మెట్లు పయోగించునది, ఆత్మయందు
మనము జననంబొందుటకు కర్మ ఏరీతి
దారి చూపగల్గినది, అధ్యాత్మజీవనతో
నెట్లు సమరసము చేయగలిగినది, గీతకు
మేముజేయువ్యాఖ్య తేటపఱచుచున్నది.”

యోగ సమన్వయము

“అనుష్ఠింప వీలైనది కానిచో తత్త్వ
జ్ఞానము కేవల మవ్యవహార యోగ్య
మైనదేయగు. ‘యోగసమన్వయమునందు’
పలువిధములగు అధ్యాత్మ స్వయంశిక్షణ
మూలసూత్రముల అనుష్ఠాన క్రమముల
సమన్వయదృష్టి నలవరచుకొనుటయును,
అవి ఏరీతి మానవజీవితమును పూర్ణజీవనకు
గొంపో గలిగినదియును నిరూపించితిమి.”

యోగ సమన్వయము

ఈ విషయమును తేటపఱచుటకు
యోగసమన్వయాంతర్గత మగు ఆత్మసం
సిద్ధి యోగమందలి పూర్ణయోగ సూత్ర
మను అధ్యాయములోని ముఖ్యభాగముల
యనువాదము నిచ్చట చేర్చినాము.

“మనుజుని శక్తులం దొకదానిని లేక
నన్నిటిని భగవంతుని జేరుటకు సాధనము
గ మరల్చుటయే యోగము. సాధారణ
యోగమందు జీవుని ప్రధానశక్తి యొక
టియే సాధనము మార్గమగుచున్నది.
పూర్ణయోగమం దన్నిశక్తులును చేరి పరి
వర్తన మొనర్చు సాధనమగుచున్నవి.

“హాతయోగము నందు శరీరప్రాణము
లును, రాజయోగమునందు మనస్సును,
త్రిమూర్త్యమునందు జ్ఞానము యిచ్చ భక్తి
యను మనోమయపురుషుని మూడు
ముఖ్యశక్తులను ఉపకరణము లగుచున్నవి.

“ఒక్కొక్కయోగమును దాని విధాన
మందు అది యుపయోగించు ఉపకరణము
యొక్క గుణమును కల్గియుంటున్నది.
హాతయోగ విధానము చైత్య-శరీరకము,
రాజయోగ విధానము మానసిక-చైత్య
ము, జ్ఞానమూర్త్యము ఆధ్యాత్మికము
గ్రాహ్యకము, భక్తిమూర్త్యము ఆధ్యాత్మిక

ము భావ ప్రేరితము రసజ్ఞానయుతము,
 కర్మమార్గము ఆధ్యాత్మికము వీర్యవంత
 మగు క్రియాపరత. కాని, అన్ని శక్తులును
 అంతమునందొక్కటే. ఆత్మశక్తియే. మనః
 ప్రాణ శరీరముల సాధారణ విధానమం దీ
 సత్యము చివర కక్కడను స్ఫుటమగు
 చున్నను మన స్వాభావిక ప్రవృత్తుల
 యందు ప్రకృతియొక్క విడగొట్టి విచ్ఛేద
 దించి పరచిపెట్టు వర్తనముచే మఱుగు
 పడుచున్నది. భౌతికశక్తియందు ప్రాణశక్తి
 మనోశక్తి చైత్యశక్తి అధ్యాత్మశక్తి దాచబడి
 యుండి ఈ శక్తియొక్కరూపముల నన్నింటి

చివరకు విడుదల చేయబడును. యోగ
మందే యొకశక్తిని తీసికొని ఉత్తమస్థాయి
కి లేవనెత్తి కేంద్రీకృతము చేసినచో
నాత్మశక్తిని అభివ్యక్తముజేసి మూలమగు
నేకత్వమును ప్రదర్శించును. ఆత్మశక్తి సర్వ
శక్తి యగుటవలన సమాహితయోగమున
కవకాశ మేర్పడినది.

“తంత్రము స్వభావికముగ సమా
హిత శిక్షణయే. యోగవిధానము నది
ద్వీవిధముగ విస్తరింపజేయుచున్నది. మా
నవుని సర్వగుణ కర్మకామములను ఆత్మా
ధిపత్యమున సుశిక్షితము గావించి దివ్యా

యో గ స మ స్వ య ము

ధ్యాత్మిక స్థాయికి వాని నుద్ధరించుటయే
యీశిక్షణ తుది ఫలితముగ మొదలు
లక్షించును. ఆవల తన లక్ష్యమందన్ని
దర్శనములయందు వలె ముక్తి నే గా క
భుక్తినికూడ చేర్చుచుచున్నది.

“మే మనుసరించు స మ స్వ య ము -
సమాహిత త్వము-తాత్త్విక లక్ష్యమును
సాధించుటకు వేదాంతమార్గము నుండి
ప్రారంభించుచున్నది. తంత్రమందు శక్తి
ప్రధాన్యము, ఆత్మోపలబ్ధికి కీలకము. ఈ
సముచ్చయమునందు—సమాహిత త్వము
నందు—ఆత్మ ప్రధానమైనదియై శక్తిని

పొందుటకు మూలమగుచున్నది. మాన
వుని అన్నమయపురుషునికన్న హెచ్చైన
మనోమయపురుషుని గగ్రహించి ఆ
స్థాయి నుండి మహత్తర మగు
సధ్యాత్మికశక్తి కుస్మీలనమై ఆ మహత్తర
శక్తిచే తన ప్రకృతి సర్వమును సిద్ధిజెందిన
దిగా జేయజూచును. దానంజేసి హఠయో
గ రాజయోగ శిక్షణల నంతగా నుపయో
గింపక మనోమయ పురుషశక్తుల నుప
యోగించుటకును జ్ఞానము, కర్మ, భక్తి
వీనిని ఆధ్యాత్మ బీగమును తెఱచు చెవిగ
ైకొనుటకును ప్రాధాన్య మిచ్చుచున్నది.

యోగ సమన్వయము

“దృష్టియందుండగల సూత్రము ఆత్మ
సమర్పణము. మానవుడు తనను దైవము
యొక్క సత్త, చేతన, శక్తి, ఆనందముల
కర్పించుకొని తన మనోమయ యాత్మ
యందు కలిసుకొను చోట్లన్నిటి యందు
దైవము తానే ప్రత్యక్షముగ, బాహ్యు
ముగ, తెరవెనుక గాక, ఆధారమున
కథి నేతయై తన సాన్నిధ్యాదేశములచే
దివ్యజీవనకు గాను ప్రకృతిశక్తుల నన్నిటిని
సిద్ధి నొందించుట కై కృత సంసర్గలను
కాంచవలెను. యోగాశయములందు మ
ఱొక విశాలత బైల్పడుచున్నది.

తొలి పలుకు

సామాన్య యోగాశయము ఆత్మనిశ్చలత
 యందో లేక మఱొక యుత్తమలోక
 మందో మానవవ్యక్తి లయమగుట యగు
 చున్నది. తాంత్రికమార్గము ముక్తి నేక
 లక్ష్యముగా గాకపోయినను తుది లక్ష్య
 ముగా గైకొని మానవజీవితమం దాధ్యా
 త్మిక శక్తితేజ ఆనందముల సంసిద్ధ్యాను
 భవములుగ జేయజూచుచున్నది. సర్వ
 ద్వంద్వములను విరోధములను జయించి
 ముక్తి భుక్తి ఇవిరెండు నైక్యత గాంచగల
 పరానుభవ సూక్ష్మ దర్శనమును కూడ
 గల్గియున్నది. మేమీ యాధ్యాత్మిక సాధ్య

యోగ సమన్వయము

తల విశాల దృక్పథమునుండి ప్రారంభించి
సంపూర్ణార్థదాయక మగు మతొకావశ్య
కతను కలుపుచున్నాము. జీవుడు భగవం
తునితో కేవలైక్యతకు యత్నంచు వ్యక్తి
మాత్రమే కాదని మా నమ్మకము. అన్ని
జీవులయందు ప్రకృతియంతలో భగవంతు
నితో నేకత్వము గాంచగల విశ్వమయా
త్మగా గుర్తించి యీ విశ్రుతాశయమునకు
దాని యనుభవసాధ్యమైన సంపూర్ణ
పర్యవసానమును గైకొనుచున్నాము.
యోగమందు వ్యక్తిగతజీవుని మోక్షము,
భగవంతునితోడి సాయుజ్యము ప్రధాన

విషయమే యెప్పటికిని. భగవంతునితోడి
 విశ్వమయైక్యతానుభవము దాని రెండవ
 లక్ష్యమగుచున్నది. ఇందుండి మూడవది
 యగు లక్ష్య మొకటి పోడచూపుచున్నది.
 మానవత్వమునందలి భగవంతునిదైన
 ఆధ్యాత్మికలీలయందు సహానుభవ సంప
 ర్కములచే నెల్లజీవులతో ద్వివైక్యతా
 ర్థమును గాంచుటే ఇది. వ్యక్తిగతయోగ
 మంత ప్రత్యేకతనువదలి జాతియందు పర
 ప్రకృతి యొనర్చు సమష్టి యోగాంశ
 మగుచున్నది. ముక్తి నొందిన పురుషుడు
 ఆత్మ అధ్యాత్మలయందు నేకమై జాతి

యోగ సమన్వయము

యందు భగవంతుడు పూర్ణ వికాసము
నొందుటకు తనలో తా నాత్మ సంసిద్ధోప
కరణంబగు.

“ఈ వికాసము రెండు భాగములు
గలది. మొదలు ప్రత్యేకియైనజీవుడు ఆత్మ
యందైక్యతం గాంచుట. ఆవల పరప్రకృ
తిని దాని స్వోత్కృష్ట స్థాయియందధీనతం
గాంచుట. కాన ఈ జ్ఞాన భక్తి కర్మల
పూర్ణయోగము ఆధ్యాత్మిక-విజ్ఞాన-ఆత్మ
సంసిద్ధియోగముగా విస్తరించవలెను.
విజ్ఞానమయ జ్ఞానేచ్ఛానందములు ఆత్మ
యొక్క ప్రత్యక్షోపకరణంబు లగుటచే

ఆత్మయం దభివృద్ధిగాంచుట వలన లభింప
బడగలవి యగుటచే ఈ యభివృద్ధి మా
యోగమునకు ప్రథమలక్ష్యమగుచున్నది.

“భగవంతుడు జీవునియందు విజ్ఞాన
మయ వికాసమును సిద్ధి యొనర్చుటకు
పూర్వము మనోమయుడు భగవంతుని
తోడి ఐక్యతను విస్తృతిని గాంచవలెను.
దానంజేసి త్రిమూర్తి మీయోగమునకు
కీలక మగుచున్నది. అదే యీ యోగము
పూర్ణమైనది కావలసినదానికిని కారణము.

“అనంతమునందు లీనమగుటయే మన
లక్ష్యమైన పూర్ణయోగము యనవసరమే

యోగ సమన్వయము

యగు, ఏ యొక యాత్మశక్తితో నైనను
మనము భగవంతుని చేరగలము. కాని
విజ్ఞానమయత్వము భగవంతుని సర్వస్వము
యొక్కయు పరప్రకృతి సర్వస్వము
యొక్కయు సమగ్రాధీనానుభవ మగు
చున్నది. మానవుని సర్వస్వమును దివ్యా
ధ్యాత్మిక జీవనశక్తియందు పూర్ణముగ
నుద్ధరింపబడుటయే యగుచున్నది. ఈ
యోగమునకు పూర్ణత అత్యావశ్యకవిధి
యు నగుచున్నది.

త్రిమార్గమం దేయొక్కటియు నుత్కృ
ష్టస్థాయి యందు విస్తృతవ్యాపారముచే

తొలి పలుకు

నితరశక్తులను గ్రహించి వానిని పూర్ణతకు
గొనిపోగల్గుటచే యేదో నొకదానితో
ప్రారంభించి యితరములను కలిసికొను
స్థానమును గుర్తించి తన విస్తృతీయందు
వానితో లీనంబయిన చాలును. కడు
కష్టము సంశ్లిష్టమైనను పీర్యవంతమగు
విధానము ముహూర్తముల చేర్చి ప్రారం
భించుటయే. కాని ఆత్మసంసిద్ధి యోగ
ప్రక్రియ నియమ సాధనముల చక్కగా
గుర్తించువఱకా సాధ్యతా పరిశీలన
మాపవలెను. ఏలన, దీనిని బొత్తుగా నాప
రాదని తెలియగలము. కాని దివ్య కర్మ

యోగ సమన్వయము

భక్తిజ్ఞానములం దభివృద్ధి గాంచుకొలది
దానికొకగు కొంతసన్నాహమును దాని
యందొకవిధమగు ప్రవేశమును అగు
చున్నది.”

దీనినుండి శ్రీవారి సిద్ధాంతము లేవిధ
ముగ వ్యక్తిగత జీవుండాచరించుటకు తో
డ్పడ గల్గినది వివిధయోగశిక్షణ సూత్ర
ముల నెట్లు సమన్వయము చేసుకొని పూర్ణ
సంసిద్ధి బడయుట కుపయోగించ వలసినది
తేటపఱుపబడినది.

మానవసంఘవికాసతత్త్వము

“కాని ఇది వ్యక్తిగత అభ్యుదయము మాత్రమగు. దానంజేసి మానవసంఘ జీవితమం దేరీతి మాసిద్ధాంత ముపకరించునది చూపింప నవసర మేర్పడినది కూడ. ‘సంఘాభ్యుదయతత్త్వ’మందు ఈ సత్యము లెట్లు మానవసంఘ పరిణామమును మార్చునది సూచించితిమి.”

దీనియందలి కడపటి రెండు అధ్యాయములలో శ్రీవా రధ్యాత్మికయుగ స్థాపననుగూర్చి యిలా వ్రాసినారు.

మా న వ స ం ఘ వి కా స త త్త్వ ము

“మేము వచించుచున్న ఆధ్యాత్మిక
పరివర్తనము జరుగవలెనన్న నేకకాలము
నందే నిర్వహింపబడవలసిన రెండు విధులు
గలవు. తా మాత్మబింబములుగ పునర్జన్మ
స్కంబు గాంచి, వికసించి, తమ భావమును
శక్తిని జనసామాన్యమున కెఱుకపఱచ
సమర్థులైన వ్యక్తి, వ్యక్తులున్న, నిశ్చ
యమైన పరివర్తనము జరుగకముందే
యూగిపోవు లేక చ్యుతమగునట్టి సన్నా
హము నందలి లోపమువంటి నైజ లోప
ములచే గాక చక్కగా గ్రహించి భావై
క్యతం గాంచి, ఆచరణలో నుంచుకొని

తొలి పలుకు

రూఢిగా వ్యక్తముచేయగల జనసామాన్యము, సంఘము, సాంఘికమనస్సున్నాయీరెండువిధులు. ఇదివఱ కెన్నడీరెండును యేక కాలమందు సంఘటిల్లలేదు. కాని యది తప్పక జరుగగలదు.....

“ఈ పరివర్తనమున కనుకూల మగు సంఘము లేక జనసామాన్యము యొక్క మనఃప్రవృత్తి దానిని నిక్కచ్చిగా నిలువ బెట్టలేకపోయినను దానికై నిశ్చయమైన సన్నాహమునైనా జేయగలుగుట కేస్థితి గల్గియుండవలెను? ఎప్పటికిని సంఘము సిద్ధముగాలేకపోయి అనర్హముగ నుండుటే

మా న వ స ం ఘ వి కా స తత్త్వ ము

ముఖ్య విపత్తు. జనసామాన్యముయొక్క
మనఃప్రవృత్తి స్థితియే ప్రధానమైనది.
సామాన్యజన మనస్సు చివర నుండవల
సిన ఉత్తమాశయములకు జేరిన భావముల
కెడమియ్య ప్రారంభించినచో, ఈ భావ
ములచే జనించిన యభీప్స మానవుని
హృదయమును ప్రేరేపింప మొదలిడినచో,
యనతికాలమం దొక్కింత యభివృద్ధి
నాసింపవచ్చును. మానవసంఘమందు
మనస్సంబంధమైన అంతఃకరణ ప్రాధాన్య
యుగాగమన సూచనలను జీవననుగూర్చిన
అంతఃకరణాశయాభివృద్ధియు అతిముఖ్య

నూచన యగు.

“అంతఃకరణ ప్రాధాన్యముగ ము
ఆధ్యాత్మికమునకు చాల దూరమందే
నిలిచిపోగలదు. వరుణుని కుమారుడైన
భృగువువలె మొదలు అన్నమయపురుషుని
ఆవల ప్రాణమయుని, మూడవతూరి మనో
మయుని, బాహ్యత్వీయదృష్టినివదలి నిత్య
సత్యమునకు జేరుటకు పూర్వము కను
గొనినట్లుపనిషత్తులో చెప్పబడినరీతిని
ఆత్మను, సత్యమును, గూర్చిన యన్వేషణ
సాధారణముగ యనుసరింపవచ్చును. అది
ఎక్కడైనను నిలిచిపోగలదు. పందొమ్మిదవ

మా న వ స ం ఘ వి కా స త త్త్వ ము

శతాబ్దమున భౌతికసూత్రమే మానవుని
పాలించినది. దానిని తొలగించుటకు జేసిన
ప్రథమ యత్నము ప్రాణమయమందుదించి
ఈ రెండు సూత్రములు కలసి ప్రపంచ
యుద్ధమునకు దారితీసినవి. జీవించుట, విస్త
రించుట, వృద్ధిజెందుట, ప్రాణశక్తిని పెంపు
జేయుట, జీవనయంతఃప్రేరణను తెలిసియుప
యోగించి పూర్ణము జేయుట పాపకర్మ
ములుకావు. ప్రాణమును మించినదానిచే
తన కావలయుండు స్థాయికద్దానిని నడిపింప
గలిగితిమేని యవి వాంఛనీయములే. అట్లు
గానిచో నవి రాక్షసక్రియలే కాగలవు.

“ఈ ప్రాణమయ యంతఃకరణ ప్రాధాన్యత కావల మనోమయ చైత్యయాత్మీయత గలదు. అది మానవజీవితోద్ధారణను అన్నమయ ప్రాణమయశక్తుల యభివృద్ధి వలననేగాక మనోమయ చైత్యపురుషోన్నత్యము వలననే జేయగలదు. ప్రాణము నందు జ్ఞానమువలని శక్తితనందములను, సౌందర్య మందలి శక్తితనందములను, మానవ సంకల్పమందలి శక్తితనందములను గాంచుటకు, భౌతికప్రకృతినేగాక ప్రాణమనఃప్రకృతులను జయించి అందలి రహస్యశక్తులను కనుగొని, ప్రాణిక పరిమితులనుండి విము

మా న వ స ం ఘ వి కా స త త్త్వ ము

క్తము గాంచుచూ, క్రొత్తచైత్య సం
బంధముల కొఱకు, క్రియయందు పూర్ణ
ముగ భావము ను ప లబ్ధి గాంచ కడు
సమర్థమగు శక్తిని పొందుటకు, భౌతిక
శాస్త్రమున కందరాని దూరదృష్ట్యాది
విషయముల సాధించుటకు అవకాశముగ
చూడగలదు. సామాన్యజనుల కిదంతయు
నసాధ్యంబయినను అనేకు లీ భావములను
గల్గియున్నారు.

“ఈలాంటి మనుష్య చింతనము జీవ
నాశయము యుద్ధమము మానవులయం
దన్యోన్య సన్నిహిత సంసర్గను కల్పించి

జీవన హృద్యేమలను పెంచకలదు. ఇంక
ను ఉత్తమ విషయములకు కొనిపోగలదు.
కాని దీనియందును అపాయములు కలవు.
అయితే వానినుండి తప్పించుకొనగల
తేజోశక్తి రక్షణక్రియకూడ యిందున్నది.

“మూడవదియగు . మానసిక యాత్మీ
యత యందే ఆత్మ ప్రాధాన్యమైనదనియు
మనస్సు రెండవదియను భావము వృద్ధి
జెందును. ఆత్మ నిత్యము ఆద్యము అన్నిటి
యందు దాగి అభివ్యక్తమగుటయే యే
కైక సత్యమని గుర్తించుకొలది నిశ్చయ
యత్నము ప్రారంభ మయి జగత్తును

మా న వ స ం ఘ ష వి కా స త త్త్వ ము

ఆత్మాభివ్యక్త కేంద్రముగ నెఱుంగుచు
ఆధ్యాత్మికయుగ ప్రారంభమునకు సావ
కాశ మేర్పడును. జనసామాన్య మింత
వఱకు అర్థములేనిమాటలుగ నమ్ము దైవ
ము, స్వేచ్ఛ, ఐక్యతలను మూడు సత్యము
లను అంత నాధ్యాత్మిక మానవసంఘము
ఉపలబ్ధిగాంచును. మనుజుడు దేవునిగాంచి
స్వాధీనములో నుంచుకోగల్గినంతనే స్వే
చ్ఛను, ఐక్యతను తెలిసికొనగలడు. మఱొక
విధమున ఎప్పుడును తెలిసికొనలేడు.

మానవుడు తన అహంకార బింబము
లనే నిర్మించుకొని వాని నెల్లప్పుడు చూ

చుచూ వానినే సర్వత్ర భగవంతుని
ప్రతిమలని నిరీక్షించుచుండగా భగ
వంతుడు తెలిసికొనబడుటకై వేచియున్నా
డు. ఈ అహంకారమును త్రోసివేసి
యీ యహంకృతి వేటను విరమించగనే
ఆధ్యాత్మికానుభూతి కవకాశము కల్గును.

“ఆధ్యాత్మికమైన సంఘము ఆధ్యాత్మి
క వ్యక్తుల వలెనే అహంకారమునందు
కాక ఆత్మయందే సమస్తాత్మయందే
వసించును. ఈ యహంకార రాహిత్య
మిప్పుడు దాని నొనర్పజూచు ప్రయత్న
మునందువలె సముదాయకేచ్ఛలక్ష్య

మా న వ స ం ఘ వి కా స త త్త్వ ము

మందు సంఘయహంకృతియందు వ్యక్తితన
యిచ్చాభీప్స వ్యక్తిత్వములను బలియిచ్చు
కొనుట కాజాలదు. ఆధ్యాత్మిక మనుజు
డహంకారమును వదలి కోరునది అన్నిటి
యందొక్కటై అన్నిటిలో సిద్ధము పూర్ణ
ము నైన యాత్మనే. దానియందు జననం
బందుటచే దాని సంసిద్ధియొక్క బింబముగ
విశ్వవ్యాప్తిని గాంచెడు స్వీయప్రకృతితో
వృద్ధిజెందుటయే.

“కావున సంఘము ఆధ్యాత్మికముగా
మారినది మొదలు తన విధానమునందెల్ల
విజ్ఞతలను పరిరంభ మొనర్చి, జగద్వాపార

ఫలోత్పాదకమే లక్ష్యముగా గైకొనక
 ఆత్మానుసంధాన వికాసములకే యత్నిం
 చును. భౌతికచైత్యశాస్త్రములు ప్రకృతి
 విధానమును జగత్తును తెలిసికొని మాన
 వుని భౌతికార్థములకే యుపయోగించు
 కొనక జగత్తునందు జగత్తువెనుక నుండు
 భగవంతుని, వేషములయందలి యాతని
 పోకడలను తెలిసికొనుటకే నుపాసించును.
 నైతిక లక్ష్యమును సంఘ ధర్మమును సరి
 దిద్దు విధిగా మాత్రము గైకొనక జాతి
 యందు దివ్యప్రకృతిని వృద్ధిజేయసమకట్టు.
 కళాలక్ష్యమును జగదృశ్య బింబప్రదర్శ

మా న వ స ం ఘ వి కా స త త్వ ము

నము మాత్రమేగాక నవి యేసత్య సౌం
దర్యము యొక్క రూపములో దానిని
ప్రత్యక్షముజేయు దృష్టిగా గ్రహింప
వలెను.

“సాంఘికదృష్టియందు సత్పురుషుడు
మొదలు నేరస్థుడవలకు గల వ్యక్తులను
సాంఘికమూసయందు చదునుపఱచ వల
సిన వారినిగా లేక చితుకగొట్టవలసిన
వారినిగా నెన్నక వలలో చిక్కుకొని శాధ
పడుచుండి రక్షింపబడవలసిన జీవులుగను,
వృద్ధిజెందుచున్న వృద్ధినొంద పురికొల్ప
దగిన జీవులుగను, సహాయమును శక్తిని

వారియందుండి యాకర్షింప వీలుగ వృద్ధి
 పొందిన జీవులుగను యెన్నగలదు. దాని
 యార్థిక లక్ష్యము పోటాపోటి విధానము
 నకు గాని లేక సహకారవిధానమున జేరిన
 మహత్తర యుత్పత్తి యంత్ర నిర్మాణ మగు
 టయేకాక జనులకు కొందఱికిగాక యంద
 టకు వారివారి స్వభావమునకు తగినట్లు
 పనిపాటలయందలి యానందమును, ఆంత
 రంగికాభి వృద్ధిజెందుటకు కావలసిన స్వే
 చ్చతోకూడిన విశ్రాంతియు వీనితోకూడ
 సామాన్యైశ్వర్యమును సుభకరమగు జీవ
 నయు సమకూర్చవలెను. రాజ్యాంగము

మా న వ స ం ఘ వి కా స త త్త్వ ము

నందు జాతుల నతిబాహుశ్యమైన రాష్ట్ర)
యంత్రములుగను నరులు దానికై జీవించు
చూ దానినే తమ దైవముగను భూమం
బైన యాత్మగను పూజించి దాని బలిపీఠ
మున యాహ్వానించగనే నితరుల బలిగొని
తన రక్తము చిమ్మించి ఆ యంత్రము
చెక్కుచెదరకుండా నుండునటులను, శక్తి
వంతము, పూర్వముకన్న విశాలము,
క్లిష్టమైనదిగా యొనర్ప చూచువారిగను
యెన్నడు—అన్యోన్యసంబంధముల యందు
వారిని యొండొరుల పీడించువారిగను
చూడదు. వారిని వర్గజీవులుగను, మానవ

తో లి ప లు కు

సముదాయమందలి దైవముగను, వ్యక్తుల
వలె వారి నైజ ప్రకృతియందు వికసించి,
దానంజేసి యొండొరులకు వ్యక్తి సమష్టల
యందు దివ్యాత్మను తెలిసికొనుటకు తో
డ్పడగల జీవులుగను ఎన్నగలదు.

ఆ ధ్యాత్మిక యుగ మందు స్వతంత్ర
ధర్మ ముత్కృష్టమైనదిగా చూడ బడును.
ఆత్మజ్ఞానము లేనిచో మానవుడు బాహ్య
నిర్బంధములను తప్పించుకొనలేడు.....

“అతడప్పుడు కులము తెగ వర్ణము
గోత్రము సంఘము జాతి వీనికి బానిస
యగును. అంతే అతను కాగలడు. అని

మా న వ స ం ఘ వి కా స తత్త్వ ము

యతనిని బలవంతపెట్టక మానవు. ఏలన,
తానును అవియు అహంకార బద్ధులు.
ఇతర నిర్బంధములను తొలగించుకో వలె
నన్న ఆత్మ నిర్బంధము మనము గుర్తించి
దానికి లొంగియుండవలెను. ఆత్మాధీనతను
పొందియుండుటయే స్వాతంత్ర్యముయొక్క
లక్షణము. స్వాభావికాభివృద్ధి వలననేకాని
ఆత్మనాశనమువల్ల భగవంతుని కనుగొన
లేము. కాని, అట్లయ్యును భగవంతుడు
మన పురుషాంగములను వానివాని ప్రకృ
తుల యందు వృద్ధిగాంచుట కెడమొసంగు
నని చెప్పవలెను. కావున యదార్థము

జీవ వంతమగు వికాసము భూమంబగు
స్వేచ్ఛయందే యుద్భవింపగలదు.

“అధ్యాత్మిక యుగమందలి మానవజా
తీసత్యమును గుర్తించుచున్నది. మానవుని
సిద్ధిపరుషునిగా చేయుటకు యంత్రముల
నుపయోగింప పూనదు. అవయవముల
బంధించుటచే చక్కగా నిలువబెట్ట యత్నిం
పదు. సంఘమందలి వ్యక్తికి పోలీసులను
యుద్యోగులను యాతని యున్నతాత్మగా
చూపింపదు.... అహంకారమునుండి ముక్తి
గాంచిన తన దివ్యప్రకృతి ధర్మమువలననే
యాతని జీవనము నడుచునట్లు చేయును.

మా న వ స ం ఘ య వి కా స త త్త్వ ము

“ఇట్లనుటచే మా న వ స ం ఘ ము
వ్యక్తుల ప్రత్యేక వర్తనముగా విచ్ఛిత్తి
గానేరదు ; ఏలన, ఆత్మయొక్క మూడవ
వాక్కు ఐక్యత, సిద్ధజీవనకు సిద్ధయిక్యత
సూచనయు, ఇతరులతో నైక్యతయం
దభివృద్ధి నొందుటయు, పురుషావసరమును
అగుచున్నవి. సర్వమునందును భగవంతుని
జూచు నాతడు అన్నిటిలోనుండు భగవం
తుని ప్రేమతో సేవించును. తన స్వతంత్ర
మునే కాక యందరి స్వతంత్రమునకై తన
సిద్ధికేకాక యందరి సిద్ధికిని పాటుపడును.
తనకు సంఘమునకు రాష్ట్రమునకు, వ్యక్తి

తొలి పలుకు

గత అహంకారమునకు సాముదాయక
అహంకారమునకు గాక అన్నిటికన్న
మహత్తరమైనదానికి తనయందలి దైవ
మునకు జాతీయందలి దైవమునకై
జీవించును.

“ఈ సత్యములను సామాన్యజన మన
స్సు గుర్తించ నారంభించి, త్రివిధ-త్రైక-
ఆత్మచే చలింపబడిన లేక చలింపబడ
నిచ్చగించినప్పుడే ఆధ్యాత్మ యుగాగమ
నము సంసిద్ధంబగు. సాంకేతిక యుగమందు
సాంకేతికముల ద్వారా జూడగోరినవియు,
జీవనము మరుగున యుండునట్టి సత్యము

మా న వ స ం ఘ వి కా స త త్త్వ ము

నందు సాంకేతికములవల్లగాక, రూఢియైన
లేక వ్యక్తియొక్క హేతుప్రమాణేచ్ఛల
వల్లగాక సత్యముయొక్క పరిపూర్ణస్వభావ
ముగ మన యుత్తమోత్తమ ప్రకృతి
యందు జీవింప మొదలిడగల యుగమును
చేరగలడు.

“ఆధ్యాత్మికసంఘము ప్రతిష్ఠింపబడ
వలెనన్న సర్వసాధారణమగు ఆధ్యాత్మిక
ప్రభోదమును అభీప్సయు మానవజాతి
యందు లక్ష్యముగా నేర్పడవలెను. కాని
దీనిని రూఢిగా నెరవేర్చుశక్తి మానవ
జీవుని ఆధ్యాత్మిక అచ్చయందు పున

ర్నిర్మాణము జేయునదే యగుచున్నది.

“లక్ష్యము కేవలాభీప్సగానే యుండక జీవన సర్వస్వమును తన యచ్ఛుశందే ముద్రితముగా చేయవలెను. మన బాహ్యంతరములయందు సత్యమును నిర్మించుకొనవలెను. దివ్యసంసిద్ధి ఎప్పటికిని స్వర్గమందు కలదు. మనుజుడు భగవంతుడై భగవంతునియందు జీవింపగల్గుటయే ఆధ్యాత్మిక మగుటయందలి యర్థము.

“ఈ క్రొత్త యుగమునందు భవిష్యత్కాలానికి మిక్కిలి తోడ్పడగల వ్యక్తులు ఆధ్యాత్మిక పరిణామము మానవుని విధి

మా న వ స ం ఘ వి కౌ స త త్వ ము

అవసరమని గుర్తించినవారగుచున్నారు.
మతస్వరూపమునందంత ల త్య భా వ ము
పెట్టక జనులు వారి స్వభావ నియతమైన
మతస్వరూపముల నుపాసించుటకు వదలి
పెట్టెదరు. ఆధ్యాత్మిక పరివర్తనమందలి,
దాని ననుచరణలో నుంచజూచు యత్న
మందలి విశ్వాసమును ముఖ్యమైనదిగా
గ్రహింతురు. యంత్రములవలనను బాహ్య
సంస్థల వల్లను నియ్యది సమకూర్పబడగల
దని పొరబడరు. ప్రతివ్యక్తియు ఆంతరంగి
కముగా దాని నాచరణయందుంచని యెడ
ల నది యెన్నటికి నిజముగ ప్రతిష్ఠంప బడ

దని వా రెఱుంగుదురు. ముక్తిని తన
 యాత్మయం దన్వేషించవలె నని యాజ్ఞా
 పించు ప్రాక్ప్రభోదమందలి నిజాంతరార్థము
 ను, జీవనకు ప్రతీచి సక్రమముగ నొసంగు
 ప్రాముఖ్యతను మనము తెలిసినంతలో
 సదుపయోగ మొనర్చవలెననుటయు, జీవ
 న ధర్మముగ మఱొక దృష్టితో నామో
 దించెదరు. సంఘమును తేజస్వినులగు
 కొంద రాధ్యాత్మిక పురుషులకు ఛాయా
 క్షేత్రముగ యొనర్చరు. అపజయంబుల
 వలన శ్రద్ధను కోల్పోక జాతిని యుద్ధరింప
 పూనిన మహాపురుష దృక్పథము నుండి

మా న వ స ం ఘ వి కౌ స త త్త్వ ము

ప్రారంభించి, బహు జనము హీనస్థితియందే
యుండగలరు, కొందఱు మాత్రము తేజముల
కు ప్రాకగలరను భావము నామోదింపరు.

“చేయవలసినది మానవజీవిత మంత
విశాలమైనది. కాన మార్గ తర్క కు లగు
వ్యక్తులు మానవజీవితము నంతయు తమ
దృష్టియందుంచుకొనెదరు. వారికి భిన్న
మైనది వారి విధానమునకు జేరనిదేదియు
లేదని గుర్తింతురు. ఒక్కొక్కదానియందును
దాని పరివర్తనమునకు తగు సాధ
నము నన్వేషించెదరు. ఏలన, అన్నిటి
యందును దైవము దాచబడియున్నదని

తొలి పలుకు

తెలిసికొనుటచే ఆత్మాన్వేషణకు తన
సాధనములుగ నన్నియు కాగలవనియు
దివ్యజీవనోపకరణములుగ నన్నియు
మార్పబడగలవనియు పరిగ్రహింతురు.
సాధారణమనస్సు నధ్యాత్మికముగ మార్చ
వలసినట్టియు, ఆపయి దాని నంతకంత
పూర్ణమగు ఉన్నతోత్తమస్థాయి కున్నీల
నము చేయవలసినట్టియు ఆవశ్యకతను
చూచుచున్నారు.

“ఈ యుద్యమము వ్యక్తికి కుడా
ఉత్తమము కష్టము అయిన కృషియే,
కాన జాతికింకను కష్టమైనది. రూఢియైన

మా న వ స . ం ఘ వి కా స త త్త్వ ము

ప్రథమమూర్ధ్వును పొందినను, మానవజాతి
అంతయు నా స్థాయికి జేరజాలదు. కొంత
కాలము ఆధ్యాత్మిక భూమిక యందుండ
గలవారుగను అచ్చటనుండి మనోభూమిక
కవరోహించు తేజమందు మాత్ర ముండ
గలవారుగను రెండు భాగములుగ విభ
జింప బడగలరు. అదియును పరివర్తనమే
యై ప్రారంభదశ కాగలదు. ఆధ్యాత్మిక
స్థాయియందలి ప్రథమభూమికకు చేరినప్పు
డు సయితము వేదఋషులు వచించినట్లు
ఆ స్థాయియందు యింకను యున్నతము
లగు భూమికలు కలవు.

మానవ ఐక్యతాశయము

“మానవైక్యతాశయమందు మానవ జాతి యిప్పుడేలాగు సన్నితైక్యత కున్ను ఖిమై యున్నది, ఎట్లు నడచుచున్నది పరిశీలించి వాస్తవమైన మానవైక్యత సాధించుట కేమి లోపించియున్నది చూపించితిమి.”

మానవజాత్యైక్యతోద్యమ మిప్పుడేలా నడచుచున్నది సక్రమమైన ఐక్యత సిద్ధించుట కందేమి లోపించియున్నది తెలిసికొనగల్గుటకు ఈ గ్రంథమునందలి

మా న వ వి క్య తా శ య ము

“సారాంశము-పర్యవసానము.” అను కడ
పటి అధ్యాయానువాదమును సంక్షేపముగ
వ్రాయుచున్నాము.

“రాజకీయపాలన విధానములచే నంద
త్తుకైన అరకొఱయగు యంత్రోప విక్య
తను నిర్మింప సాధ్యపడినను మానవజాతి
విక్యత సాధింపబడినను, యిప్పటికినీ కార్య
కారి యగు జాతియొక్క యుత్తమాశయ
మైన జాతియొక్కమతమువలననే అయ్యది
ఆధ్యాత్మికంబయి జీవన సాధారణాంతిక
ధర్మంబయ్యేనేని స్థిరపఱుపబడి వాస్తవ
మైనదిగ చేయబడగలదు.

“బాహ్య ఐక్యత సాధించుకొనవచ్చు. ఓలన అది తప్పనిసరియైనది. మానవసంఘమందలి ప్రకృతి వర్తనముయొక్క తుది పోకడ అతినన్నిహిత జాతీయవిధానమందు జాతినంతయు మొత్తముపయి నొక్కటిగా జేయ తప్పిపోనేరదు.

“ప్రకృతియొక్క ఈ క్రియావిధానము రెంటిపై నాధారపడి యున్నది. ఒకటి, సాధారణమైన అక్కర లందఱికి దాదాపు యొకే సముదాయమునకు జేరియుండుటచే జాతీయందలి విభాగములు, అడ్డులును, బలహీనతయునై, నిరోధములకు, సంఘర్ష

మా న వ వి క్య తా శ య ము

ణలకు, ఈ కలతలనుండి కలుగు పోరు
వలన అందరికి కలిగెడు వినాశకరమగు
విపత్తుకు, విజయములు కూడ తాము
సాధించినదానికి మితిలేని వ్యయము చేయ
వలసి వచ్చుటకును దారితీయుచున్నవి.
రాగలవని తలచిన యీ లాభములు,
యర్థము, కడు క్లిష్టము వినాశకరము అగు
కొలది సాధింప కడు కష్టమునై జయము
సందిగ్ధమైనదగుచున్నది. అ క ర ల
సాముదాయకత్వమును అన్యోన్య సంబంధ
మును అధికముగ గుర్తించి వినాశకర
మగు యుద్ధమువలని ఫలితముల నెదు

రొక్కన ఇష్టపడని యెడల నీ విపత్తులకు
 దారితీయు విభాగములను తగ్గించగల
 సాధనముల నెంతయు నానక్తితో గ్రహిం
 తురు. విభాగములను తగ్గించు సూచన
 యొకమారు నిశ్చయరూపమును దాల్చిన
 చో నన్నిహితమగు నైక్యతకు త్రోవదీయు
 ప్రోత్సాహము ప్రారంభమగుచున్నది. ఈ
 సాధనము వలన ఐక్యత సిద్ధింపనిచో ప్ర
 కృతి యితర మార్గములను, యుద్ధమును,
 బలవంతుల విజయమును లేక జడిపింప
 బడినవారి తాత్కాలిక యధీనతయును, సన్ని
 హితైక్యతా విధానమును సమకూర్ప

మా న వ ఐ క్య తా శ య ము

నుపయోగించును. ఈ సాధనములనే ఈ
భాష్యావశ్యకతనే జాతి వర్గములను
జాతీయ సాంప్రమాజ్యములను నిర్మించుట
యందుపయోగించినది. అంతర్జాతీయ
ఐక్యతవైపు జాతిని నడిపింప నీ సాధనము
నే ఈశక్తినే కాలానుగుణ్యముగ క్రియా
పరత్వమున మార్చి యుపయోగించు
చున్నది.

కాని, రెండవదిగ, సఖ్యత యొనర్ప
గూడినట్టియు అందరికి సామాన్యమైనట్టి
యు భావసంకల్పము. ఇది రెండువిధముల
పనిచేయవచ్చును. ఇది ముందుగా నైక్యత

తో లి ప లు కు

నుత్పత్తిజేయు లేక సహకారియగు కారణము గావచ్చు. లేక తర్వాత కలియకను బలపఱచు ఫలితమును గావచ్చు. మొదటి పద్ధతిలో పూర్వము విభాగములుగా నున్న వర్గములలో విశాలైక్యతను గూర్చిన భావసంకల్ప ముద్భవించి, ఆ భావసంకల్ప శక్తిచే తీసికొనిరాబడగల ఐక్యతారూపము నన్వేషణము చేయ ముఖ్యముగ ప్రేరేపించును. రెండవపక్షమున యితరములగు బాహ్య కారణములకు తోడ్పడవచ్చును. వెనుకటి దినములలో నీ భావసంకల్పమంత ఫలదాయకముగా నుండ

లేదు. రానురానది స్పష్టతరమైన రాజ్యాంగ భావములచే బలపటుపబడి గుణవంతమై విశాలతరమగు జాతీయ సముదాయములు—రాసులు—వృద్ధి జెందినవి. అమెరికా యందలి సంయుక్త రాష్ట్రములు, ఇటలీ, జర్మానియా దేశములలో నగునవి ఈలా ఒక్కటైనవి. కాని, యితర దృష్టాంతములైన ప్రాచీన జాతీయ ఐక్యకూటములందు మొత్తముపైన ఈ భావసంకల్పము బాహ్య లేక యంత్రోప ఐక్యతా ఫలితముగ పెరిగినది. ఈ భావసంకల్పము రూప మెత్తుటకుగాని వృద్ధిజెందుటకుగాని చైత్య-

మానసిక మూల మనివార్యము. అది లేనిదే అచ్యుతము కలకాలము యుండ గల ఐక్యత కలుగనేరదు.

“ఇప్పుడు ప్రకటింప మొదలిడెడు అంతర్జాతీయ జగదైక్యతనుగూర్చిన నడక బాహ్యపరిస్థితుల వలనను పరిసరావసరముల యొత్తిడివలనను బయల్పడుచున్నది. ఈ వ్యావహారికమైన ఐక్యతాభివృద్ధిని త్వరజేయు విశ్వాత్మక అంతర్జాతీయ భావ సంకల్పము, ఈ బాహ్య పరిస్థితులచే ప్రోత్సాహము చేయబడిన భావసంకల్పమున్న కలదు. అది అంత గుణవంత

మైనది కాకపోవచ్చు. అనుకూలముగాని
పరిస్థితుల తాకిడిని యెదుర్కొనలేక
పోవచ్చు. క్రొత్త విచ్చిత్తిశక్తుల మధ్యా
ద్దామి శక్తుల పుట్టుకయును, వెనుకటివి మ
రుల స్థిరబడుటయును, తుదకు తోసివేయ
లేకపోవచ్చు. కాని యది బలవత్తరమగు
శక్తిచే, ఒకవిధమగు జాతియొక్క జౌద్ధిక
మగు మతముచే, కొందఱి మనస్సులో
స్పష్టముగను, బహుజనముచే అస్పష్టము
గను గ్రహింపబడి, ఈకాలపు ప్రవర్ధమాన
మగు సంస్థల పోకడను మనో గమనమును
నెలకొల్పుటయందు తోడ్పడిన శక్తిచే

సహాయము నొందుచున్నది. ఇదే చైతన్య-
మానసికశక్తి. ఇది జాతిసూత్రము నతిక్ర-
మించి దేశముయొక్క మతమును సయిత-
ము మార్చివేసి, జాతీయభావ సంకల్ప-
మును తన తీవ్రతర రూపములయందు
పూర్తిగా హతము చేయుటకును మను-
ష్యులందరిని దేశజాతిని నిర్మించుటకై దాని-
యందలి భాగముల తుడిచివేయుటకును
నాకాంక్షించుచున్నది.

“కష్టము లెంత గొప్పవైనను ఈ
మార్గమే చివరకు అనుభములోనికి రాగ-
లదని మనము చెప్పవచ్చును. ప్రస్తుత

మా న వ ఐ క్య తా శ య ము

మంత తృప్తికరముగాలేని అంతర్జాతీయ
సంబంధముల పరిస్థితి యిప్పటి యుద్ధము
వలె ప్రపంచము నంతయు నాక్రమించు
కొనునంత గొప్పవిగనో లేక తమ యుద్ధే
శమం దొక్కొకటియు పరిమిత మైనవైనను
మొత్తముపయిన ప్రపంచమంతయు వ్యా
పింప గలవియై వానితో ప్రత్యక్ష సంబం
ధము లేనివారిని కూడ తపింపజేయు
ప్రళయపరంపరలకు దారితీయ గలిగినచో
ఆత్మరక్షణకై మానవజాతి సన్నిహితము
బలవత్తరమగు నైక్యతకు నీడ్వబడగలదు.
దానికిని తిన్నగాజరుగు ఆత్మహత్యకును

మధ్య నద్దాని యవకాశ ముండగలదు.
 బయటపడు మార్గమును మానవుని బుద్ధి
 కనుగొనలేని యెడల తన కార్యసాధనకు
 ప్రకృతియే ఈ ప్రళయముల నాలా తప్పక
 రూప మొసంగు. కాన త్వరలోనో లేక
 దూరమందో. అందఱకుచేరిన యవసరము
 ల వలనగాని పరిస్థితుల విప్లవకర తాకిడుల
 వలనగాని ప్రేరేపింపబడి స్వీయవికృతకు
 జేరిన ప్రవర్తమానంబగు భావసంకల్పముచే
 కల్పింపబడినను, యేదోయొక వ్యవహారిక
 మగు నైక్యత భూమియందలి మానవ
 జీవితమందు తప్పనిసరిగా, చెప్పు నలవిగాని

మా న వ వి కృ తా శ య ము

దాని కెల్లవుడు తావిచ్చినను, తుదకు
యనుభవము కాగలదని మన మనుకొన
వచ్చును.

“పూర్వ జాతీయపరిణామ సాదృశ్యము
ననుసరించి యీ అంతర్జాతీయ వికృత
కేంద్రీకృతమైన ప్రపంచ రాజ్యముగనో
లేక మానవజాతియొక్క సులభ కట్టడి
సముదాయమో సన్నిహిత సమాఖ్యమో
కాగల కుదటబడని ప్రపంచ సమాజము
గనో రెండు రూపములలో నొకటిగా
తయారుకాగలదు. జీవనస్వేచ్ఛా విహార
మునకును జాతియొక్క స్వాస్థ్య పురో

గమనమునకును అవసరమైన విశాల
 బహుత్వ సూత్రమున కెడమియ్యగలదు
 కాన కడపటిరూపమే చాలా కోరతగినదిగ
 మాకు కన్పించుచున్నది. ప్రపంచ
 రాజ్యము జనుల జీవన నెల్లను తన చేతియం
 దుంచుకొని శాసింపచూచు చివరకు.
 జాతీయ వ్యక్తిత్వమును కూడ రద్దుజేసి
 తుదముట్టించగలదు. ఆ పర్యవసాన మిప్పు
 డనుభవములోనికి రాజాలని భావము
 మాత్రముగ కన్పించవచ్చు కాని, యది
 తుదిసాధ్యత నంతగా నతిక్రమించని పరి
 స్థితు లేర్పడినపుడు తప్పక సాధ్యమైనది

మా న వ వి క్య తా శ య ము

కావచ్చు. సంయుక్త విధానము అంతకం
టే సులభకట్టడి సముదాయము జాతీ
యతను జాతీయ జీవనను భద్రపఱచి
రక్షించి జాతీయతను దాని ప్రత్యేకపూర్ణ
స్వాతంత్ర్యమును అంతర్జాతీయార్థములకు
లోనగునట్లు జేయగలది యగును.

“ఇంత క్రొత్తదయిన సమన్వయమందు
గత సాదృశ్యములు నిశ్చయ సూచనలు
కాగలవా యనినీ, దానియందుండి అధి
కాంత రంగికముగను స్వతంత్రముగను
యుద్భవించి దాని సంశ్లిష్టతలకు సరిపోవు
నట్టి మఱియొకటి పరిణమింకూడదా

యనిన్నీ ప్రశ్నించవచ్చును. కాని మానవ
జాతి క్రొత్త సమస్యలను సంధించునపుడు
కూడ గతానుభవము పైననూ దానంజేసి
గత హేతు సాదృశ్యములపైనను వర్తిం
చును. క్రొత్త భావములను గ్రహించు
నపుడు సయితము వాని కదిగతమందొసం
గిన రూపములయందే నడుచును. అతి
ప్రాధాన్యమయిన విప్లవములయందును
తప్పించుకొనరాని ఈ యవిరామసూత్రము
క్రొత్త పద్ధతి హృదయమందు విడువక
నిలిచియుండుటను చూడగలము. ఇంతే
గాక, ప్రత్యేక జాతీయాభిప్రాయ మంతరిం

మా న వ ఐ క్య తా శ య ము

చుటయో లేక అన్నియు సయోధ్యను
గల్గియుండుటయో యను నీ 'రెండుశక్తులు
కలిసి తమ వివాదమును పరిష్కరించు
యేకమార్గ మగుచున్నది.

“గత్యంతరములేని యీ రెండుమార్గ
ములునూ మేము కనిపించిన మూడు
రూపములునూ తీవ్రాక్షేపణలను తప్పించు
కొన లేవు. కేంద్రీకృతమయిన ప్రపంచ
రాజ్యము యాంత్రీకృతైక్యతాశయ విజ
యమునే సూచింపగల్గు. మానవ జీవితము
యొక్క బలాభివృద్ధియందు త్రోసివేయ
రాని యంశములయిన వ్యక్తి యొక్క

స్వతంత్ర జీవనము జనులయొక్క స్వతంత్ర
 బహుళత్వములను మితిమీరి యణచుటయే
 తప్పనిసరి కాగలదు. అయ్యది స్థిరమయి
 తన సూచనల నన్నిటిని పూర్తిచేసినచో,
 జీవన వినష్టి స్వబ్రతయందును, లేదా రక్ష
 యొనర్చు నూత్నపరిణామ శక్తివలన సర్వ
 మును విచ్ఛిత్తి గాంచుటయందును పరి
 సమాప్తి నొందగలదు. యాంత్రికోప
 భావము సుళువుగా హేతువాద మభిమా
 నించునది యగు. దాని పూర్ణవికాసము
 కోరతగినది, యవసరమైనది తప్పనిసరి
 మైనదిగా కన్పించవచ్చు. కాని దాని

మా న వ ఐ క్య తా శ య ము

యంతము మునుపే విధి కృతమైనది.
కేంద్రీకృతమైన సాంఘికరాజ్యము భవి
ష్యత్తునం దవసరమే కావచ్చు. దాని
నుండి కల్గు ప్రతీకారము అట్లే అవసర
మైనదగు. దాని యొత్తిడి జ్ఞాస్తియగు
కొలది విప్లవకారియగు అరాజకమునకు
సంబంధములయిన ఆధ్యాత్మిక, జౌద్ధిక,
ప్రాణిక, అనుభావిక సూత్రముల వ్యాప్తి
చే నది యెదుర్కొనబడును. అటులనే
కేంద్రీకృత యాంత్రికోప ప్రపంచరాజ్యము
సయితము చివర కాలాటిశక్తిని తనపై
కెగయ లేవనెత్తగలదు. సంయుక్త విధా

తొ లి ప లు కు

నము కూడ యొకే నమోనాకు చేరిన
సంస్థలను ప్రక్రియలను తప్పనిసరిగా నిర్మిం
చి స్వల్ప తేడాలు మాత్రము ప్రసరింప
నెడమిచ్చు. కాని దానితో బహుత్వా
కాంక్షీయగు ప్రకృతి తృప్తినొందియుండ
జాలదు. గట్టిగా కట్టుబడని పరిసంఘము
మధ్యాద్ధామశక్తులకు సిద్ధోపకరణము
కాగలదను ఆక్షేపణకు గురియై, స్థిరపడ
లేక, యేదోయొకవైపునకు తిరిగి, కేంద్రీ
కరణము నందుగాని లేక ఐక్యతావిచ్ఛిత్తి
యందుగాని పరిసమాప్తి కాగలదు.

“జాతికి ఐక్యజీవనావశ్యకతను యెఱుక

మా న వ ఐ క్య తా శ య ము

పఱచుచు స్వతంత్ర సూత్రము నభిమా
నింప ప్రబల దోహదమొనర్చు నూతన
చైత్య-మానసికభావమే యావశ్యకమగు
రక్షణ ద్రవ్యమగుచున్నది. జాతియొక్క
మత మావైపును సూచించు ప్రవర్తనాన
మగు శక్తిగా కన్పించుచున్నది. మానవ
ఏకత్వభావము నది కల్గియున్నది. జాతి
భావమును కల్గియున్నది. అయినను
మానవ వ్యక్తిత్వమును మానవ సహజ
సాంఘికరణమును ఆమోదించుచున్నది.
కాని దాని ప్రస్తుత బౌద్ధికరూపము అంత
చాలినదిగా కన్పించదు. భావము శక్తివంత

మైయున్నను జాతియొక్క జీవన సర్వస్వమును తన బింబమువలె పోతపోయి నంత సమర్థముకాదు. మానవ స్వభావమందలి యహంకారమున కది యత్యధికమగు తావొసంగుచున్నది. ముఖ్యముగ హేత్వర్థము పయి నాధారపడుచు యాంత్రికోప పరిష్కారమునకే మిక్కిలి తోడ్పడుచున్నది.

“జాతియొక్క ఆధ్యాత్మిక మతమే భవిష్యత్తును గూర్చిన ఆశ. ఇట్లనిన బుద్ధితో గూడిన విశ్వాసవిషయమై సాధారణముగ విశ్వమయమతమును నది మా యుద్దేశము

మా న వ వి కృ తా శ య ము

కాదు. ఈ సాధనముచే నైక్యత సాధింప
మానవజాతి యత్నించినది. విఫలమైనది.
విఫలమునకే అర్హమైనది. ఏలన విశ్వ
మయ మతమనునది లేనేలేదు. అంతరాత్మ
యొక్కటియే. ఆత్మాభివ్యక్త విధానము
నందలి బహుళత్వమును స్వతంత్రమును
ఆధ్యాత్మజీవన అన్నిటికన్న ఎక్కువగ
పట్టు పట్టుచున్నది. రహస్యాత్మయొక్కటి
గలదనియు, దానియందందరము యొక్క లే
యనియు, భూమియందు మానవత్వము
దాని యుత్కృష్టో ప క రణ మనియు,
ఇక్కడ మానవునియందు జాతియందది

క్రమముగ నభివ్యక్తమగుచూ, ఈ జ్ఞాన
మందు జీవించి భూమిపయి దివ్యాత్మ
రాజ్యమును సాధింప హెచ్చగు ప్రయత్న
ము చేయవలెననియు, దీని యర్థము.
మన జీవనసూత్రము ప్రధానముగ మన
తోడివారల నందఱితోడి యేకత్వమేయగు
చున్నది. సహకారసూత్రమందుమాత్రమే
కాదు. అగాధమగు సోదరత్వము, వాస్త
వము అంతరంగికమగు సమత్వ ఏకత్వ
భావము అగుచున్నది. తన తోడిజనుల
జీవనయందు మాత్రమే తన పూర్ణజీవనము
కలదని వ్యక్తి యుపలబ్ధి గాంచవలెను.

మా న వ ఐ క్య తా శ య ము

వ్యక్తియొక్క సంపూర్ణము స్వతంత్రమగు
జీవనమందే తన స్వీయసిద్ధి సుస్థిర సౌఖ్య
ము నెలకొనబడగలవని జాతి యుపలబ్ధి
గాంచవలెను. ఈ మతమే ముక్తికి
మార్గము కాగలదు. దీనియందిమిడియున్న
దాని నంతయు విపులము చేయవలెనన్న
ఇక్కడ తలపెట్టరానంత గొప్ప కృషి
కాగలదు. తుదిమార్గ మీఞాయనే యున్న
దని సూచించిన చాలును. మిగత
యన్నిటివలె నిదియు నొక భావమే అయిన
యెడల అన్ని ఆశయముల త్రోవనే ఇదియు
పోగలదు. మన జీవనమందలి సత్యమేయైన

యెడల సర్వము దేనికొక్కై యత్నించు
 చున్నదో ఆసత్యమే కావలెను. దానియందు
 ప్రాధాన్యము, అంతరంగికము, పూర్ణము,
 వాస్తవ మగు మానవైక్యతను సిద్ధింప
 జేయు సాధనమును కనుగొనగలము.
 చైతన్య-మానసిక ఏకత్వమును సృజించు
 ఆధ్యాత్మిక ఏకత్వము జీవన ఏకత్వమునకు
 బలమగు ప్రాపక మొసంగి ఉత్తమతరమగు
 మానవజీవనకు పునాది కాగలదు.

“జాతీయం దీ వికాసము శీఘ్రముగ
 గల్గినచో ఐక్యతను గూర్చిన సమస్యను
 వాస్తవ మార్గమున అంతస్సత్యము నం

మా న వ ఐ క్య తా శ య ము

దుండి బాహ్యరూపము వఱకు పరిష్కరింప గలము. అంతదనుక యాంత్రికోపసాధనలచే దానిని సాధించు యత్నము సాగవలెను. ఈ సత్యమును యుపలబ్ధిగాంచి, తమయందు వికసింపజేసి, యాంత్రికోప దృక్పథమునుండి మానవుని మనస్సు విముక్తిగాంచ సిద్ధంబయినచో, ఆత్మసత్యము ప్రవేశించి జాతిని సాధ్యముకాగల యుత్కృష్టసుఖము సంసిద్ధి వీనికి కొనిపోగలదు.”

ఈ గ్రంథము పుస్తకరూపమున ప్రచురించుటకు పూర్వము ముప్పది సంవత్సర

తొలి పలుకు

ములకు పైబడిన కాలమునందు వ్రాయబడిన దగుటచేతను, మధ్య కాలములో రెండవ ప్రపంచ సంగ్రామము లోనుగాగల పలు మహత్తర సంఘటనలు జరిగియుండి యుండుటవలనను, ప్రచురుణ కాలమున యీ విషయముల నన్నిటిని, 'రచనోత్తర' మను ఆధ్యాయమున సమగ్రముగ పరిశీలించి వ్రాసిరి. దాని యందలి భాగాను వాదముకొంత నిందు జతపఱచుచున్నాము.

“ప్రస్తుత ప్రపంచ పరిస్థితులలో నత్యవమాన దాయకమగు విషయములను అపాయకరములగు సాధ్యతలను పరిశీలించే

మా న వ ఐ క్య తా శ య ము

నప్పుడు సయితము యేదో యొకవిధమగు
ప్రపంచ-ఐక్యత అవసరము తప్పనిసరియని,
మేమవలంబించిన యా లో క న ము ను
మార్చి నగత్యమేమియు లేదని, మేము
తీర్మానించుచున్నాము. ప్రకృతి గతిప్రవా
హమును, పరిస్థితుల బలత్కారమును,
మానవజాతియొక్క భవిష్యద్వర్తమానా
వశ్యకతయూ దాని ననివార్యమైనదిగ
చేయుచున్నవి. మొత్తము ప యి మా
తీర్మానము లన్నియును, హేత్వర్థాభి
మాన రూపములును, యొకటిగాక మఱొ
కటి లేక యొకటివెంట నొకటి వికసింప

తొలి పలుకు

నది గైకొను సరణులునై నిలువగలవు.
 తుది ఫలితము ప్రపంచ రాజ్యనిర్మాణమే
 కావలెను. అన్ని విధములగు పరాధీనత
 లును బలత్కార నియంత్రితమగు మానత్వ
 మును యొకరి కొకరు లొంగి యుండుటయు
 ను ఇవి మొదలంట నశించిపోయిన స్వతం
 త్ర జాతుల పరిసంఘమే కాగలదు. కొంద
 అధికమగు నైజప్రభావ ముంచుకొన గల్గి
 నను యందఱును సమానస్థితి నే గల్గియుం
 దురు. అనిబద్ధసమాఖ్య ప్రపంచరాజ్యము
 నకు చేరిన జాతులకు యపారమగు స్వతం
 త్రము నియ్యగలదు, కాని యిది మధ్యా

మా న వ ఐ క్య తా శ య ము

ద్దత లేక ఆత్మ విభాగ సూచనలు పనిచేయుట కెడమియ్యగలదు. పరిసంఘ మట్లగుటచే సర్వత్ర వాంఛనీయమైనది. మిగిలిన దంతయు సంగతి సుగమనంబు వలనను, భావముల కొసంగబడిన సాముదాయక సమాధాన స్వరూపముల వలనను, భవిష్యత్తులో పెరుగగల యావశ్యకతల వలనను నిర్ధారణ జేయబడగలదు. ఈ విధమగు ప్రపంచ సమాజము చిరకాలము జీవింపగలదు, స్థిరస్థాయి నొందగలదు. ఇది త్వరమగు జగత్తు. కొంత కాలము వఱకు అనిశ్చయములు ఆపదలు యెదుర్కొని

బాధించగలవు. నూతన భావములు శక్తులు
 బయల్పడి విప్లవకర సూచనలకు నిరూపింప
 బడిన నిర్మాణమునకు లోకమైనై, మానవ
 జాతి మానసముపయి వాని ప్రభావమును
 చూపించగలవు కాని, ప్రధాన కర్తవ్య కా
 ర్యము పరిగృహీతంబయినది. జాతి యొక్క
 భవిష్యత్తు నిశ్చయింపబడినది. మాన
 వైక్యతాశయము యీ దేర్చబడని, సఫ
 లము కాని ఆశయమేకాక నిర్వహింప
 బడిన విషయమై దాని సుసంరక్షణము
 ఐక్యతంగాంచిన మానవుల వశము చేయ
 బడినది. దాని భవిష్యత్తు దేవతల చేతిలో

మా న వ వి క్య తా శ య ము

నుండగలదు. జాతియొక్క స్థిర జీవనను దేవత లుపయోగింప గల్గిన అక్కడ సుర క్షితముగ విడువవచ్చును.”

“మా యీశ్వరహము, పన్నుగడ, యిప్పటికి ప్రధాన సూత్రములను మాత్రము సమగ్రముగ వివరింప నెడ మిచ్చినది.”

జగదోద్ధారణకై మూర్తీభవించిన దైవము, జగత్పావన పుణ్యమూర్తియగు శ్రీఅరవిందులు మహోత్తమ ద్రష్టయై మానవజాతి జీవనపరివర్తనమును గాంచి సూతన యుగాగమన తత్పరతంజెంది దివ్య

జీవనోన్ముఖింబయి పురోగామి యగుటకు
 సత్యం బుతం బృహత్తను—విజ్ఞానము—
 పరమనస్సు—భౌతికమునందవరోహించుట
 తప్ప గత్యంతరము లేదనియు దాని యవ
 రోహణము తప్పనిసరి యనియు నివ్య జీవ
 నంబను బృహత్త్వ శాస్త్రమునందు
 సుదీర్ఘముగ ప్రవచనముచేసి, వ్యక్తి యీ
 సత్యచేతనకెట్లు తా నారోహించునది
 యోగసమన్వయము నందు విపులపఱచి,
 సంఘ మీ దృక్పథమునుండి యేలా పరి
 వర్తనము గాంచవలసినది మానవయుగ
 మను సంఘ వికాస తత్త్వమందు నిరూ

తొ లి ప లు కు

పించి, జాతీయంతయు నైక్యతసిద్ధి నేలా
 బడయగలది మానవైక్యతాశయ మందు
 సూచించి, పరిణామమందలి తుది లక్ష్యమైన
 విజ్ఞానము లేక పరమనస్సవరోహణచే
 మాత్రము ప్రతిష్ఠింపబడగల దివ్యజీవనము
 ప్రాచీన వేదాంత సత్యములకన్న భిన్న
 మైనది కాదని రూఢి పఱచుటకు వేదరహ
 స్య మను వ్యాసములలో వేదఋషు లుప
 యోగించిన సాంకేతికముల పరిశీలనము
 చేసి యవి తెలుపు భావములను స్ఫుటముగ
 తేల్చి వేదము ప్రతిపాదించునది అమృ
 త త్వము దివ్య జీవనమని తేటపఱచి, ఈ

దృక్పథమునుండియే ఈశ - కేన యుపని
షత్తులకు భాష్యములు వ్రాసిరి. శరీరధారి
కర్మ యొనర్చుచూ యాత్మయం దెట్లు
జననంబందగల్గి పరమశాంతిని అవ్యయ
పదమును యెట్లుజేరునది గీతావ్యాసముల
యందు సూచించిరి.

ఈ కేనోపనిషద్భాష్యము చాలాపెద్దది.
దీనిని తెనిగించ నవసరంబయిన సాధన
సంపత్తి, ఉభయ భాషా ప్రవీణత, వ్యాకాటి,
రచన సౌష్ఠ్యము, అన్నిటికన్న మిన్నగ
శ్రీఅరవిందుల తత్వోపలబ్ధి యివన్నియు
శ్రీవారియందలి భక్తి శ్రద్ధలు తప్ప మా

కించుకేని లేమింజేసి మూలము మాత్రము
 శ్రీ వారి ఆంగ్ల అనువాదము తెనుగు
 అర్థముతో ప్రచురింపబూనినాము. భాష్య
 ము పూర్తిగ లేనిదే తమ దృక్పథమునుండి
 శ్రీఅరవిందు లేలా సమర్థించినది బోధ
 పడదు కాన శ్రీవారి యీ పూహ మం
 దలి లక్ష్య మేమైనది దానిని సిద్ధి బొందు
 టకు సాధన విధాన మేమైనది అదియే
 సత్యములపయి నాధారపడినది తెలుప
 వలసిన, యవసర మేర్పడినది. ఈ విషయ
 ముల నీ తొలిపలుకునందు సమగ్రముగ
 వినరింప ప్రయత్నించితిమి. జీవు డహం

కార బద్ధుడు. ఈ బంధమును త్యజించి
 ఆత్మయందైక్య మయి ఆత్మశక్తిచే తన
 సర్వ సత్తాను-యెల్ల భూమికలతో కూడిన
 పురుషుని—పూర్ణము గావించి, తనయం
 దాత్మ యభివ్యక్తమగుటచే సర్వజీవులను
 జగత్తంతయు తనలో దర్శించి దానంజేసి
 కేవలానందభరితుడై, మార్గమందు నివిష్టు
 లయినవారికి తోడ్పడుచు, సంఘము సయి
 త మాత్మాయత్త మగుటకు తోడ్పడి, ఆ
 తీరుననే జాతీయంతయు ఐక్యతంగాంచ
 సాయంబొనర్చి, స్వతంత్రము ఐక్యత సమ
 రసముల నెలకొల్పి, జగత్తంతయు దైవము

తొలి పలుకు

యొక్క బింబముగ జేసిననే నవయుగా
 గమనంబగు. మఱొకమార్గము లేదు.
 ఇదంతయు సృష్టిహేతువైన పరమనస్సు
 యిప్పటివలె మడుగుననుండికాక బాహ్యు
 ముగ భౌతికమందు సయితము వర్తింప
 మొదలిడిన నెల్ల వక్రతలు పాపములు
 క్షయించి యాత్మశక్తియగు నా పరమన
 శ్శక్తిచే వాంఛనీయంబయిన వాని యన్ని
 టితో సంశోభితంబయి స్వేచ్ఛ, సమత్వ
 ము, భాతృత్వము ఐక్యత సంపూర్ణతలతో
 తులతూగి ఇక్కడ ఇహమందే యీస్థితి
 సాధింపబడుట మే నూతన యుగాగమ

తొ లి ప లు కు

నము. దీనికి కీలకము పరమనశ్చక్తి-లక్ష్మ్య
ము-ఆత్మ. ఇదే శ్రీఅరవిందుల నిజతత్వ
స్వరూపము సూక్ష్మముగ. దీనిని తత్త్వతః
కొంతకు కొంతైన నెఱింగితిమేని కేనోపని
షత్తునందలి భావసరణి యిందు చేర్చి
యున్న భాష్య సంగ్రహనువాదము నుండి
బోధపడగలదని నమ్ముచున్నాము.

ఉ ప స ం హా ర ము

కీ)స్తుశకము పందొమ్మిదవ శతాబ్ద
మూడవపాద చివరకాలమది. బ్రిటిషు
ప్రభుత్వాధికార బంధనమును తొలగించు
కోన నిండియనులు చేసిన తుది సాయుధ
తిరుగుబాటు నణచి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య
ములో నిండియానప్పుడప్పుడే కలుపుకొన్న
సమయమది. భౌతిక-పదార్థ-శాస్త్రపరిశీ
లన పటిమ వలనను పరిశోధనానుభవ
శాస్త్రములనుపక్రమించి వానియందపార

విజ్ఞతంబడయుటచేతను పాశ్చాత్యులెల్ల
 డల ప్రకృతిశక్తుల వశపఱచుకొని బాహ్య
 జీవనవికాస మింతింతయనరాని యాన్న
 త్యమునకు గొనిపోయి తమ జయోత్సా
 హములచే ప్రాక్షేషీయుల దిగ్భ్రమనొంద
 జేసి ఇండియనులనే గాక మిగత ఆశియా
 దేశీయుల నందఱిని రాజకీయముగ పరా
 ధీనులం గావించి యంతటితోవిడువక తమ
 తమ స్వీయసంస్కృతుల సయితము విస్తృ
 రించి భయావహాంబయిన పర ధర్మ మవ
 లంబింపజేసిన యుగమది. 'బాహ్యజీవన
 యొక్క ఊణాంబగురములగు విచిత్రములచే

కండ్లు భ్రమింపజేసినట్టి భౌతిక, యాంత్రిక
 పరిజ్ఞాన జయభేరులచే చెవులు బధిరము
 కావింపజేసినట్టి' పాశ్చాత్యులు తమలో
 తాము సౌజన్య సౌహార్దముల గోల్పోయి
 యొండొరుల యెడ వైషమ్యాసూయ
 భావముల పెంపుజేసికొనుచు కయ్యమునకు
 కాలుదువ్వుచున్న గోజులవి. ప్రాక్షేపము
 ముఖ్యముగ నిండియా మేల్కొనుచున్న
 యుషక్కాలమది. 'ఉత్కృష్టాధ్యాత్మిక
 మహా పురుషుడగు శ్రీరామకృష్ణపరమ
 హంస' మహత్తరంబగు నాధ్యాత్మిక
 ప్రవాహమును ప్రతీచిపయి మరలించి

తీవ్రపిపాశితులగు పాశ్చాత్యుల పునీతుల
 గావింపనోపిన భగీరథులకై వేచియున్న
 తరుణ మది. జగమంతయు బ్రహ్మయే
 యైయును జీవన నంతకంత పరిత్యజించి
 బ్రహ్మయందై కృత గాంచుటే మానవుని
 కర్తవ్యమని గట్టిగానమ్మిన ఇండియా, యు,
 జగన్మూలమవేద్యము అవిజ్ఞేయ మగుటచే
 తా నాత్మను పరిత్యజించి జీవన వికాసమే
 ప్రధాన కర్తవ్యముగ నమ్మిన ప్రతీచియు,
 జీవనను యాత్మశక్తితేజములచే వికసింప
 జేయుటయే కర్తవ్యమని గ్రహింపనున్న
 సంధ్యాకాల మది. అట్టి ఈ తరుణమున

తీవ్రపిపాశితులగు పాశ్చాత్యుల పునీతుల
 గావింపనోపిన భగీరథులకై వేచియున్న
 తరుణ మది. జగమంతయు బ్రహ్మయే
 యైయును జీవన నంతకంత పరిత్యజించి
 బ్రహ్మయందై కృత గాంచుటే మానవుని
 కర్తవ్యమని గట్టిగానమ్మిన ఇండియా, యు,
 జగన్మూలమవేద్యము అవిజ్ఞేయ మగుటచే
 తా నాత్మను పరిత్యజించి జీవన వికాసమే
 ప్రధాన కర్తవ్యముగ నమ్మిన ప్రతీచియు,
 జీవనను యాత్మశక్తితేజములచే వికసింప
 జేయుటయే కర్తవ్యమని గ్రహింపనున్న
 సంధ్యాకాల మది. అట్టి ఈ తరుణమున

తొలి పలుకు

(సర్వోత్కృష్టమగు, సృజనశక్తివలన)యవతరించెద'నని పల్కెను గాన కేవల ధర్మస్థాపనమేగాక జాతి తనను, భగవంతుని, చేరజేయజాలినత్రోవను ప్రస్ఫుటముగ తాననుసరించి చూపెట్టుట దుష్కృతులను వినాశముజేయ సుకృతుల నియోగించి ఉత్సహించుట యనునీ మహాత్కార్య నిర్వహణమునకే భగవంతుడు శ్రీ అరవిందమూర్తియై యానాడవతరించె.

ప్రాకృచ్ఛిమములని రెండుగా విడిపోయి విభిన్నమార్గములుగ పరిణమించిన మానవ సంస్కృతి నాదినుండి సమరసమొనర్చి

ప్రాకృశ్చిమ జాతులనన్నింటి నై క్యమానవ
 జాతిగ యొనర్పజాలిన భావముల సూచ
 నల విపులముగ నిరూపింపవలసి యుండెను
 గాన పాశ్చాత్య సంస్కృతియందు ప్రత్య
 త్తాను భవము బడయుటకే చిరుతవయస్సు
 ననే యిండ్లాండు నకు జేరి ఇండియను
 సివిల్స్వీసు పరీక్షకు చదువుట యొక
 నిమిత్తముమాత్ర మగుచున్నదికాని తండ్రి
 యనుకొనినట్లు బ్రిటిషుపాలకవర్గమునుచేరి
 యున్నతపదవి నలంకరించుట కానేరదు.
 జన్మతః తమ సంస్కృతి హైందవ వ్యుత్పన్న
 తకు చేరినదై నను బరోడాయందున్నకాల

మున ముఖ్యముగ నిండియా విముక్తికొఱ
 కైన విష్ణవ క్రియాకలాప సన్నాహము
 నందే నిమగ్నులయి యున్నను విశుద్ధార్థ
 సంస్కృతి సంగ్రహణముననే గడుప నిమి
 త్తంబయినది. చివరికీ ప్రాక్సంస్కృతియం
 దనుపమ ప్రత్యక్షానుభవము గాంచుటకే
 కారాగారవాసమునూ నిమిత్తమైనది.
 అప్పటినుండి తాము చేయనున్నదియు
 దానిని నిర్వహించు మార్గమును స్ఫుట
 ద్రష్టమగుటచే నా పనియందే నలుబది
 సంవత్సరముల కాలము గడపిరి.

ఈ మహత్కార్యక్రమ మేమైనది తమ

జన్మదినమును ఇండియా స్వతంత్రము
గాంచిన రోజయిన 1947-వ సంవత్సరము
ఆగష్టు 15-వ తేదీన శ్రీవారొసంగిన సం
దేశమునకలదు. ఇది యైదు తెరగులు.
“ఒకటి, ఇండియా పరాధీనతనుండి విముక్త
మయి స్వతంత్రమును ఐక్యతయు గాంచుట;
రెండు, ఆశియాయును స్వేచ్ఛనుగాంచి
పూర్వమందువలె మానవజాతి యభివృద్ధికి
తోడ్పడుట; మూడు, జాతీయంతయు తమ
తమ ప్రత్యేక జాతీయజీవనను గోల్పోక
సమ్యక్సం పూర్ణైక్యతనుగాంచుట; నాల్గు,
ఇండియా తన యాధ్యాత్మికజ్ఞానమును,

జీవనను ఆధ్యాత్మికముజేయు సాధనను,
మానవజాతికంతయు నొసంగుట ; ఐదు,
చేతనను యొక యున్నతస్థాయికి కొనిపో
వుటచే మనుజుని నాదినుండి యెదుర్కొనెడు
సృష్ట్యాంతర్గత గూఢసమస్యల నన్నింటి వి
ప్పగల పరిణామమందలి క్రొత్త మెట్టునూ.”

వీని నెంతవఱకు సాధించినది ఆ సందే
శము నందే కలదు. “ఇండియాకు స్వతం
త్రము వచ్చిన దే కాని అది చిద్రము
విచ్చిన్నమైన స్వతంత్రము..... ఆశియా
మేల్కొన్నది. చాలాభాగములు విముక్త
ములైనవి తక్కినవి రేపోమాపో స్వతంత్ర

ము గాంచ గలవు.....జాత్యైక్యత
 త్రోవకు వచ్చినది. అసమగ్రముగ నెనప్ప
 టికి సాంగోపాంగముగలదై మిక్కుటమగు
 కష్టముల నెదుర్కొనుచున్నది... ఇండియా
 నుండి ఆధ్యాత్మికప్రదాన మప్పటికే
 ప్రారంభమైనది... కాలవాహిని యందలి
 విపత్తు లధికాధికుల దృష్టిని ప్రబోధముల
 వైపేగాక చైత్యాధ్యాత్మిక సాధనలవైపు
 కూడా మరల్చు చున్నది.....కడపటిది
 యింకా ఇండియాయందును ప్రతీచి యం
 దును దూరదృష్టిగలవారల వ్యక్తిగతా
 శయు, ఆశయము, లక్ష్యమే. ఇందునూ

తొలి పలుకు

కష్టము లనేకములు, దుర్ఘటములు. కాని
 తీవ్రసంకల్పమున్నచో వానిని దాటగల
 ము. ఇదియు నాత్మ యంతచ్ఛేతనాభి
 వృద్ధులచే గల్గకూడినది గాన ఇండియా
 నుండే ప్రారంభించి సాగవలెను. విశ్వమం
 తయు వ్యాపింపవలసినది యైనను ఇండి
 యాయే యీ యత్నమునకును కేంద్రము
 కావలెను.”

ఈ మహత్కార్యముల బాల్యమాదిగ
 సంకల్పించి ఇప్పటికి ఫలింప ప్రారంభించు
 టను చూడగల్గిన శ్రీవాసు, ఇవన్నియు
 నిండియా స్వతంత్రమున కనుసంధానము

లును ఇండియా భవిష్యత్తార్థ కలాపము
లకు చేరినవియు నుని యుద్ధోషించినారు.

స్వతంత్రసిద్ధి కల్గిననే ప్రాగ్దేశములు
తమ నిజ సంస్కృతియందు వికసించి
జీవనసత్యము నెడ ప్రబోధముగాంచి యా
త్మజ్ఞానము నద్దానితో క్రొత్త పొందిక
గల్గింప సమర్థములగును. ప్రతీచియు
నాత్మసత్యమునకును అభ్యాత్మజీవనసాధ్య
తకును ప్రబోధము గాంచినగాని జాత్యై
క్యత గాంచలేదు. కావున విముక్తినిొంది
నిజ సంస్కృతియందు పూర్ణ వికాసము

తొలి పలుకు

గాంచిన పాశ్చాత్యములందు ఇండియా
ముఖ్యముగ ప్రతీచికి తన యధ్యాత్మ
జ్ఞానమునే గాక జీవనను అధ్యాత్మికము
జేయు సాధనను యొసంగ నవసర మేర్పడి
నది. ఈ విశ్రుతకార్యమున కేకైక సాధ
నము పరమనస్సత్యావతరణమే తప్ప మ
తొక త్రోవ లేదు. పుడమిపయి జీవన
పరివర్తనమొనర్చి నూతన యుగాగమనో
పాయములుగ వ్యక్తి సంఘ జాత్యభ్యు
దయ ఐక్యతలను గడించుమార్గము యాచ
రణయం దెట్లు నీయైదు క్రియా కలాపము
లుగ వర్తించినది శ్రీవారు సూచినా రిందు.

ఈ మహోత్కృష్ట కార్యములను
'బాల్యమాదిగ సంకల్పించి యిప్పుడిప్పుడు
ఫలింప ప్రారంభించుటను చూడగల్గితి'
నన్న జగత్పావన వృణ్యమూర్తియైన శ్రీ
అరవింద యవతారమూర్తి యుక్తమణ
ము 1950-వ సంవత్సరము డిశంబరు 5-వ
తేది ఉదయం 1-26 గంటలకు.

ఈ యుక్తమణమునకు కారణ
మేమి? అంతర్భావమేమి? పర్యవసానార్థ
మేమి? యను నీసమస్యలు శ్రీవారి
మార్గావలంబులగు యంతేవాసులనే గాక
ప్రజల నందఱి నెదుర్కొనుచున్నవి. 'నా జీవి

తము బాహ్యమున మనుజులు చూచుటకు
 వీలుగాలేదు కాన నన్ను గురించెవ్వరును
 వ్రాయలేర'ని శ్రీఅరవిందు లొకచోట
 వ్రాసియున్నారు. అంతర్నిహితము అంత
 ర్వర్తితము నగు శ్రీవారి జీవన విశేష
 మునకు చేరినదే యీ యుత్క్రమణము
 ను. దీని రహస్యమును తెలిసికొనుట మన
 తరముకాదు. 'తెలియనిచో యూరకుండు
 ట మేల'ని శ్రీతల్లిగారొకచో నుడివిరి.
 అయినను శ్రీవారి రచనలే యంతకు
 మించిన సహాయసంపద - తాదాత్మ్యసిద్ధి-
 లేనప్పుడు కొంతకుకొంత సమాధానమును

సూచింపగలవు.

సృష్టివిధానమును గూర్చిన శ్రీవారి సిద్ధాంతమిది. “ఆత్మసృష్టికి మూలమే గాక దాని నంటియుండు సత్యమును దాని తుది ఫలితమునైయున్నది. అయ్యదచింత్యము, అవ్యయము, అనంతమయిన కేవలమే గాక సచ్చిదానందమును అగుచున్నది. సత్-సత్యము, చిత్-తపము, ఆనందము-జనః ; సత్యము, చిత్సక్తియుతము, ఆనందమయమగు పురుషుడు. ఈ పురుషుడే భూమిని విశ్వమునంతయు చుట్టుకొని పదంతలు మించియున్నాడనియు, విశ్వము

భూతములు యీ పురుషునిలో నొక్క-
 పాదమనియు, అమృతము స్వర్గము మిగత
 మూడు పాదములనియు వేదముద్ఘోషించు
 చున్నది. సువిస్తారమగు నీ విశ్వము సృజిం
 ప బడుటకు పూర్వము, వ్యక్తముకాక
 ముందు, యీ పురుషుడు-బ్రహ్మము-ఆత్మ-
 ఏకంసత్ అనియు సచ్చిదానందము లేక
 సంక్షేపముగ చెప్పనడ ఆనంద మనబడు
 చున్నది.

“ఈ విరాట్టానందు ‘బహుస్యాంప్ర
 జాయేయేతి’ యను ఆనందేచ్ఛ కల్గిన
 తైకమైన సచ్చిదానందము, సత్-చిత్-

ఆనందము అనుత్రికము, విడివడని త్రయ
 మగుచున్నది. అభివ్యక్తము కానున్న
 వానిని తెలిసికొను సర్వజ్ఞత, అభివ్యక్త
 ము చేయజాలిన సర్వశక్తిత్వము, అభివ్యక్త
 మగుటయందలి యనంతానందము లా
 విరాట్టును వదలని త్రయంబయి యిచ్చా
 గ్రహణ జ్ఞానములను మూడగు ముఖ్య
 మనోసూత్రములను కల్గియుండుట చేతను,
 అయ్యవి పరమునకు చేరినవై స్వతఃసిద్ధ
 మగు యపార శక్తియుతములగుట వలనను,
 యింకను త్రైకంబయిన త్రయంబను విజ్ఞా
 నము-పరమనస్సు-సత్యం ఋతం బృహత్తు

-సత్యచేతన, యవరోహణ ప్రక్రియ
యందలి ప్రథమ సోపానము, పరమును
సృష్టిని సంధానమొనర్చు సంధానసూత్ర
ము, మహావెలువడినది.

“సత్ - చిత్ - ఆనందముల యందు చివ
రది యైన జనః-ఆనందము- బహుత్వము
నొంది యేకత్వమును గోల్పోని భిన్నదైవ
ములయొక్క, విశ్వదేవతలయొక్క,
నిలయమగు యతిమనస్సను పరమనస్సు
యొక్క ప్రతినిధి, యవరోహణ ప్రక్రియ
యందలిరెండవ సోపానముగ యేర్పడినది.
ప్రత్యేకత ప్రాధాన్యమును వహించి

ఏకత్వము దూరీకృతముకాని స్థాయియిది.

“అతిమనస్సునందలి మూలసూత్రమైన
యేకత్వమును గోల్పోని బహుత్వము
ప్రత్యేకత ప్రధాన్యము వహించుటచే
నయ్య దీప్రత్యేకత స్ఫుటమగుకొలది తా
దాత్మ్యజ్ఞాన-స్వతఃస్ఫురణ-మనస్సను అవ
గోహణ ప్రక్రియ యందలి మూడవ మె
ట్టుగ పరిణమించుచున్నది. ఇందు దైవము-
పురుషు డంతర్నిహితంబగుట యంతర్వా
హ్యతంబగుట ప్రారంభమైనది.

“ఈ యంతర్నిహితత్వము మఱీ గాఢ
మగుకొలది స్వతఃస్ఫురణ మనస్సునందుండి

ప్రకాశితమైన మనస్సు అవరోహణ ప్రక్రియ యందలి నాల్గవ సోపానముగ వెలువడుచున్నది. ఇందు తాదాత్మ్యము సన్నగిలి ప్రకాశ ప్రభావము మాత్రము ప్రాముఖ్యమును గాంచుచున్నది.

“పురుషాంతర్నిహితత్వ మింకను జ్ఞాప్తియగుకొలది ప్రకాశితమైన మనస్సునందుండి యున్నతతర మనస్సు అవరోహణ ప్రక్రియయందు ఐదవ సోపానముగ వెలుయు చున్నది.

“ఇంతనటకు అజ్ఞానమునకు యెడమేర్పడలేదు. ఆనందము క్రమముగ నంతర్నిహి

తం బగుచున్నదేకాని ప్రత్యక్షప్రభావము
ప్రసరింపజేయుచునే యున్నది.

“అంతర్నిహితత్వము యంతర్నిలీనము
గ పరిణమించి ప్రత్యక్ష ప్రభావము తొలగు
కొలది యున్నతతర మనస్సు నందుండి
మనస్సు యవరోహణ ప్రక్రియ యందలి
ఆటవ సోపానముగ యేర్పడుచున్నది.

“చిత్తక్రియందలి చిత్-చేతస్సు-అంత
ర్నిహితంపగుచో శక్తి ప్రాణమయంబయి
యవరోహణ ప్రక్రియయందలి యేడవ
సోపానముగ విలసిల్లుచున్నది.

“చిత్తిం క ను అంతర్నిలీనంబగుచో

ప్రాణము కేవల విశ్వశక్తిగ మారి ఆకాశ
మగుచున్నది. సచ్చిదానందము నందలి
చేతనానందములు సృష్టి విధానమున క్రమ
ముగ యంతర్నిహితములు యంతర్విలీన
ము లగుటచే నాత్మ ఆకాశ రూపము
దాల్చినది. ఆత్మనః ఆకాశస్సంభూతః.

“విశ్వశక్తియగు నీ భౌతికశక్తియందలి
స్పందనము, సంక్షోభము, తగ్గుకొలది క్రమ
ముగ వాయువును, అగ్నియు, ద్రవపదార్థ
మును చివరకు ఘనమగు భౌతిక పదార్థ
ము—భూమి—ఏర్పడినవి. అనగా ప్రాణశక్తి
క్రమముగ యంతర్నిహిత మగుకొలది

పరమునందలి సత్తు మాత్రము ఖిగిలినదై
స్థూల పదార్థముగ పరిణమించినది. ఇది
య వ రో హాణ ప్రక్రియయందలి తుది
సోపానము.

“భౌతికపదార్థమునం దంతర్నిహితమై
యున్న ప్రాణశక్తి ప్రాణమయము వలని
యొత్తిడివలన బహిర్గతమగుట కుద్యుక్త
మగుచో పదార్థాణువులు జీవాణువులుగ
మారి ప్రాణవిచ్ఛేష్ట కనువగు భౌతికాధార
ముగల వృక్షజాతి, యోషదినిచయ, ముద్భ
వించినది. ఇది యారోహణ ప్రక్రియకు
మొదటిమెట్టు.

“మనోమయలోక యొత్తి డి వ ల న
ప్రాణమం దంతర్నిహితమైన మనస్సు యతి
ప్రాథమికస్థాయాయందు బహిర్గతమగుటకు
మొదలిడుచో క్రిమికీటక పశుపక్షాది
జంతుజాల ముత్పన్నమైనది. ఇది యారో
హణ ప్రక్రియయందలి రెండవమెట్టు.

“మనోమయము యొక్క యొత్తి డి
జాస్తియగుకొలది శరీర ప్రాణములయం
దంతర్నిహితమైన మనస్సు బహిర్గత మగు
చో మానవు డుద్భవించె. ఇది యారో
హణ ప్రక్రియయందలి మూడవమెట్టు.

“ఈ మనుజుడు సాధారణముగ భౌతిక

పదార్థముచే పోషింపబడు శరీరమును—
 అన్నమయకోశమును—దాని నంటియుండు
 అన్నమయపురుషుడును, శరీరాశ్రితమైన
 ప్రాణకోశమును దాని నంటియుండు ప్రాణ
 మయ పురుషుడును, శరీర యుపరిస్థితమైన
 మనోకోశమును దాని నంటియుండు మనో
 మయ పురుషుడును, వీనితోకూడినవాడై
 యున్నాడు. మనోమయకోశ పురుషు
 లింకను పూర్ణ వికాసమును గలిగియుండ
 లేదు. ఈ వికాసము జ్యోతిర్మయ మనో
 వర్గములగు ఉన్నతతర మనస్సాది మనో
 చతుష్టయమున కా రో హి ం చు కొ ల ది

తొలి పలుకు

కల్లును. ఆవల విజ్ఞానందమయ కోశములు
పురుషులు ప్రతిష్ఠితములగు. ఈరీతి ఆరో
హణ ప్రక్రియ క్రమముగ తుదిమెట్టును
చేరును. అంత సర్వకోశములతో కూడిన
పూర్ణ పురుషత్వమేర్పడు నిక్కడ, యిహ
మందు యీ శరీరముననే.

“ఈ పరిణామమంతయు నొక్కసారిగ
జరుగదు. అనేక కాలము పట్టును. కావు
ననే పునర్జన్మల యవసరమేర్పడినది. జనన
మరణములు సిద్ధికిగాను యేర్పడిన వేకాని,
ప్రతిబంధకములుకావు.

“కేవలమగు ఆత్మ నామరూపములతో

నభివ్యక్తమగుట కీ యవరోహణ యారో
హణ క్రియాత్మకమైన సృష్టి యేర్పడినది.

“మతొకవిధమున చూచినయెడల నీ
సృష్టియంతయు నిశ్చేతనము, అధశ్చేత
నము, చేతనము, అధప్రకాశ చేతనము,
పరచేతనము, వీనితో కూడినది అని తెలి
య నగును. అధిభౌతికమంతయు నిశ్చేత
నము ; అధిదైవతము అనగా మనఃప్రాణ
ములతో కూడినది అధశ్చేతనము, చేతన
ము, అధప్రకాశచేతనమగు; అధ్యాత్మము
పరచేతనము ; సర్వజగత్తుయొక్క యెల్ల
జీవులయొక్క వర్తనము నిశ్చేతనము

మొదలు పరచేతనము వజ్రకుగల చేతనాబ్ధి
పంచకముపయి నాధారపడియున్నది. వాని
యందుండి బయలుదేరుచున్నది.”

సృష్టివిధానం బిదియగుటచే ఆత్మయే-
సచ్చిదానందమే-జగత్తునకు మూలమును
దాని నంటియున్న సత్యమును దాని తుది
ఫలమును అగుచున్నదనుట తేటపడగలదు.

ఎల్లజీవులు తామాత్మాభివ్యక్త కేంద్ర
ములని గుర్తించి యన్నియు నాత్మబింబము
లగువజ్రకు జ్ఞానాభివృద్ధిగాంచుటే తమ
ధర్మమని యెఱుగవలెను. ఒక్కొక్క కాల
మందు, ఆరోహణము మనస్సుతో నిలిచి

జ్యోతిర్మయ మనో ప్రభావమింకను ప్రస
రించని కాలమందు, మానవు లీజ్ఞానమును
గ్రహింపజాలరు. దీని నెఱుక పఱచుట
కీశ్వరు డాయా కాలములకు తగిన ట్లవత
రించి కర్తవ్యాంశమును దానిని సమ
కూర్చు మార్గ మును చూ పెట్టును.
'అవజానంతి మాం మూఢాః మానుషీం
తనుమాశ్రితం' మనుష్యరూపము దాల్చిన
నన్ను, ఈశ్వరుని, మూఢులు తెలిసికొన
లేరు, సర్వభూతములకు మహేశ్వరుడైన
నా మహద్భావము నెఱుగజాలరు గాన;
సాధారణముగ యీశ్వరుని మహద్భావ

నిజతత్వస్వరూప మెఱుగని సమకాలికులు
యవతారమును గుర్తింపకపోవుటలో
చిత్రమేమియులేదు.

జడమునందు, భూమియందు, సత్య
చేతన — పరమనస్సు — యవరోహించి
యందు యిప్పటివలె మరుగునగాక బాహ్య
టముగ వర్తించుటకై తాను కృషి యొన
ర్చినది, యొనర్చుచున్నానని శ్రీయరవిం
దులు నుడివినది సత్యము. ధాత్రిపయి
దివ్యజీవన నెలకొల్ప నేకైక సాధనమగు
సత్యచేతన యొక్క స్వరూప మేమైనది
'దివ్యజీవన'మందలి కడపటి రెండధ్యాయ

ములలో తెలియపఱచినారు. మానవజాతి
పరిణామమందలి ప్రస్తుతపు క్లిష్టపరిస్థితిని
గూర్చి ఇందిల్లు వ్రాసినారు.

“భౌతిక ఆర్థిక జీవనమునకు అత్యధిక
ప్రాముఖ్యత నొసంగు యీకాలపు ఆశ
యము మనుజుని అధ్యాత్మికము నందు
నెనుకబడి, భౌతిక జీవనమునందు మాత్ర
ము వ్యాపకము జెంది, అభివృద్ధి నొందిన
మానవజాతి మనస్సంపదయును, పూర్ణ
వికాసము నొందిన వస్తుపరిజ్ఞాన శాస్త్ర
సహాయమునుగల్గి, తన యాద్య కిరాతస్థితి
యందు పునర్జన్మమొందిన నాగరికతకు చేరిన

దేయగును. ఈ యొక్కటా లేక ముఖ్యమగు ప్రాధాన్యత మానవజాతికిని పరిణామమునకే విపత్కరమగుచున్నది. నాగరికమగు రూపముతో వెనుకటి ప్రాణికభౌతిక యాద్యకిరాతకత్వ పునరుద్భవము మొదటి విపత్తు. దీనిని మన చుట్టంతయు చూచుచున్నాము. ముక్తిదాయకమగు ఆధ్యాత్మికాశయము లేనిదే యిది ముంచి వేయకలదు. ఈయవాంతరము తప్పినను మరొక విపత్తుకలదు. పరిణామప్రేరణ స్తంభించి యంత్రప్రవృత్తమైన స్థిరసౌఖ్య సంఘజీవనము, యే ఆశయము లక్ష్యము

లేనిజీవనము, మఱొక పరిసమాప్తి కాగ
 లదు. జీవుడు మానవస్థితికి రాగానే యతని
 లోనుండు అధ్యాత్మికావశ్యకతయే పరి
 ణామ ప్రేరణ యగుచున్నది. అదిలేనిచో
 అతను వెనుకబడి అంతా మొదలెత్తుకొన
 వలెను. లేక యితర ప్రాణములవలె పరి
 ణామప్రక్రియ విఫలమువలన అంతరించ
 వలెను.....ప్రస్తుతము మానవజాతి తా
 నెన్నుకొనవలసిన విధిని దాచినట్టి పరిణా
 మ సందిగ్ధతను యెదుర్కొనుచున్నది.
 ఏలన, మానవునిమనస్సు కొన్నివైపుల
 అత్యధిక వికాసమును జెందినది; యిత

తొలి పలుకు

రము లందు సంకుచితమై తోవగానక
 భ్రమజేందుచున్నది. విపుల దృష్టిగల
 మనస్సును, తాదాత్మ్యజ్ఞాన చైతన్యము
 ను యింకను ముందుకు రాలేదు. . . ప్రపంచ
 స్థితి యొండొంటి నెదుర్కొను మనోభావ
 ములును, వ్యష్టిసమష్టుల భౌతిక వాంఛ
 ప్రేరణలును, ప్రాణికకోర్కెలు హక్కులును,
 అజ్ఞాన జీవన ప్రోత్సాహములును, వ్యక్తుల,
 వర్గముల, జాతుల జీవనతృప్తికొరకయిన
 పిపాసయును, మెండగు పుట్టగోగులవంటి
 రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, అభిప్రాయము
 లును, యొకరినిచంపి తాము చంపబడు

టకు మానవులు దేనికొకటకు సిద్ధపడి యుం
దురో యా నినాదములును, లక్ష్యము
చేరుటకు అదే మార్గమును నమ్మకముతో
తమ స్వాధీనములోయన్న అపార భయం
కర సాధనముల నుపయోగించు యత్న
మును ఇవి కలసిన ప్రళయముగ నున్నది.
...సృష్టి హేతుకమును సమరసమైనర్చు
నట్టి అధ్యాత్మిక తేజాధీనము లోనికి రాని
యెడల వినష్టియే కాగలదు.”

మఱియు “పునర్జన్మ యితరలోకము”
లను అధ్యాయమునందిట్లు వ్రాసినారు.
“పుట్టుకకు ముందుండినట్లు చచ్చిన తర్వా

తను మిగులునది అంతరాత్మ...సాధారణ
ముగ మనముకోరునది అలా మన మనస్సు
ప్రాణము శరీరములు కూడ నిలువవలె
నని; యుగయుగమున శరీరము చావకుండు
మార్గమును కనుగొన చేయుప్రయత్నము
యందుకు తార్కాణము. మనఃప్రాణ శరీ
రములు అంతరాత్మయొక్క అమృతత్వ
దైవత్వములవంటి దానిని పొందగలిగిననే
యీ యత్నము సాధ్యంబగు. బాహ్య
మనోమయపురుషుడు మరణానంతరము
యండకల్గుటకు కొన్ని పరిస్థితులు కలవు.
అంతర్మనస్సు, అంతర్మనోమయ పురుషు

నితో నై క్య మ గు నం త శక్తివంతముగ
 బాహ్యమందు వ్యక్తిత్వమునొంది, అనం
 తము యొక్క ప్రవర్తనమన మగు వర్తన
 మున కున్నీలనమయ్యేనేని, అభివృద్ధికిగాను
 పూర్వ మనస్సును పరిత్యజించి క్రొత్త
 దానిని నిర్మించ నవసరములేకపోయినచో,
 నియ్యది లభించును. ఇట్లే ప్రాణమయ
 పురుషుడుకూడా. అలా జరిగినప్పుడు అంత
 రాత్మకును బాహ్యజీవునికిని మధ్యగల
 తెర భిన్నమై నిత్యమగు చైత్యపురుషుని
 ప్రతినిధులగు ఖాయపు మనోమయ ప్రాణ
 మయపురుషులు లోనుండి జీవమును

పూరించెదరు. అంత మన మనఃప్రాణ ప్రకృతుల విచ్ఛిన్నముగ, అప్పటికప్పుడు పుట్టినవిగాక, ఆత్మ సభివ్యక్తము చేయును. జన్మనుండి జన్మకు క్షయముగాక నిల్చియుండునవి యగు మన మనోమయ ప్రాణమయ పురుషులు. ఇదే అమృత త్వభావము. ఇది నిశ్చేతన భౌతిక ప్రకృతులపైని ఆత్మ యొక్క విపుల విజయ మగుచున్నది.

కాని, యీ నిలుకడ సూక్ష్మశరీరమునందే జరుగగలదు. పురుషుడు శరీరమును వదిలి యితర లోకములనుచేరి తిరిగి క్రొత్త శరీరమును దాల్చవలెను. ప్రభో

ధము గాంచిన మనోమయ ప్రాణమయ
పురుషులు సాధారణముగ విస్తరించబడు
నూత్తశరీర మందలి మనోమయ ప్రాణ
మయ కోశములను నిల్పుకొని క్రొత్త శరీర
మును ప్రవేశించి పూర్వమందుండి
యిప్పుడును యికమీదను యుండుటచే
నెల్లప్పుడున్నదను భావమును కల్గియుండు
రు. భౌతికశరీరమీ మాధ్వువలన నిలువ
బడనేరదు. ఏయిష్టాయముచేతనేని జరా
మరణముల భౌతికహేతువులను నిరోధించ
కల్గితిమేని,* అంతరాత్మాభివృద్ధికి కావల

* వస్తుపరిజ్ఞానశాస్త్రము లేక రహస్య

సిన మార్పున కెడమిచ్చునంతటి మార్దవ
ముగల ప్రవర్ధమానమగు డట్టమును నడ
కయు కలదయ్యేనేని శరీరము నిలువ
కలదు...నిజమైన అమృతత్వము ఆత్మ
యొక్క నిత్యతయే యగుచున్నది. శాతక
శరీర నిలుకడ ఇచ్చతో నంతముకాగలది

జ్ఞానము ఇవి శరీరము నిరంతర ముండగల
సాధనోపాయములను కనుగొన్నను అంత
రాభివృద్ధిని వ్యక్తపఱచుటకు అనుగుణ్య
మైనదిగా కాలేకపోయినచో ఆత్మ దానిని
విసర్జించుటకు యేదోమార్గమును చూచు
కొని క్రొత్త అవతారమునకు చేరును.

యును భౌతిక పదార్థము, మరణము, వీని పయి ఆత్మయొక్క ఇహ సంబంధమగు విజయమును యగుచున్నది.

సృష్టివిధాన మిదియగుటచే, ప్రస్తుత ప్రపంచ పరిస్థితియును మానవ పరిణామా వధి ఘట్ట మిట్టిదగుటచే, శరీరసిద్ధి లక్షణ మిట్టిదగుటవలన, శ్రీ తల్లి గారొక చో నుడివినట్లు మానవుడింకను యున్నీలనము

భౌతిక శారీరిక నిమిత్తములే నిర్మాణమునకు ముఖ్యము లేక నిజమగు కారణములు గావు. క్రొత్తజీవుడు పరిణమించుట కొరకగు నధ్యాత్మికావసర మే దానినిజాంతరార్థము.

గాంచకపోవుటచే, నవతారమూర్తియైన
 శ్రీఅరవిందులు పుడమిపయి దివ్యజీవనను
 ప్రతిష్ఠించుటే సృష్టి లక్ష్యమనియు, దానిని
 సాధింపనోపినది పరమనన్ను—సత్యచేతన
 —యొక్కటే యనియు, ఈ విజ్ఞానావరోహ
 ణము భౌతికమందు తప్పనిసరిగ జరుగ
 గలదు జరుగనున్నదనియు, పరమావధి
 యగు నీదివ్యజీవన అనుచరణయందు
 వ్యక్తి, సంఘ, జాతి, వీని యన్నింటియందు
 ఐక్యత, స్వేచ్ఛ, సమరసము, సౌందర్యము,
 అనందముల నెలకొల్పుటే యనియు, యి
 య్యది భౌతికమందే జరుగవలసినది కాన

శరీరము దివ్యసిద్ధి బడయవలెననియు, ఈ
సిద్ధికి సూక్ష్మశరీరము దానియందుగల చక్ర
ములతో అంతరాభివృద్ధిని జెంది అంతరా
త్మాభి వ్యక్తోపకరణముగ మార్గవము
అనువైనది యగుటయే విధియనియు, సూ
చించి, చివఱకు అమృతత్వము 'ఆత్మ
నిత్యతయే యనియు' భౌతికశరీరము ఇచ్చ
తో నంతము కాగలదనియు తేల్చియుండు
టచే, శ్రీవారి యుత్కృమణ మందలి
నిజాంతరార్థ మును పర్యవసానమును
తెలియనగు నొక్కింత.

సమాప్తము

శో నో ప ని ష త్తు

ప్రథమ ఖండము

కేనేషితం పతతిప్రేషితంమనః

కేనప్రాణఃప్రథమః ప్రైతియుక్తః ।

కేనేషితాం వాచమిమాంవదన్తి

చక్షుశ్శోత్రం క ఉదేవో యునక్తి॥

కేనో ప ని ష త్తు

కేన ఈషితం పతతి మనః కేన ప్రాణః
ప్రథమః ప్రేతి యుక్తః । కేన ఈషితాం
వాచం ఇమాం వదంతి చక్షుః శ్రోత్రం
కః ఉ దేవః యునక్తి.

By whom missioned falls the mind
shot to its mark? By whom yoked does
the first life -breath move forward on
its paths ? By whom impelled is this
word that men speak ? What god set
eye and ear to their workings.

ఎవని ప్రేరణమున త న ల క్ష్య ము పై
ప్రయోగింపబడి మనస్సు పడుచున్నది ?

ప్రథమ ఖండము

ఎవనిచే జోడింపబడి ప్రథమప్రాణ మద్దాని
మార్గముల ముందుకు నడుచుచున్నది ?
మనుజులు వచించు ఈ వాక్కు ఎవనిచే
ప్రేరితము ? ఏ దేవుడు నేత్రమును చెవిని
వాని పనులకు పూన్చుచున్నాడు ? (1)

శ్రోత్రస్య శ్రోత్రం మనసోమనో
యద్వాచోహవాచం స ఉ ప్రాణస్య
ప్రాణః । చక్షుషశ్చక్షు రతిముచ్యధీరాః
ప్రేత్యాస్మల్లోకా దమృతా భవన్తి ॥

శ్రోత్రస్య శ్రోత్రం మనసః మనః

కే నో ప ని ష త్తు

యత్ వాచః హ వాచం సః ఉ ప్రాణస్య
ప్రాణః చక్షుషః చక్షుః అతి ము చ్య
ధీరాః ప్రేత్య అస్మాత్ లోకాత్
అమృతాః భవన్తి.

That which is hearing behind the hearing, mind of the mind, the word behind the speech, that too is life of the life-breath, sight behind the sight, the wise find their release beyond and passing forward from this world they become immortal.

ఏది వినికి వెనుకనుండు వినికియో,
మనస్సుయొక్క మనస్సో, పలుకునకు

ప్రథమ ఖండము

వెనుకనుండు వాక్కోక్తి, అదియే ప్రాణము
యొక్క ప్రాణము, చూపు వెనుకనుండు
చూపు, ధీమతులు ముక్తి నావలగాంచి
ఈ లోకమునుండి ముందుకుజని అమరు
లగుచున్నారు. (2)

నతత్ర చక్షుర్గచ్ఛతి నవాగ్గచ్ఛతి
నో మనో నవిద్యో న విజానీమో
యథైతదనుశిష్యాత్ । అన్య
దేవతద్విదితాదధో అవిదితాదధి,
ఇతిశుశ్రుమ పూర్వేషాం యేనస్త
ద్వ్యాచ చక్షిరే ॥

కేనో ప ని ష త్తు

న తత్ర) చక్షుః గచ్ఛతి న వాక్
గచ్ఛతి నో మనః న విద్మః న విజానీమః
యథా ఏతత్ అనుశిష్యాత్ అన్యత్
ఏవ తత్ విదితాత్ అధో అవిదితాత్
అధి ఇతి శుశ్రుమః పూర్వేషాం యే నః
తత్ వ్యాచ చక్షిరే.

There sight attains not, nor speech
attains, nor the mind. We know not
nor can we discern how one should
teach of That; for it is other than the
known, and it is above beyond the

ప్రథమ ఖండము

unknown; so have we heard from the men of old who have declared That to our understanding.

అ చొచ్చి దృష్టి పాట నేటదు,
వాక్కు చేఱనేటదు, మనస్సు అందలేదు.
దాని నెటుల బోధింపవలసినది మాకు
తెలియదు మేము చింతింప జాలము. ఏలన,
అది తెలిసిన దానికన్న వేరైనది, తెలి
యని దాని కావలను అతీతముగ నున్నది;
దానిని మాబుద్ధికి తెలియబఱచిన
పూర్వుల వలన ఆ విధముగ మేము
విన్నాము. (3)

కేనో ప ని ష త్తు

యద్వాచానభ్యుదితం

యేనవాగభ్యుద్యతే।

తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి

నేదం యదిద ముపాసతే ॥

యత్ వాచా అనభ్యుదితం యేన
వాక్ అభ్యుద్యతే తత్ ఏవ బ్రహ్మ త్వం
విద్ధి న ఇదం యత్ ఇదం ఉపాసతే.

That which remains unexpressed by the word, that by which the word is expressed, know that indeed to be the Brahman, not this which men follow after here.

ప్రథమ ఖండము

ఏది వాక్కుచే వ్యక్తము కాకుండునో,
దేనిచే వాక్కు వ్యక్తమగుచున్నదో,
అదే బ్రహ్మమని ఎఱుంగుము, దేనిని
మనుజులిక్కడ అనుసరించు (ఉపాసించు)
చున్నారో ఇది కాదు. (4)

యన్తనసా నమనుతే

యేనాహుర్మనోమతం ।

తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి

నేదంయదిదముపాసతే ॥

కేనో ప ని ష త్తు

యత్ మనసా న మనుతే యేన
అహుః మనః మతం తత్ ఏవ బ్రహ్మ త్వం
విద్ధి న ఇదం యత్ ఇదం ఉపాసతే.

That which thinks not by the mind,*
that by which the mind is thought,
know That indeed to be the Brahman,
not this which men follow after here.

* ఏది మనస్సుచే చింతింపదో, * దేనివలన
మనస్సు చింతనమగుచున్నదో అదే బ్రహ్మ

* or that which one thinks not with
the mind

* దేనిని మనుజుడు మనస్సుతో చింతింపడో

ప్రథమ ఖండము

మని ఎఱుంగుము. దేనిని మనుజులిక్కడ
అనుసరించు (ఉపాసించు) చున్నారో
ఇది కాదు. (5)

యచ్ఛక్షుషా న పశ్యతి

యేన చక్షూంషి పశ్యతి ।

తదేవ బ్రహ్మ త్వం విద్ధి

నేదం యదిద ముపాసతే ॥

యత్ చక్షుషా న పశ్యతి, యేన
చక్షూంషి పశ్యతి తత్ ఏవ బ్రహ్మ త్వం
విద్ధి న ఇదం యత్ ఇదం ఉపాసతే.

కే నో ప ని ష త్తు

That which sees not with the eye ‡
that by which one sees the eye's seeings,
know That indeed to be the Brahman,
not this which man follow after here.

ఏది కనులతో చూడదో ‡ ఒకడు దేని
వలన కనులచూపులను చూచుచున్నాడో,
అదే బ్రహ్మమని ఎఱుంగుము. దేనిని
మనుజులిక్కడ అనుసరించు (ఉపాసించు)
చున్నారో ఇది కాదు. (6)

‡ that which one Sees not with the eye

‡ దేనిని మనుజుడు కనులతో చూడడో

ప్ర ధ మ ఖ ం డ ము

యచ్ఛోత్రేణ నశ్యణోతి
యేనశ్శోత్రమిదం శ్రుతం ।
తదేవబ్రహ్మత్వంవిద్ధి
నేదం యదిద ముపాసతే ॥

యత్ శ్శోత్రేణ న శ్యణోతి యేన
శ్శోత్రం ఇదం శ్రుతం తత్ ఏవ
బ్రహ్మ త్వం విద్ధి న ఇదం యత్ ఇదం
ఉపాసతే.

That which hears not with the
ear & that by which hearing is heard,
& that which one hears not with the ear

కే నో ప ని ష త్తు

know That to be the Brahman, not this
which men follow after here.

ఏది చెవితో వినదో ఓ దేనివలన వినికి
వినబడునో, అది బ్రహ్మమని ఎఱుంగుము.
దేనిని మనుజులిక్కడ అనుసరించు
(ఉపాసించు) చున్నారో ఇది కాదు. (7)

యత్ప్రాణే నప్రాణితి
యేన ప్రాణః ప్రణీయతే ।
తదేవ బ్రహ్మత్వం విద్ధి
నేదం యదిద ముపాసతే ॥

దేనిని మనుజుడు చెవితోవినడో

ప్రథమ ఖండము

యత్ ప్రాణేన న ప్రాణితి యేన
ప్రాణః ప్రాణీయతే తత్ ఏవ బ్రహ్మ
త్వం విద్ధి న ఇదం యత్ ఇదం ఉపాసతే.

That which breathes not with the
breath, ** that by which life-breath is
led forward in its paths, know that
indeed to be the Brahman, not this which
men follow after here.

ఏది శ్వాసముతో ఊపిరిసల్పదో
(ప్రాణముచే ప్రాణవంతముకాదో,)

** that which one breathes not - i.e.
smells not - with the breath

కే నో ప ని ష త్తు

** దేనివలన ప్రాణవాయు వద్దాని మార్గముల ముందుకు నడుపబడుచున్నదో, అదే బ్రహ్మమని ఎఱుంగుము, దేనిని మనుజులిక్కడ అనుసరించు (ఉపాసించు) చున్నారో ఇది కాదు. (8)

**మనుజుడే శ్వాసముతో ఊపిరిసల్పడో—
ఆఘ్రాణించడో—

ద్వితీయ ఖండము

యదిమవ్యసే సువేదేతి దభ్రమేవాపి
నూనం త్వంవేత్థబ్రహ్మణోరూపం
యదస్యత్వం యదస్యదేవే ప్వథను
మీమాంస్యమేవతే మన్యే విదితమ్॥

యది మన్యసే సువేద ఇతి దభ్రం ఏవ
అపి నూనం త్వంవేద్ధ బ్రహ్మణాః రూపం

కేనో ప ని ష త్తు

యత్ అస్య త్వం యత్ అస్య దేవేషు
అధను మిమాంస్యం ఏవ తే మన్యే
విదితమ్.

If thou thinkest that thou knowest It well, little indeed dost thou know the form of the Brahman. That of it which is thou, that of it which is in the gods this thou hast to think out. I think it known.

దానిని నీవు బాగా తెలిసికొన్నానని
నీ వనుకొన్నచో, నీవు తెలిసికొనినది నిజ

ద్వితీయ ఖండము

ముగ ఆతిస్వల్పమగు బ్రహ్మరూపము.
దానిలో నెద్దిసీవో, దానిలో నెద్ది దేవ
తలలోనున్నదో, దీనిని సీవు చింతింపవలెను.
నేనది తెలిసినదిగ తలంచుచున్నాను. (1)

నాహం మన్యే సువేదేతి నోనవేదేతి
వేదచ।

యోనస్తద్వేద తద్వేద నోనవేదేతి
వేదచ॥

న అహం మన్యే సు వేద ఇతి వేద చ యః
తత్ వేద తత్ వేద నో న వేద ఇతి వేద చ.

కే నో ప ని ష త్తు

I think not that I know It well and
yet I know that It is not unknown to me
He of us who knows it, knows that; He
knows that It is not unknown to him.

నాకది బాగా తెలియునని నేనుతలం
చను అయినను నాకది తెలియనిది
కాదని నాకు తెలియును. మనలో నెవడిది
తెలిసికొనునో దాని నెఱుగును; తనకది
తెలియనిది కాదని అత డెఱుంగును. (2)

ద్వితీయ ఖండము

యస్యామతం తస్యమతం
మతంయస్య నవేదసః ।
అవిజ్ఞాతం విజానతాం
విజ్ఞాత మవిజానతాం ॥

యస్య అమతం తస్య మతం మతం
యస్య న వేద సః అవిజ్ఞాతం విజానతాం
విజ్ఞాతం అవిజానతాం.

He by whom It is not thought out,
has the thought of It; he by whom
It is thought out, knows It not. It is

కే నో ప ని ష త్తు

unknown to the discernment of those
who discern of It, by those who seek
not to discern of It, It is discerned.

ఎవనిచే నది చింతింపబడలేదో దాని
చింతన మతనికిగలదు ; ఎవనిచే నది
చింతింప బడునో దాని నతడెఱుగడు.
దానినిగూర్చి విచారము చేయువారి వివేక
మున కది తెలియని దగుచున్నది, దానిని
గూర్చి విచారముచేయ నొల్లనివారిచే నది
వివేకింప బడుచున్నది. (3)

ద్వి తీ య ఖం డ ము .

ప్రతిబోధ విదితం మత
మమృతత్వం హి విన్దతే ।
ఆత్మనా విన్దతే వీర్యం
విద్యయా విన్దతేఽమృతమ్ ॥

ప్రతిబోధవిదితం మతం అమృతత్వం
హి విన్దతే ఆత్మనా విన్దతే వీర్యం
విద్యయా విన్దతే అమృతమ్.

When it is known by perception that
reflects it, then one has the thought of

కే నో ప ని ష త్తు

it, for one finds immotatily; by the self one finds the force to attain and by knowledge one finds immortality.

దానిని ప్రతిబింబించు ప్రబోధముచే
నది తెలిసికొన బడినపుడంత యొకడు దాని
చింతనము గల్గియున్నాడు, ఏలన అతడు
అమృతత్వము కాంచుచున్నాడు ; ఆత్మ
వలన ప్రాప్తి నొందుటకు శక్తిని కాంచు
చున్నాడు జ్ఞానముచే నమృతత్వమును
బడయునొకడు. (4)

ద్వితీయ ఖండము

ఇహాచేదవేదీ దథ సత్యమస్తి
నచేదిహః వేదీన్మమహతీ వినష్టిః ।
భూతేషు భూతేషు విచిన్త్య ధీరాః
ప్రేత్యాస్మాల్లోకా దమృతా భవన్తి ॥

ఇహా చేత్ అవేదీత్ అథ సత్యం
అస్తి న చేత్ ఇహా అవేదీత్ మహతీ
వినష్టిః భూతేషు భూతేషు విచిన్త్య ధీరాః
ప్రేత్యా అస్మాత్ లోకాత్ అమృతాః
భవన్తి.

కే నో ప ని ష త్తు

If here one comes to that knowledge then one truly is, if here one comes not to the knowledge, then great is the perdition. The wise distinguish that in all kinds of beings and they pass forward from this world and become immortal.

ఇక్కడ ఒకడాజ్ఞానమును చెంది
నట్లయిన ఒకడంత యదార్థముగ
నున్నాడు. ఇక్కడ ఒకడాజ్ఞానమును
చెందనట్లయిన వినాశము మహత్తరమైన
దగునంత. ధీమతలు భూతములన్నిటి నుండి

ద్వితీయ ఖండము

దానిని వివేకించి ఈ లోకమునుండి
ముందుకుజని అమరులగుచున్నారు. (5)

తృతీయ ఖండము

బ్రహ్మహదేవేభ్యో విజిగ్యే తస్యహ
బ్రహ్మణో విజయే దేవా అమహీయన్త
తఐక్షంతా స్మృకమేవాయం విజ
యోఽస్మృక మేవాయం నుహిమేతి ॥

బ్రహ్మ హ దేవేభ్యః విజిగ్యే తస్య
హ బ్రహ్మణః విజయే దేవాః అమహీ

తృ తీ య ఖం డ ము

యన్త తే ఐక్షన్త అస్మాకం ఏవ అయం
విజయః అస్మాకం ఏవ అయం మహిమా
ఇతి.

The Eternal conquered for the gods
and in that victory of the Eternal gods
came to greatness. This was what they
saw, "ours is this victory, ours is this
greatness."

నిత్యుడు (బ్రహ్మ) దేవతలకుగాను
జయించెను. ఆ నిత్యుని (బ్రహ్మ) విజయము

కే నో ప ని ష త్తు

నందు దేవతలు మహాత్వము గాంచిరి.
వారు చూచిన దిది 'మాది ఈ విజయము
మాది ఈమహాత్వము' (1)

తద్దై పాం విజిజ్ఞా తేభ్యోహ ప్రిదుర్భ
భూవ

తన్నవ్య జానంత కిమిదం యక్షమితి॥

తత్ హ ఏపాం విజిజ్ఞా తేభ్యః హ
ప్రిదుర్భభూవ తత్ న వ్యజానంత కిం
ఇదం యక్షం ఇతి.

తృ తీ య ఖ ం డ ము

That marked this thought of theirs; to them That became manifest. They could not discern of that, what was this mighty Daemon ?

వారి యీ తలంపునది గుర్తించినది
(తెలిసికొనినది) ; వారి కది ప్రత్యక్ష
మాయెను. వారు దానిని వివేకింప జాల
రైరి, ఇది ఏ మద్భూతమో ? (ఈయక్ష
మేమిటో) ? (2)

తేఱగ్ని మబ్బువన్ జాతవేద ఏతద్వి
జానీహి కీమేతద్య ష్టమితి తథేతి।

కే నో ప ని ష త్తు

తే అగ్నిః అబ్రువన్ జాతవేదః ఏతత్
విజానీహి కిం ఏతత్ యత్సం ఇతి తథా ఇతి.

They said to Agni "O knower of all
Births, this discern, what is this mighty
Daemon" He said, "So be it."

వారు అగ్నితోననిరి "ఓవల్లపుట్టుకల
నెఱిగినవాడా, దీనిని తెలిసికొనుము, ఇది
ఏ మహద్భూతమో (ఈయత్సమేమిటో)
అతడనెను, "అలాగేయగుగాక." (3)

తృ తీ య ఖ ం డ ము

తదభ్య ద్రివ త్తమభ్యవదత్కో నీతి
అగ్నిర్వా
అహమస్మి త్యబ్రవీజ్ఞాత వేదావా
అహమస్మితి॥

తత్ అభ్యద్రీవత్ తం అభ్యవదత్
కః అసి ఇతి అగ్నిః వా అహం అస్మి ఇతి.
అబ్రవీత్ జాతవేదాః వా. అహం అస్మి
ఇతి.

He rushed upon that; It said to him, "Who art thou." "I am Agni, he said "and I am the Knower of all Births."

కేనో పనిషత్తు

దానిపై కతడురికెను; అతని కది
చెప్పెను 'నీ వెవరు?'. 'నే నన్నిని,
ఎల్లపుట్టుకల నెఱింగిన వాడను (జాత
వేదుడను)' అనె నతడు. (4)

తస్మిన్ స్వయి కింవీర్య మిత్యసీదగ్ం
సర్వం
దహేయం యదిదం పృథివ్యామితి ||

తస్మిన్ త్వయి కిం వీర్యం ఇతి అసి
ఇదం సర్వం దహేయం యత్ ఇదం
పృథివ్యాం ఇతి.

తృ తీ య ఖం డ ము

‘Since such thou art, what is the force in thee?’ ‘Even all this I can burn, all this that is upon the earth.’

“ అట్టిది నీ వగుటచే, నీ యం దలి
శక్తి యె య్యది ? ” “ ఇదంతయును
దహింప గలను, పృథివి యందుండు
ఇదంతయు ” (5)

తస్మై తృణం నిదధా వేతద్దహేతి
తదుపప్రీయాయ సర్వజవేన
తన్నశశాక దగ్ధం సతత ఏవ నివవృతే
నైతదశకం విజ్ఞాతుం యదేతద్య
క్షమితి ॥

కే నోప ని వత్తు

తస్మై తృణం నిదధౌ ఏతత్ దహ-
ఇతి తత్ ఉపప్రేయాయ సర్వజవేన తత్
న శశాక ద్ధుం సః తతః ఏవ నివవృత్తే
న ఏతత్ అశకం విజ్ఞాతుం యత్ ఏతత్
యక్షం ఇతి.

That set before him a blade of grass;
“This burn.” He went to it with all his
speed and he could not burn it. Even
there he ceased, even thence he returned;
“I could not discern of That, what is
this mighty Daemon.”

తృతీయ ఖండము

అది అతనిముందొక గడ్డిపోచ నుంచె;
“దీనిని దహించు.” అతడు దానిపైకి
తన సర్వజవముతో వెల్లెను దాని నదిను
దహింపలేక పోయెను. అక్కడనే అతడు
నిలిచిపోయెను, అక్కడనుండే అతడు
మరలిపోయెను; “నేను దానిని తెలిసికొన
లేకపోతిని, ఇది ఏ మహమ్మత్తనో
(ఈయక్షమేమిటో)”

(6)

అథవాయు మబ్రువన్ వాయవే.

తద్విజానీహి కిమే తద్య క్షమితి తథేతి

కేనో ప ని ష త్తు

అథ వాయుం ఆబ్రువన్ వాయో
ఏతత్ విజానీహి కిం ఏతత్ యక్షం ఇతి
తథా ఇతి.

Then they said to Vayu, "O Vayu,
this discern, what is this mighty
Daemon." He said, "So be it."

వారు వాయువుతో ననిరి, "ఓ
వాయూ, దీనిని తెలిసికొనుము, ఇది
ఏమహద్భూతమో (ఈయక్ష
మేమిటో)" "అలాగే యగుగాక"
అనె నతడు. (7)

తృ తీ య ఖం డి ము

తదభ్యద్ర వత్తమ భ్యవదత్కోఽస్మి
తివా యుక్వాః । అహమస్మి
త్యబ్రవీన్నాతరి శ్వావా అహ నుస్మితిః ।

తత్ అభ్యద్రవత్ తం అభ్యవదత్
కః ఆసి ఇతి. వాయుః వా అహం అస్మి
ఇతి అబ్రవీత్ మాతరిశ్వా వా అహం
అస్మి ఇతి.

He rushed upon That, It said to him, "Who art thou?" "I am Vayu," he said, "and I am he that expands in the Mother of things."

కేనో ప ని ష త్తు

దాన్నిపైకత డురికె, అతనికది చెప్పెను,
“నీ వెవరు?” “నే వాయువును” అనె
నతడు, “విషయముల మా తయందు
విస్తరించు నతడు నేను” (8)

తస్మిన్ స్వయికిం వీర్యమిత్య పీదగ్
సర్వమాదదీయం
యదిదం పృథివ్యా మితి ॥

తస్మిన్ త్వయి కిం వీర్యం ఇతి అపి
ఇదం సర్వం ఆదదీయం యత్ ఇదం
పృథివ్యాం ఇతి.

తృతీయ ఖండము

“Since such thou art, what is the force in thee?” “Even all this I can take for myself, all this that is upon the earth.”

“అట్టిది నీ వగుటచే, నీ యందలిశక్తి యెయ్యది” “ఇదంతయును నేను నాకై తీసికొనగలను, పృథివి యందుండు ఇదంతయు.” (9)

తస్మైత్పణం నిదధా వేతదా ధత్స్వేతి
తదుపప్రేయాయ
సర్వజవేన తన్నశశా కాదాతుం సతత ఏవ
నివవృతే
నైతదశకం విజ్ఞాతుం యదే తద్యక్షమితి॥

కేనో ప నిషత్తు

తస్మై తృణం నిదధౌ ఏతత్ .
ఆధత్స్య ఇతి తత్ ఉపసే)యాయ
సర్వజ వేన తత్ న శశాక ఆదాతుం
సః తతః ఏవ నివవృతే న ఏతత్ అశకం
విజ్ఞాతుం యత్ ఏతత్ యక్షం ఇతి.

That set before him a blade of grass; "This take." He went towards it with all his speed and he could not take it. Even there he ceased, even thence he returned; "I could not discern of That, what is this mighty Daemon."

తృ తీ య ఖం డ ము

అది అతనిముందొక గడ్డిపోచనుంచె ;
 “ దీనిని తీసికొనుము” అతడు దానివైపు
 తన సర్వజవముతో వెళ్లెను అతడుదానిని
 తీసికొనలేక పోయెను. అక్కడనే అతడు
 నిలిచిపోయెను, అక్కడనుండే అతడు
 మరలిపోయెను “ నేను దానిని తెలిసి
 కొనలేక పోతిని. ఇది ఏ మహద్భూతమో
 (ఈ యక్షమేమిటో)” (10)

అధేన్ద్ర మబ్రువన్మఘ వన్నేతద్వి
 జానీహి కిమే తద్యక్షమితి
 తథేతి తదభ్యద్రవత్త స్మాత్తిరోదధే ।

అథ ఇన్ద్రం అబ్రువన్ ఏతత్
విజానీహి కిం ఏతత్ యక్షం ఇతి తథా
ఇతి అభ్యర్దవత్ తస్మాత్ తిరోదధే.

Then they said to Indra, "Master of
plenitude, get thou the knowledge,
what is this mighty Daemon." He
said, "So be it" He rushed upon
That, That vanished from before him.

అంత వా రిన్ద్రునితోననిరి "మహదా
ధిపా, (మ ఘ వం తు డా) నీవు తెలిసి
కొనుము, ఇది ఏ మ హ ద్భూ త మో

తృతీయ ఖండము

(ఈ యక్షయమేమిటో).” అతడనెను,
“అలాగేయగుగాక.” దానిపై కతక్షురి
కెను, అదతని ఎదుటనుండి తిరోహిత
మయ్యెను. (11)

సతస్మిన్నే వాకాశే స్త్రీయ
మాజగామ బహు శోభమానా
ముమాం హైమతీం తాన్
హోవాంచ - కిమే తద్యక్ష మితి ।

సః తస్మిన్ ఏవ ఆకాశే స్త్రీయం
అజగామ బహు శోభమానాం ఉమాం

కే నో ప ని ష త్తు

హైమవతీం తాం హ ఉవాచ కిం ఏతత్
యక్షం ఇతి.

He in the same ether came upon the woman, even upon Her who shines out in many forms, Uma daughter of snow summits. To her he said, "What was this Mighty Daemon?"

అత డాకాశమునందే స్త్రీని బహు
రూపములతో శోభిల్లు ఉమా దేవి నే
హిమవత్పర్వత పుత్రిని తారసిల్లెను.
ఆమెతో నతడనె "ఇది ఏ మహద్భూ
తమో (ఈ యక్ష మేమిటో)?" (12)

చతుర్థ ఖండము

సాబ్రహ్మేతిహోవాచ బ్రహ్మణోవా
ఏతద్విజయే మహీ యధ్వమితి
తతోహైవ విదాఞ్చకార బ్రహ్మేతి॥

సా బ్రహ్మ ఇతి హ ఉవాచ బ్రహ్మణః
వా ఏతత్ విజయే మహీయధ్వం ఇతి
తతః హ ఏవ విదాఞ్చకార బ్రహ్మ ఇతి.

కే నో ప ని ష త్తు

She said to him "It is the Eternal. Of the Eternal is the victory in which ye shall grow to greatness." Then alone he came to know that this was the Brahman.

ఆమె చెప్పిన దాతనికి, "అది శాశ్వతుడు (బ్రహ్మము). దేనివలన మీరు మహత్వమందు వృద్ధిజెందగలరొ ఆ విజయము శాశ్వతునిది (బ్రహ్మది)." అంతనే యతడిది బ్రహ్మమని తెలిసికొనగల్గెను. (1)

చ తు ర్థ ఖ ం ద ము

తస్మాద్వా ఏతేదేవా అతితరామి
వాన్యాన్ దేవాన్ యదగ్ని వాయు
రింద్రస్తే హ్యేనన్నే దిష్టం
పస్పృశుస్తే.....

తస్మాత్ వా ఏతే దేవాః అతితరాం
ఇవ అన్యాన్ దేవాన్ యత్
అగ్నిః వాయుః ఇంద్రః! తే హి
ఏనత్ నేదిష్టం పస్పృశుః.....

Therefore are these gods as it were
beyond all the other gods, even Agni and

కే నో ప ని ష త్తు

Vayu and Indra because they come
nearest to the touch of That.....

కావున ఈ దేవత లితర దేవతలందరి
కన్న అతీతులుగనున్నారు, అగ్ని వాయు
ఇంద్రుడున్నూ, ఏలన వారు దానిస్పర్శకు
అతి సమీపముగ వచ్చిరి.*.....*(2)

* ఆదియందు వల్లించినవారి పొరపాటు
వలననో లేక ఈ వలి వ్రాతప్రతుల యం
దలి తప్పువలననో ఈ మంత్రమందలి

చ తు ర్థ ఖ ం డ ము

తస్మాద్వా ఇన్ద్రో తితరామి వాన్మాన్
దేవాన్

సహ్యేనన్నేదిష్టం పన్నర్క సహ్యే
నత్ప్రథమో

విదాళ్చకార బ్రహ్మేతి ||

మిగత భాగములతిభ్రష్ట పట్టినది. అదీరీతి
నున్నది. “They he first came to know
that it was the Brahman”
“వారు అతడు అది బ్రహ్మమని తెలిసికొన
మొదట వచ్చినది.” ఇది వాన్ధవ విష
యంకాదు- భావముకాదు- వ్యాకరణము

కే నో ప ని ష త్తు

తస్మాత్ వా ఇంద్రః అతితరాం ఇవ
అన్యాన్ దేహాన్ సః హి ఏనత్ నేదిష్టం
పస్పర్శ సః హి ఏనత్ ప్రథమో విదా
ఇచ్ఛకార బ్రహ్మ ఇతి.

Therefore is Indra as it were beyond
all the other gods because he came
nearest to the touch of That, because he
first knew that It was the Brahman.

కాదు. మూడవమంత్రముయొక్క చివరి
భాగము దీనిలో ప్ర వే సిం చి రెండవ
మంత్రముయొక్క అసలు చివరభాగమును
లుప్తపఱచినది.

చ తు ర్థ ఖం ద ము

కావున ఇందుగ్రితర దేవతలందరికన్న
అతీతుడయినట్లున్నాడు ఏలన దాని స్వర్శకు
అత్యధిక సన్నిహితముగ ఆతడు వచ్చెను,
మఱియు నది బ్రహ్మ మని ముందుగా
నతడు తెలిసికొనెను. (3)

తస్యైష ఆదేశో యదే తద్విద్యుతో
వ్యద్యుతదా ఇ తీన్న్య
మిమిషదా ఇత్యధి దైవతమ్ ॥

కే నో ప ని ష త్తు

తస్య ఏషః ఆదేశః యత్ ఏతత్
విద్యుతః వ్యద్యు తత్ ఆ ఇతీ న్యమీమి
షత్ ఆ ఇతి అధి దైవతమ్.

Now this is the indication of That,—
as is this flash of lightning upon us or,
as is this falling of the eyelid, so in that
which is of the gods.

దానియొక్క సూచన ఇప్పుడిది,—
మనపై మెఱపు మేఱసినట్లు, లేదా
ఈ రెప్పపాటువలె, దేవతలదైన (అధిదైవ
తమైన) దెద్దియో దానియందింతే. (4)

చ తు ర్థ ఖ ం ద ము

అథాధ్యాత్మం యదే తద్గచ్ఛతీవచ
మనోఽనేన చైతదుపస్మర
త్యభీక్షం సంజ్కల్పః ॥

అథ అధ్యాత్మం యత్ ఏతత్
గచ్ఛతి ఇవ చ మనః అనేన చ ఏతత్
ఉపస్మరతి అభీక్షం, సంజ్కల్పః.

Then in that which is of the Self—
as the motion of this mind seems to
attain to That and by it afterwards
the will in the thought continually
remembers it.

కే నో ప ని ష త్తు

ఇక ఆత్మదైన దెద్దియో దాని
యందు— ఈ మనస్సుయొక్క వ్యాపా
రము దానిని చెందినదని కనుపడినట్లు,
మరియు దానివలన తర్వాతచింతనమందలి
ఇచ్చ దానిని సదా జ్ఞాపక ముంచుకొను
నటుల. (5)

తద్ధతద్వనం నామ తద్వన మిత్యుపాసి
తవ్యం స య ఏతదేవం వేదాభి
హైనం సర్వాణిభూతాని
సంవాళ్చన్తి ॥

చ తు ర్థ ఖం డ ము

తత్ హ తద్వనం నామ తద్వనం ఇతి
ఉపా సితవ్యం సః యః ఏతత్ ఏవం వేద
అభి హ ఏనం సర్వాణి భూతాని సంవా
ఞ్చన్తి.

The name of That is 'That Delight;' as That Delight one should follow after it. He who so knows That, towards him verily all existences yearn.

‘ఆ ఆనందమని’ దాని నామము; అది
ఆనందమని మనుజుడు దానిని వెంబడించ

కే నో ప ని ష త్తు

వలెను (ఉపాసింపవలెను), దాని నాలా
గెఱిగినవానిని సర్వభూతములు నిజముగా
వాన్చించు చున్నవి. (6)

ఉపనిషదం భోబ్రూహీ త్యుక్తాత
ఉపనిషద్బ్రాహ్మీం వావత
ఉపనిషద మబ్రూమేతి ||

ఉపనిషదం భో బ్రూహి ఇతి ఉక్తా
తే ఉపనిషత్ బ్రాహ్మీం వావ తే
ఉపనిషదం అబ్రూమ ఇతి.

Thou hast said “speak to me. Upainshad”* spoken to thee is Upanishad. Of the Eternal verily is the Upanishad that we have spoken.

“నాకు ఉపపత్తు చెప్పము”* నీ
వంటివి- నీకు ఉపనిషత్తు చెప్పబడినది.

*Upanishad means inner knowledge, that which enters into the final Truth and settles in it.

* ఉపనిషత్తనగా అంతర్ జ్ఞానము,
ఎయ్యది తుదిసత్యమంద ప) వేసించి.
దానియందు స్థిరపడుచున్నదో అది.

కే నో ప ని ష త్తు .

శా శ్వతుని (బ్రహ్మను) గూర్చి నది
వాస్తవముగా మేము చెప్పిన ఉపనిషత్తు.

(7)

తస్యైతపోదమః కర్మేతి ప్రతిష్ఠా

వేదా సర్వాజ్ఞాని

సత్యమాయతనం ॥

తస్యై తపః దమః కర్మ ఇతి ప్రతిష్ఠా

వేదాః సర్వాజ్ఞాని సత్యం ఆయతనం.

Of this knowledge austerity and self conquest and works are the foundation, the Vedas are its limbs, truth is its dwelling place.

ఈ జ్ఞానమునకు తపస్సు (అంతరేంద్రియ నిగ్రహము,) ఆత్మ నిగ్రహము, కర్మములు పునాదులు, వేదములు దాని అంగములు, సత్యము దానియునికిపట్టు.(8)

యోవా ఏతామేనం వేదా
పహత్య పాప్తానమనన్తే
స్వర్గేలోకే జ్యేష్ఠే ప్రతితిష్ఠతి
ప్రతితిష్ఠతి ॥

కే నో ప ని ష త్తు

యః వా ఏతాం ఏవం వేద
అపహత్య పాప్తానం అనన్తే స్వర్గే లోకే
జ్యేయే ప్రతితిష్ఠతి ప్రతితిష్ఠతి.

He who knows this knowledge,
smites evil away from him and in that
vaster world and infinite heaven finds
his foundation, yea he finds his
foundation.

(ఈ తీరున) ఈ జ్ఞానము నెవడెఱుగు
చున్నాడో తననుండి పాపమును హంత

చ తు ర్థ ఖ ం డ ము

మొనర్చు ఆ విశాలతర లోకములో అనంత
స్వర్గములో స్థిరస్థాయి యగుచున్నాడు-
స్థిరస్థాయి యగుచున్నాడు గదా! (9)

294,5921

AUR

 Acc. no. 7775